ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

ΤΕΥΧΟ™ 45
ΝΟΕΜΒΡΗ™- ΕΚΕΜΒΡΗ™ 2002
ΤΙΜΗ 3

ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

1 εκατομμύριο στη Φλωρεντία 15 Φλεβάρη η συνέχεια

ΑΦΙΕΡΩΜΑ **ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ**

ΚΥΠΡΟΣ - υπάρχει δίκαιη λύση;

15 Φλεβάρη -αντιπολεμικός συναγερμός

Το 2003 ξεκινάει με έναν αγώνα δρόμου ανάμεσα στουν Μπους και τους συμμάχους του από τη μια μερά και το διεθνές αντιπολεμικό κίνημα από την άλλη. Ο «πλανητάρχης» άφησε να διαρρεύσει στον αμερικανικό τύπο η πληροφορία ότι η επίθεση στο Ιράκ θα ξεκινήσει στις 27 Γενάρη. Στο απέναντι στρατόπεδο, όλο και περισσότερες πρωτεύουσες μέσα κι έξω απ' την Ευρώπη προσχωρούν στον συντονισμό των αντιπολεμικών συλλαλητήριων στις 15 Φλεβάρη που αποφασίστηκε στη Φλωρεντία και ενισχύθηκε στην Κοπεγχάγη. Το κίνημα κατά του πολέμου μας καλεί να δείξουμε με τον πιο μαζικό τρόπο την αντίθεσή μας, την ώρα που η πολεμική μηχανή των ΗΠΑ φορτσάρει για να ισοπεδώσει το Ιράκ.

Αποφεύγοντας να τηρήσει ακόμα και τα στοιχειώδη προσχήματα απέναντι στον ΟΗΕ και τους «επιθεωρητές» του, ο Μπους αποφάνθηκε ότι το Ιράκ έχει «παραβιάσει» την τελευταία απόφαση του Συμβούλιου Ασφαλείας. Οι ΗΠΑ «ξέρουν» ότι ο Σαντάμ Χουσεΐν διαθέτει κρυφό οπλοστάσιο, έστω κι αν οι επιθεωρητές δεν βρίσκουν τίποτα, έστω κι αν η έκθεση 11.807 σελίδων που υπέβαλε η Βαγδάτη αρνείται τις κατηγορίες Μπους-Μπλερ. Ο υπεύθυνος του συμβουλίου «αμυντικής πολιτικής» του Πεντάγωνου, Ρίτσαρντ Περλ, το είχε προδικάσει: *«Υπάρχουν άλλοι τρόποι να ξέρουμε τι συμβαίνει στο Ιράκ εκτός από τα πορίσματα ενός μικρού αριθμού επιθεωρητών που αναζητούν αποδείξεις επιτόπου.»* Με πιο απλά λόγια, στο διάολο με τις αποδείξεις του ΟΗΕ, το Πεντάγωνο «ούμπερ άλες».

Η έκταση της υποκρισίας της αμερικάνικης ηγεσίας, αλλά και της αγριότητας του πολέμου που ετοιμάζουν φάνηκε από μια παρέμβαση του εκπροσώπου των ΗΠΑ στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, Τζον Νεγκροπόντε. Αυτός ο «διπλωμάτης», που έχει από πίσω του μια καριέρα άμεσης εμπλοκής στα εγκλήματα των Κόντρας στη Νικαράγουα στη δεκαετία του '80, ζήτησε από τον ΟΗΕ να συμπεριλάβει στον κατάλογο του εμπάργκο κατά του Ιράκ τα ...εμβόλια κατά των χημικών όπλων! Το Πεντάγωνο μιλάει για χημικό οπλοστάσιο του Σαντάμ, αλλά ετοιμάζεται να χρησιμοποιήσει το δικό του και φροντίζει να μην υπάρχουν αντίδοτα για τον πληθυσμό της Βαγδάτης.

Δεν πρόκειται για τυχαίο επεισόδιο. Στις 10 Νοέμβρη 2002, οι Τάιμς της Νέας Υόρκης έφεραν στο φως της δημοσιότητας ένα ντοκουμέντο του Πενταγώνου με τίτλο «Δόγμα Διακλαδικών Επιχειρήσεων στις Πόλεις». Πρόκειται για μελέτη των προβλημάτων που θα αντιμετωπίσει ο αμερικάνικος στρατός σε συνθήκες οδομαχιών μέσα σε πόλεις.

Το «Δόγμα» διαπιστώνει ότι *«το φυσικό περιβάλλον των πόλεων μειώνει την ορατότητα και... δημιουργεί δυσκολίες στη διοίκηση, τον έλεγχο και τις επικοινωνίες».* Ανατρέχει στις εμπειρίες μεγάλων μαχών μέσα στις πόλεις και θυμίζει ότι στο Στάλινγκραντ ο αρχικά ανώτερος Γερμανικός στρατός γνώρισε συντριπτική ήττα. Θυμίζει επίσης τις οδυνηρές

Το "Σοσιαλισμός από τα Κάτω" είναι το δίμηνο περιοδικό του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος

Υπεύθυνη σύνταξης: Μαρία Στύλλου
Ιδιοκτήτης: Εκδόσεις Εργατική Δημοκρατία
Διακίνηση: Κώστας Πίττας
Κεντρική διάθεση: Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο, Αναξαγόρα 14Α, Ομόνοια, Τηλ. 210 52 47 584

Τιμή: 3 ευρώ, *Συνδρομή έτους:* 15 ευρώ
Για συνδρομές και γράμματα:
Περιοδικό "Σοσιαλισμός από τα Κάτω"
Τ.Θ. 8161 - 100 10 Αθήνα
Εκτύπωση: Γεωργαλάς Α.Ε.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

περιεχόμενα

μάχες που έδωσε ο αμερικάνικος στρατός για να ανακαταλάβει τη βιετναμέζικη πόλη Χουέ το 1968, μετά την επιτυχία των Βιετκόνγκ στην «επίθεση της Τετ» (της βιετναμέζικης πρωτοχρονιάς). Θυμίζει τέλος την κατάληψη της Τσετσενικής πρωτεύουσας Γκρόζνι από το ρώσικο στρατό το 1994-95, όταν η αντίσταση των ανταρτών καθήλωσε τις ρωσικές δυνάμεις παρά τη συντριπτική τεχνολογική υπεροχή τους. Οι Τάιμς της Νέας Υόρκης αναφέρουν ότι το πολεμικό σχέδιο του Μπους έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι *«απαιτούνται 200-250.000 στρατεύματα για επίθεση από αέρος, ξηράς και θαλάσσης»*.

Ο τρομακτικός χαρακτήρας αυτών των πολεμικών σχεδίων προκύπτει από τους στόχους που έχει η πολιτική του Μπους. Πέρα από τις φιλολογίες για «καταστροφή του οπλοστασίου του Σαντάμ Χουσεΐν», ο διακηρυγμένος στόχος είναι η στρατιωτική κατοχή του Ιράκ με την εγκατάσταση ενός αμερικανού στρατηγού στη Βαγδάτη. Η «αποκατάσταση της δημοκρατίας», ακόμα και με διαδικασίες τύπου Αφγανιστάν, μοιάζει πολύ αβέβαιη για τον Μπους στην περίπτωση του Ιράκ. Υπάρχουν αμερικανοί στρατηγοί που θα ήθελαν μια επανάληψη του σεναρίου της «Βόρειας Συμμαχίας» του Αφγανιστάν στο Ιράκ, χρησιμοποιώντας γι' αυτό το σκοπό τους Κούρδους στο Βορρά και τους Σιίτες στο Νότο. Υπάρχουν περίπου 30.000 ένοπλοι Κούρδοι στις δυνάμεις του Ταλαμπανί και του Μπαρζανί στο Βορρά και ίσως 10.000 Σιίτες διαθέσιμοι στο Νότο. Αλλά οι δυσκολίες ενός τέτοιου σεναρίου είναι μεγάλες. Εκτός από τα προβλήματα που έχουν οι ΗΠΑ να συντονίσουν όλες αυτές τις αντιμαχόμενες δυνάμεις σε μια ενιαία «ιρακινή αντιπολίτευση», υπάρχουν οι κίνδυνοι αποσταθεροποίησης των γειτόνων του Ιράκ, της Τουρκίας και της Σαουδικής Αραβίας.

Οπως γράφουν οι Φαϊνάνσιαλ Τάιμς *«οι ΗΠΑ δεν θα επιθυμούσαν μια κάθοδο των Κούρδων προς το Νότο που θα έθετε υπό τον έλεγχό τους τις πλούσιες σε πετρέλαιο περιοχές της Μοσούλης και του Κιρκούκ. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι Κούρδοι σχεδιάζουν ακριβώς αυτές τις κινήσεις... (σε μια τέτοια περίπτωση, συνεχίζει η εφημερίδα) αναμένεται ευρέως ότι οι Τουρκικές ένοπλες δυνάμεις θα επέμβαιναν για να εξασφαλίσουν τον έλεγχο της Μοσούλης»*. Ταυτόχρονα, ορισμένες από τις οργανώσεις των Σιιτών στο Νότο έχουν δεσμούς με το Ιράν και αυτό ταράζει τη Σαουδική Αραβία, που ήδη αντιμετωπίζει κρίση στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ εξαιτίας της επιρροής του Μπιν Λάντεν όχι μόνο μέσα στον πληθυσμό, αλλά ακόμα και στους κόλπους της βασιλικής οικογένειας.

Ο Μπους ετοιμάζει ένα λουτρό αίματος στο Ιράκ με 250.000 αμερικανούς και βρετανούς στρατιώτες να ισοπεδώνουν τις πόλεις για να κόψουν αυτό το κουβάρι και να ελέγξουν τη χώρα και τις πετρελαιοπηγές της για λογαριασμό των ΗΠΑ με τον πιο άμεσο τρόπο. Παρά τη φρίκη και τις ανθρωποθυσίες που απαιτεί ένα τέτοιο σενάριο, οι επιτελείς του Μπους προωθούν αυτά τα σχέδια γιατί αποτελούν τη μεγαλύτερη επίδειξη δύναμης σε κάθε κατεύθυνση. Οχι μόνο στη Μέση Ανατολή αλλά και απέναντι στις άλλες Μεγάλες Δυνάμεις που παζαρεύουν με τις ΗΠΑ τη δική τους συμμετοχή στον πόλεμο και στα πετρέλαια του Ιράκ.

Ο Μπους έχει εξασφαλίσει ψηφίσματα τόσο από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, όσο και από τη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ στην Πράγα στα τέλη Νοέμβρη. Και τα δύο ήταν καρπός σκληρών παρασκηνιακών διαπραγματεύσεων. Ο πρώην αρχηγός της CIA Τζέιμς Γούλζεϊ, το διατύπωσε πολύ προκλητικά: *«Είναι απλό. Η Γαλλία και η Ρωσία έχουν πετρελαϊκές εταιρίες και συμφέροντα στο Ιράκ. Πρέπει να τους ειπωθεί ότι αν βοηθήσουν ώστε το Ιράκ να αποκτήσει σωστή κυβέρνηση, τότε κι εμείς θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να εξασφαλίσουμε ότι η νέα κυβέρνηση και οι αμερικάνικες εταιρίες θα συνεργαστούν μαζί τους»*.

Η ρώσικη Λουκόιλ έχει επενδύσει 4 δις δολάρια στις ιρακινές πετρελαιοπηγές της Δυτικής Κούρνα. Η γαλλική Τοτάλ Φίνα Ελφ, εκτός από τις υπάρχουσες επενδύσεις της ενδιαφέρεται για τα κοιτάσματα της Μαχνούν. Η Εθνική Εταιρεία Πετρελαίων της Κίνας έχει υπογράψει συμφωνία με τη Βαγδάτη για πρόσβαση στις πετρελαιοπηγές στο βορρά, στη Ρουμαϊλά. Ολες αυτές οι συμφωνίες θα αχρηστευτούν ή θα πρέπει να γίνουν αντικείμενο διαπραγματεύσεων από την αρχή, αν οι στρατηγοί του Μπους καταφέρουν να υλοποιήσουν το φρικαλέο πολεμικό σχέδιο που ετοιμάζουν. Τα στοιχήματα είναι κολοσιαία, ίδιου μεγέθους με τα εγκλήματα που εγκυμονεί η αμερικανική επίθεση.

Ακριβώς γι' αυτό το λόγο, οι αντιπολεμικές ευαισθησίες έχουν πάρει παγκόσμιες διαστάσεις. Μια έκθεση, που ετοιμάστηκε υπό την εποπτεία της πρώην υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ Μαντλίν Ολμπράιτ, δίνει ανάγλυφα την έκταση της αντίθεσης στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό σε 44 χώρες. Η ίδια η έκθεση παραδέχεται ότι *«η εικόνα των ΗΠΑ έχει αμαυρωθεί σε όλων των ειδών τις χώρες - παραδοσιακούς συμμάχους του ΝΑΤΟ, αναπτυσόμενες χώρες, χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και, πιο έντονα, σε μουσουλμανικές χώρες»*. «Σαρωτικές πλειοψηφίες» (ο όρος ανήκει στους συγγραφείς της έκθεσης) τάσσονται κατά της χρήσης βίας για την ανατροπή του Σαντάμ Χουσεΐν: το 79% στη Ρωσία, το 64% στη Γαλλία, 71% στη Γερμανία, 83% στην Τουρκία.

Μέσα στις ίδιες τις ΗΠΑ, μια δημοσκόπηση των Τάιμς του Λος Αντζελες στις 17 Δεκέμβρη έδειξε ότι 72% των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι ο Πρόεδρος Μπους δεν έχει δώσει επαρκείς αποδείξεις που να δικαιολογούν την επίθεση στο Ιράκ. Ενα χρόνο πριν, οι δημοσκοπήσεις έδειχναν την υποστήριξη για στρατιωτική δράση σε επίπεδα πάνω από 70%. Αυτή η μεταστροφή της κοινής γνώμης στο Λος Αντζελες είναι καθαρή επιβεβαίωση της επίδρασης που έχει το αντιπολεμικό κίνημα μέσα στην ίδια την Αμερική.

Στις 26 Οκτώβρη έγιναν ταυτόχρονα αντιπολεμικές διαδηλώσεις στην Ουάσιγκτον, το Σαν Φραντσίσκο και άλλες μικρότερες πόλεις των ΗΠΑ με συμμετοχή 200.000 ανθρώπων. Οταν το Κογκρέσο έδωσε την ψήφο του για τον πόλεμο του Μπους στις 10 Οκτώβρη, έγιναν διαδηλώσεις σε 200 αμερικανικές πόλεις. Το Ινστιτούτο Πολιτικών Μελετών της Ουάσιγκτον υπολογίζει σε 400 τις αντιπολεμικές εκδηλώσεις που είχαν πραγματοποιηθεί μέχρι τότε. Τουλάχιστον 135 Πανεπιστήμια σε 35 Πολιτείες έχουν κινητοποιηθεί. Και ήδη ετοιμάζονται νέες μεγάλες διαδηλώσεις στις 18 Γενάρη στην Ουάσιγκτον και στις 15 Φλεβάρη στη Νέα Υόρκη. Πρόκειται για το μεγαλύτερο αντιπολεμικό κίνημα από την εποχή του Βιετνάμ.

Υπάρχουν πολλές χώρες στις οποίες εκδηλώνονται οι μεγαλύτερες αντιπολεμικές διαδηλώσεις από την εποχή του Βιετνάμ πχ στην Αυστραλία. Από τη σκοπιά του Μπους, ίσως οι πιο ανησυχητικές εξελίξεις σημειώνονται στη Μέση Ανατολή. Τα αραβικά καθεστώτα κάτω από την πίεση των αμερικάνικων εκβιασμών ευθυγραμμίζονται περισσότερο ή λιγότερο με τις επιταγές της πολεμικής διπλωματίας. Η Συρία που μετέχει στο Συμβούλιο Ασφαλείας έδωσε τελικά την ψήφο της για την απόφαση 1441 κατά του Ιράκ ύστερα από ένα μίγμα υποσχέσεων για επιστροφή των Υψωμάτων του Γκολάν και απειλών για κήρυξη της Συρίας ως «κράτος-τρομοκράτη». Κανένα από αυτά τα καθεστώτα δεν ξεχνάει τι τράβηξε η Υεμένη πριν δέκα χρόνια όταν είχε αντιταχθεί στην τότε εκστρατεία του πατέρα Μπους: οι ΗΠΑ είχαν τορπιλίσει κονδύλια ύψους 70 εκατομμυρίων δολαρίων που περίμενε η Υεμένη σαν βοήθεια, ενώ η Σαουδική Αραβία είχε απελάσει χιλιάδες μετανάστες πίσω στην Υεμένη.

Παρόλα αυτά ο σημερινός Μπους δυσκολεύεται να ξαναστήσει τον αραβικό συνασπισμό που είχε φτιάξει ο μπαμπάς του κατά του Ιράκ. Στην Ιορδανία, σύμφωνα με τους Φαϊνάνσιαλ Τάιμς, δημιουργήθηκε Επιτροπή Κινητοποίησης για την Υπεράσπιση του Ιράκ, η οποία υπόσχεται να στείλει 100.000 πολίτες της Ιορδανίας στο Ιράκ για να σχηματίσουν «ανθρώπινες ασπίδες» κατά των βομβαρδισμών του Μπους. Η κυβέρνηση της Ιορδανίας, που έχει απαγορεύσει τις αντιπολεμικές διαδηλώσεις, αναγκάστηκε να δηλώσει ότι θα επιτρέψει συγκέντρωση της Επιτροπής έξω από τα γραφεία του ΟΗΕ στο Αμμάν. Στη Βηρυτό άρχισαν ήδη αντιπολεμικές κινητοποιήσεις από τους φοιτητές που είχαν πρωτοστατήσει την περασμένη άνοιξη στις διαδηλώσεις αλληλεγγύης με την Παλαιστινιακή Ιντιφάντα. Στο Κάιρο, ένα πλήθος προσωπικότητες με πρώτο τον παλιό ηγέτη της Αλγερινής αντίστασης Αχμέτ Μπεν Μπελά, υπέγραψαν διακήρυξη που καλεί σε κινητοποίηση κατά του πολέμου σε όλο τον αραβικό κόσμο.

Αντιπολεμικό χάπενινγκ των φοιτητών της Συμμαχίας στον πεζόδρομο της Ερμού στις 19 Δεκέμβρη

Αλλά, χωρίς αμφιβολία, το πιο προχωρημένο αντιπολεμικό κίνημα εκδηλώνεται στην Ευρώπη. Το συλλαλητήριο των 500.000 στο Λονδίνο στις 28 Σεπτέμβρη έστειλε ένα μήνυμα που βρήκε άμεση ανταπόκριση διεθνώς. Στην Ιταλία, όπου το κίνημα βρίσκεται σε ανοδική πορεία μετά τη Γένοβα τον Ιούλη του 2001 και την Πανεργατική Απεργία της Ανοιξης του 2002, οι ακτιβιστές που ξεκίνησαν την κίνηση Bastaguerra διακήρυξαν ανοιχτά ότι εμπνεύστηκαν από το παράδειγμα του Stop the War Coalition της Βρετανίας. Και προχώρησαν μέσα στον Οκτώβρη σε ταυτόχρονες αντιπολεμικές συγκεντρώσεις σε 100 ιταλικές πόλεις.

Το αποκορύφωμα ήταν η διαδήλωση του ενός εκατομμυρίου στη Φλωρεντία στις 9 Νοέμβρη. Την επόμενη μέρα, οι κινήσεις που συμμετείχαν στην ιδρυτική συνάντηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ κήρυξαν τη 15 Φλεβάρη σαν μέρα πανευρωπαϊκού αντιπολεμικού συντονισμού με στόχο να γίνουν πανεθνικά συλλαλητήρια σε όλες τις πρωτεύουσες της Ευρώπης. Ενα μήνα αργότερα, στην Κοπεγχάγη, όπου γίνονταν κινητοποιήσεις κατά των 15 ηγετών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, μια νέα αντιπολεμική συνάντηση επιβεβαίωσε ότι έχουν ξεκινήσει οι προετοιμασίες για συλλαλητήρια στις 15 Φλεβάρη στο Λονδίνο, στο Παρίσι, στο Βερολίνο, στη Ρώμη, στις Βρυξέλες, στο Δουβλίνο, στη Γλασκόβη, στη Στοκχόλμη, στην Κοπεγχάγη, στο Οσλο, στο Αμστερνταμ, στα Σκόπια και στην Αθήνα.

Στην Ελλάδα, η κυβέρνηση Σημίτη βρίσκεται βυθισμένη ως το λαιμό στην πολεμική εκστρατεία του Μπους. Τα κανάλια προβάλουν τη συμμετοχή μιας ελληνικής φρεγάτας που περιπολεί μαζί με τον αμερικάνικο στόλο έξω από τα αραβικά Εμιράτα: ένας Ελληνας κελευστής πήρε «εύφημο μνεία» από τον αμερικανό ναύαρχο. Αλλη μια ελληνική επιτυχία μετά την Κοπεγχάγη. Η ουσία είναι ότι ο Σημίτης με την «επιθετική διπλωματία» του για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, έχει εμπλακεί πιο βαθειά από κάθε άλλη φορά στην εκστρατεία του Μπους (βλέπε σχετικά και το άρθρο για την Κύπρο σ' αυτό το τεύχος). Η αντίσταση στον πόλεμο του Μπους δεν είναι μια μακρινή υπόθεση για μας εδώ στην Ελλάδα, είναι το πιο καυτό μέτωπο από όλες τις αντεργατικές επιθέσεις που διαχειρίζεται η ελληνική προεδρία της ΕΕ το πρώτο εξάμηνο του 2003.

Η δημιουργία της Συμμαχίας Σταματήστε τον Πόλεμο ύστερα από την επιτυχία του συλλαλητήριου στις 26 Σεπτέμβρη στην Αθήνα και με την ώθηση των συλλαλητηρίων στο Λονδίνο και τη Φλωρεντία, ήρθε να δώσει συγκεκριμένη αιχμή για το δυνάμωμα του αντιπολεμικού κινήματος. Ο Στέφανος Ληναίος μπήκε μπροστά και άρχισε να ξεσηκώνει την υποστήριξη του καλλιτεχνικού κόσμου που εκφράστηκε με ονόματα όπως ο Μίκης Θεοδωράκης, ο Θανάσης Βέγγος, ο Αλέκος Αλεξανδράκης και πολλοί άλλοι. Εκατόν πενήντα δημοσιογράφοι πρόσθεσαν τη φωνή τους στη διακήρυξη της Συμμαχίας. Τοπικές επιτροπές σε πολλά σημεία της Αθήνας και πολλών άλλων πόλεων, αλλά και φοιτητικές αντιπολεμικές ομάδες ρίχνονται στη μάχη της προετοιμασίας πανελλαδικού συλλαλητήριου στην Αθήνα στις 15 Φλεβάρη. Ετοιμάζουν μέρες δράσης σε χώρους δουλειάς, πλατείες και σχολεία, κλείνουν πούλμαν, πλοία και τρένα για να συγκεντρωθούν οι διαδηλωτές στην Αθήνα από τις άλλες πόλεις. Οι ακτιβιστές της Πρωτοβουλίας ΓΕΝΟΒΑ που οργάνωσαν τα καραβάνια για τη Γένοβα και τη Φλωρεντία, δίνουν τώρα την εμπειρία και τον ενθουσιασμό τους για τα αντιπολεμικά καραβάνια που οδηγούν στην Αθήνα στις 15 Φλεβάρη. Πόσα εκατομμύρια διαδηλωτές θα βρεθούν ταυτόχρονα στους δρόμους στις πρωτεύουσες της Ευρώπης εκείνη τη μέρα;

Αν αυτό το ερώτημα πάρει πετυχημένη απάντηση, η αντίσταση στον πόλεμο του Μπους θα απογειωθεί. Για μας εδώ στην Ελλάδα, η 15 Φλεβάρη μπορεί να δώσει φτερά στο κίνημα που διεκδικεί να πολιορκήσει τους 15 της ΕΕ στη Θεσσαλονίκη τον Ιούνη του 2003. Μπορούμε πραγματικά να βάλουμε στόχο ότι ο Σημίτης, ο Μπλερ, ο Μπερλουσκόνι θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τη συμμετοχή στην εκστρατεία κατά του Ιράκ. Αξίζει τον κόπο να στρατευτούμε όλοι σ' αυτή την προσπάθεια.

ΚΥΠΡΟΣ –υπάρχει δίκαιη λύση;

Ο ΟΗΕ, η Ευρωπαϊκή Ενωση, ο Μπους, ο Σημίτης και ο Ερντογάν, όλοι απειλούν να «λύσουν» το Κυπριακό. Ο Πάνος Γκαργκάνας εξηγεί γιατί δεν μπορούμε να περιμένουμε κάτι καλό από όλους αυτούς.

Πρέπει να έχουμε σαν αφετηρία μας τώρα που μπαίνει το ερώτημα αν μπορούν να ζήσουν ειρηνικά στο νησί τουρκοκύπριοι και ελληνοκύπριοι, ότι η απάντηση είναι ναι. Μια δίκαιη λύση σημαίνει ότι η Κύπρος δεν θα είναι ορμητήριο κατά των λαών της Μ. Ανατολής, δεν θα έχει βρετανικές βάσεις που θα βοηθούν τον Μπους να ισοπεδώσει το Ιράκ, δεν θα είναι τα μετόπισθεν των Ισραηλινών σε βάρος των Παλαιστινίων. Θα είναι ένα νησί που θα μπορούν να ζήσουν χωρίς διακρίσεις και ανταγωνισμούς όλοι ανεξάρτητα από την καταγωγή τους. Δίκαιη λύση δεν σημαίνει ότι επειδή οι ελληνοκύπριοι είναι πλειοψηφία, οι τουρκοκύπριοι θα είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Για να τα πετύχουμε αυτά τα πράγματα δεν μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη σε αυτούς που δημιούργησαν τη σημερινή κατάσταση. Χρειάζεται να συγκρουστούμε με αυτούς που δημιούργησαν το πρόβλημα, τις άρχουσες τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας και τις ιμπεριαλιστικές "πλάτες" στις οποίες ακουμπάνε, της Ε.Ε. των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ.

Δεν ήταν πάντα έτσι τα πράγματα, με δυο κοινότητες εδαφικά χωρισμένες που δεν επικοινωνούν. Η Κύπρος ήταν ένα νησί με 80% ελληνοκύπριους και 20% τουρκοκύπριους, με περίπου 100 χωριά με αμιγή τουρκοκυπριακό πληθυσμό αλλά σκορπισμένα σε όλη την έκταση της Κύπρου. Και πολύ περισσότερα χωριά και όλες οι πόλεις με μικτό πληθυσμό. Χρειάστηκαν οι λυσαλέοι ανταγωνισμοί ανάμεσα στον ελληνικό και τουρκικό καπιταλισμό για το ποιος θα αποκτήσει τον έλεγχο της Κύπρου για να φτάσουμε στην σημερινή κατάσταση όπου ο ένας βρίσκεται στο λαιμό του άλλου, να υπάρχει "πράσινη γραμμή", εσωτερικά σύνορα στο νησί.

Ναι θέλουμε να καταργήσουμε αυτά τα σύνορα, παλεύουμε για να ανοίξουν τα σύνορα σε όλη την Ευρώπη σε όλο τον κόσμο, δεν θέλουμε να υπάρχουν στην Κύπρο. Αλλά θέλουμε τα σύνορα να πέσουν όχι γιατί θα μπουν οι "ελληναράδες" να τα καταργήσουν αλλά θα πέσουν με την ελεύθερη βούληση της άλλης πλευράς. Αν θελήσουν οι τουρκοκύπριοι να ζήσουν μαζί είναι καλοδεχούμενοι όχι όμως να τους επιβληθεί δια της βίας όπως έχει γίνει στο παρελθόν.

Οι ανταγωνισμοί της ελληνικής και της τουρκικής άρχουσας τάξης, δεν έχουν να κάνουν τίποτα με αυτό που λένε "μητέρες-πατρίδες" που τάχα νοιάζονται να προστατέψουν τους "αδελφούς πληθυσμούς". Μέχρι να φτάσουμε στη δεκαετία του 1950, οι δυο "μητέρες-πατρίδες" τους πληθυσμούς στο νησί τους είχαν διαγραμμένους, τους αγνοούσαν πλήρως. Στην Κύπρο υπήρχε αγγλική αποικιοκρατία, γινόνταν απεργίες, γινόνταν εξεγέρσεις, στη δεκαετία του '30 έγιναν φοβερά πράγματα. Ελεγε τίποτα η μια ή η άλλη "μητέρα-πατρίδα"; Οχι.

Η τουρκική πλευρά είχε παραχωρήσει σαν αποικία την Κύπρο στη Βρετανία, κομμάτι της διπλωματίας για την επιβίωση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Δεν νοιαζόταν καθόλου ότι οι τουρκοκύπριοι με αυτό τον τρόπο ζούσαν σε αποικιακό καθεστώς.

Να έρθουμε στην από δω μεριά, που έχει μεγαλύτερη σημασία γιατί τη συζήτηση τη κάνουμε στην Ελλάδα. Πότε η Αθήνα ανακάλυψε τους κύπριους αδελφούς; Τη δεκαετία του '20; Οχι βέβαια, δεν υπάρχει ίχνος. Για να φτιάξει η διπλωματία του Βενιζέλου την Ελλάδα των δυο ηπείρων και των πέντε θαλασσών το μόνο πράγμα που δεν ακουμπούσε ήταν τη Κύπρο, γιατί χρειαζόταν τη στήριξη της βρετανικής διπλωματίας. Στη δεκαετία του '30 όταν γινόνταν οι εξεγέρσεις η απάντηση ήταν μη μου τους κύκλους τάραττε. Οταν φτάνουμε στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, στον εμφύλιο, ο ελληνικός καπιταλισμός έλεγε ότι χωρίς τη στήριξη της Βρετανίας και των Αμερικάνων χανόμαστε, δεν θα τους βάλουμε θέμα να διεκδικήσουμε τη Κύπρο.

Τους Κύπριους τους ανακάλυψαν στη δεκαετία του '50 όταν άρχισε η διαδικασία της αποαποικιοποίησης. Οταν με τον αγώνα των λαών, η Ινδία κατέκτησε την ανεξαρτησία της, όταν ολόκληρη η Αφρική ξεσηκωνόταν και έδιωχνε τους Εγγλέζους και ήταν πια φανερό ότι η βρετανική αυτοκρατορία βρισκόταν σε υποχώρηση, το θέμα ήταν ποιος θα τη διαδεχτεί. Και βέβαια ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός έλεγε ότι "εμείς είμαστε η διάδοχη κατάσταση". Ετσι στην Κύπρο άνοιξε το θέμα φεύγοντας οι Εγγλέζοι ποιος θα πάρει τη θέση τους, η Ελλάδα ή η Τουρκία. Τότε θυμηθήκανε να διεκδικήσουν τα εθνικά δικαιώματα.

Οι ελληνοκύπριοι και οι τουρκοκύπριοι ζούσαν μαζί κάτω από την αγγλική κατοχή και παλεύανε μαζί ενάντια στην αγγλική κατοχή. Υπήρχανε μικτά ελληνοτουρκικά συνδικάτα. Η αριστερά είχε δύναμη στην Κύπρο, το ΑΚΕΛ ήταν και είναι ένα μεγάλο κόμμα και είχε τον έλεγχο στα συνδικάτα. Είχαν τις πόρτες τους ανοιχτές να γράφονται μέλη ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι. Στο τέλος της δεκαετίας του '40 γίνανε τεράστιοι αγώνες, όπως η ηρωική απεργία των εργαζόμενων στα

Απεργιακή συγκέντρωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων λιμενεργατών στη Λεμεσό το 1952

ορυχεία. Ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι για βδομάδες απεργούσανε μαζί. Γιορτάζανε μαζί την Πρωτομαγιά. Εχουμε δημοσιεύσει στην Εργατική Αλληλεγγύη τη φωτογραφία εκείνης της εποχής "Ζήτω η Κόκκινη Πρωτομαγιά-Γιασασίν Κιζίλ Μπιρ Μαγίς".

Αυτή η κατάσταση άρχισε να σπάει όταν ξεκίνησαν οι ανταγωνισμοί για το ποιος θα διαδεχθεί τους Αγγλους. Από την ελληνική πλευρά, το πόσο ξεκάθαρα και κυνικά εκφράστηκε ο στόχος ότι το ζήτημα είναι ο έλεγχος και όχι η αυτοδιάθεση των κυπρίων, είναι πια ιστορία που μπορεί κανείς να τη βρει στα βιβλία. Παλιά τα λέγανε οι σύντροφοι στην Κύπρο, τα παίρναμε εμείς και τα δημοσιεύαμε και ήταν ιστορία που κινιόταν στο περιθώριο. Τώρα πια κυκλοφορούν τα βιβλία του Μακάριου Δρουσιώτη και μπορεί ο καθένας να διαβάσει τί ήταν ο Γρίβας και πώς πήγε στην Κύπρο.

Ο Γρίβας δεν ήταν εθνικοαπελευθερωτικός αγωνιστής, ήταν φασίστας. Ηταν αυτός που είχε στον ελληνικό εμφύλιο την οργάνωση "Χ" που ήταν δοσίλογοι και χτυπάγαν το κίνημα της Αντίστασης. Αυτόν τον άνθρωπο τον στείλανε στην Κύπρο. Με προοπτική να χτυπήσει την αριστερά γιατί ήταν δυνατή και να χτυπήσει τους τουρκοκύπριους έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ο πλήρης έλεγχος. Το ομολογεί ο ίδιος, στα ντοκουμέντα που κυκλοφορούν, ότι ο στόχος είναι να κυνηγάμε τους αριστερούς και να κυνηγάμε τους τουρκοκύπριους.

Και αυτό έκανε. Τώρα πια είναι ομολογημένες οι δολοφονίες που έκανε ο Γρίβας στην Κύπρο. Είχε την κάλυψη της "μητέρας-πατρίδος". Ο Μ. Δρουσιώτης που έχει γράψει αυτά τα πολύτιμα βιβλία μιλάει για παρακράτος. Είναι λάθος έκφραση. Λέει ότι ο Γρίβας είχε σύνδεσμο στην Αθήνα, έστειλε τον υπαρχηγό του τον Αζίνα και συνδέθηκε με τον Νάτσινα που ήταν αρχηγός της ΚΥΠ. Με τον Ρακιντζή ο οποίος ήταν αρχηγός της αστυνομίας στην Ελλάδα. Αμα ο αρχηγός της ΚΥΠ και της αστυνομίας είναι παρακράτος, τότε ποιος είναι κράτος; Αυτό το κύκλωμα που χρησιμοποίησε το ελληνικό κράτος για να κάνει αυτή τη δουλειά, ένας-ένας ήταν τα πρωτοπαλίκαρα της χούντας.

Εκανε λάθη και η Αριστερά. Αντί να αντισταθεί στους εθνικιστές υποχώρησε στις πιέσεις τους. Δεν υπήρχαν ελληνικές σημαίες στα μικτά συνδικάτα. Γιατί θα έπρεπε οι τουρκοκύπριοι να έχουν την ελληνική σημαία επικεφαλής; Αρχισαν να γίνονται τέτοιες υποχωρήσεις, και χωρίς την ασπίδα της αριστεράς να τους οργανώνει να τους προστατεύει απέναντι σε αυτές τις επιθέσεις ήταν εύκολο οι τουρκοκύπριοι να υποκύψουν στο φόβο. Οι τουρκοκύπριοι και οι τούρκοι εθνικιστές είχαν απλά επιχειρήματα για να πείσουν το κόσμο να φοβάται τους έλληνες.

Τους λέγανε κοιτάξτε τη Κρήτη. Υπήρχαν τούρκοι στην Κρήτη; Βεβαίως, σχεδόν το 20% του πληθυσμού. Εχει μείνει τουρκική μειονότητα στην Κρήτη, όχι. Αν η Κρήτη είναι παλιά ιστορία, κοιτάξτε τα Δωδεκάνησα, λέγανε οι τούρκοι εθνικιστές στη δεκαετία του '50. Ενωθήκανε με την Ελλάδα πριν πέντε χρόνια, το 1947. 25% ήταν η τουρκική μειονότητα στη Ρόδο. Εχει μείνει ρουθούνι; Μερικά τζαμιά για τουριστικούς λόγους.

Αυτά ήταν απλά επιχειρήματα με τα οποία ξεσηκώνανε τον κόσμο για να πούνε άμα γίνετε μειονότητα η τύχη σας είναι προδιαγεγραμμένη. Και έτσι αναγκάζονταν οι τουρκοκύπριοι να ζητήσουν προστασία πίσω από τον Ντενκτάς, πίσω από τους τούρκους εθνικιστές.

Δεν σταμάτησαν αυτά τα πράγματα εκείνη την περίοδο. Αφού η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1960 με τις Συμφωνίες της Ζυρίχης, το 1963 υπήρξε η πρωτοβουλία του Μακάριου ότι θα αναθεωρήσουμε το Σύνταγμα καταργώντας τα "προνόμια" των Τουρκοκύπριων. Και όταν οι τουρκοκύπριοι είπαν φυσιολογικά όχι, δεν μπορούμε να παραιτηθούμε απ' αυτά, από τα "τρομερά προνόμια" όπως να έχουν τους δικούς τους δημάρχους, γιατί αυτά είναι στοιχειώδης προστασία, ακολούθησαν επιθέσεις του Γιωρκάτζη και του Σαμψών. Κάνανε εγκλήματα σαν αυτά που βλέπουμε να κάνουν σήμερα οι Ισραηλινοί που μπαίνουν με τα τανκς και τις μπουλντόζες και κατεδαφίζουν τα σπίτια

Λεμεσός, 13 Φεβρουαρίου 1964. Τουρκοκυπριακό παντοπωλείο στις φλόγες

των Παλαιστινίων. Τότε δεν υπήρχαν έτοιμα τανκς με λεπίδα μπουλντόζας. Παίρνανε μπουλντόζες οι φασίστες του Σαμψών τις θωρακίζανε και εισβάλανε στις τουρκικές γειτονιές.

Με τέτοιες μεθόδους διώξανε τον τουρκικό πληθυσμό και τον κλείσανε σε θύλακες. Ενώ ήταν το 1/5 του πληθυσμού περιορίστηκαν στο 4% του εδάφους, όπου ζούσανε οι τουρκοκύπριοι από το 1964 μέχρι το 1974. Και μαρτυρήσανε. Τους κόβανε το νερό, τους κόβανε το ρεύμα, τους απαγόρευαν να αγοράσουν τσιμέντο για να επισκευάσουν τα σπίτια τους. Το 1974 όταν έγινε το πραξικόπημα στην Κύπρο, με πρωτοβουλία της ελληνικής χούντας, έγινε ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος στο έδαφος της Κύπρου. Η ελληνική πλευρά έχασε αυτό τον πόλεμο. Και αυτό που ακολούθησε το 1975 ήταν ανταλλαγή πληθυσμών. Την άνοιξη εκείνης της χρονιάς στη Βιέννη ο Κληρίδης και ο Ντενκτάς υπογράψανε ότι οι τουρκοκύπριοι θα πάνε στο βορρά και οι ελληνοκύπριοι στο νότο. Αρα κυριολεκτικά δημιουργήσανε τη σημερινή κατάσταση και γι' αυτό δεν μπορεί να υπάρξει καμιά εμπιστοσύνη ότι αυτοί είναι που θα την αλλάξουν.

Αυτό που ακολούθησε από το 1975 μέχρι σήμερα είναι αλλεπάλληλες προσπάθειες από τη πλευρά του ελληνικού καπιταλισμού, να πάρει τη ρεβάνς για την ήττα του 1974, αλλεπάλληλες κρίσεις. Μια κρίση χρειάζεται δυο πλευρές για να δημιουργηθεί. Το 1976 το τούρκικο ερευνητικό σκάφος "Χόρα" βγήκε στα διεθνή ύδατα του Αιγαίου, και εδώ ακούστηκαν φωνές "Βυθίσατε το Χόρα". Το 1987 το "Σισμίκ" έκανε το ίδιο και φτάσαμε στα πρόθυρα πολέμου. Το 1996 η κρίση στα Ιμια, παρολίγο πόλεμος για ένα βράχο. Εχει παραιτηθεί η "δικιά μας" πλευρά από αυτή την προσπάθεια;

Ο Σημίτης λέει ότι αυτά είναι παλιά, σήμερα έχουμε άλλη αντιμετώπιση. Αλλά μόλις υπήρξαν φωνές μέσα στο ΠΑΣΟΚ από τον Αρσένη, τον Πάγκαλο, τους Παπαθεμελήδες, ο Σημίτης πήγε στην Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ και τι τους είπε; Αυτό που δεν καταφέρατε εσείς 25 χρόνια το κατάφερα εγώ. Κάναμε την αίτηση να μπει η Κύπρος στην Ε.Ε. και επιτέλους έχω στριμώξει τους τουρκοκύπριους να τους επιβάλω ένα σχέδιο που δεν το θέλουνε αλλά δεν μπορούν να το αρνηθούν.

Αυτό που λέει ο Σημίτης στους "Ελληναράδες" που θέλουν ουσιαστικά πόλεμο είναι ότι δεν θα χρειαστεί, αρκεί να κάνουμε τα στραβά μάτια στον πόλεμο του Μπους στο Ιράκ και σε ό,τι άλλο θέλει. Αν το κάνουμε αυτό θα μας δώσουν τις πλάτες να εξασκήσουμε πίεση για να πάρουμε αυτά που δεν καταφέραμε για 25 χρόνια.

Εχει σημασία να έχουμε αυτή την εικόνα γιατί διαρκώς καλλιεργείται η άποψη ότι η Ελλάδα είναι η αμυνόμενη, το θύμα. Η πραγματικότητα είναι ότι στην σημερινή συγκυρία η Τουρκία περνάει μια τεράστια κρίση. Ο τούρκικος καπιταλισμός μετά το 1989 είχε τεράστιες βλέψεις ότι θα μπορέσει να επεκταθεί σε όλες τις τουρκόφωνες δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ. Μεγαλεπήβολα σχέδια με κατάληξη ένα κραχ, την κατάρρευση της τουρκικής λίρας και να πέσει η Τουρκία στα χέρια του ΔΝΤ. Οι Φαϊνάνσιαλ Τάϊμς γράφανε αυτές τις μέρες ότι το 80%-90% του

προϋπολογισμού της Τουρκίας πηγαίνει για να ξεπληρώνονται οι τόκοι από τα δάνεια. Οι τούρκοι καπιταλιστές θα κάνανε τα πάντα για να ρίξουν το μέγεθος των τόκων που είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν.

Αυτή τη στιγμή η Τουρκία πληρώνει υπέρογκα επιτόκια, η μόνη που πληρώνει παραπάνω είναι η Βραζιλία. Οι χρηματιστηριακοί κύκλοι λένε ότι αν η Τουρκία πάρει μια υπόσχεση για ένταξη στην Ε.Ε. τα ομόλογά της θα αποκτήσουν αξία, θα μπορέσει να ρίξει τα επιτόκια και να επιβιώσει.

Βρίσκεται σε αδυναμία ο τουρκικός καπιταλισμός, και οικονομικά και στρατιωτικά και σαν εσωτερική κατάσταση. Μη ξεχνάμε, ότι όταν έγινε το κραχ πριν δυο χρόνια ένα εκατομμύριο απεργοί διαδήλωσαν στους δρόμους των μεγάλων πόλεων. Η άρχουσα τάξη κάθεται σε ένα ηφαίστειο και το ξέρει. Και όποιος είχε αμφιβολία ήρθαν οι πρόσφατες εκλογές όπου το κόμμα των ισλαμιστών σάρωσε.

Αυτές τις εικόνες τις χρειαζόμαστε για να καταλάβουμε ότι ο Σημίτης παίζει μια επιθετική πολιτική. Και δεν έχουμε τίποτα να κάνουμε με αυτή την πολιτική. Είναι προϋπόθεση να συγκρουστούμε με αυτήν, αν θέλουμε να έχουμε δίκαιη λύση, ειρήνη στην Κύπρο.

Πάνε στην Κοπεγχάγη, όπου γίνεται ένα τεράστιο παζάρι για το αν θα δεχθούνε την Τουρκία σαν υποψήφιο μέλος της ΕΕ. Και ακούγονται απαίσιες φωνές, που λένε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει ποτέ γιατί δεν είναι ευρωπαϊκή χώρα, γιατί έχει μουσουλμανικό θρήσκευμα. Είναι ρατσιστικές φωνές, όπως της χριστιανοδημοκρατίας στην Γερμανία που δεν θέλει άλλους μετανάστες. Του Ζισκάρ Ντ' Εστέν στην Γαλλία που λέει ότι αν δώσετε ημερομηνία στην Τουρκία εγώ θα παραιτηθώ από πρόεδρος της Συντακτικής Συνέλευσης της Ευρώπης. Γιατί από πίσω του έχει τον Λεπέν που λέει έξω οι μουσουλμάνοι από την Ευρώπη. Τις πιέσεις αυτών των ρατσιστών αξιοποιούν οι στρατηγικές του ελληνικού καπιταλισμού.

Οι απολογητές του Σημίτη ισχυρίζονται ότι η ελληνική διπλωματία δεν έχει τίποτα να κάνει με τέτοιες θέσεις, αντίθετα έχει γίνει ο "συνήγορος" της ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ. Λένε μόνο τη μισή αλήθεια. Είναι συνήγοροι με το αζημίωτο και ισορροπούν ανάμεσα στις αμερικάνικες πιέσεις και τις γαλλο-γερμανικές διαφοροποιήσεις.

Ο βασικός "συνήγορος της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας" είναι ο Μπους γιατί αυτό εξυπηρετεί τα πολεμικά του σχέδια στη Μέση Ανατολή. Ουσιαστικά ο Μπους χρειάζεται την Τουρκία σαν στρατιωτική και διπλωματική βάση για τον πόλεμο στο Ιράκ. Οχι μόνο την περιβόητη βάση του Ιντσιρλίκ, αλλά ολόκληρη την Τουρκία σαν σταθεροποιητικό παράγοντα για την επιτυχία της αμερικάνικης επιβολής "αλλαγής καθεστώτος" στη Βαγδάτη. Το πρόβλημα του Μπους είναι ότι ακριβώς η χώρα που υπολογίζει σαν σταθεροποιητικό παράγοντα βρίσκεται χρεωκοπημένη, στα πρόθυρα να γίνει μια ισλαμική Αργεντινή. Σ' αυτό το εφιαλτικό για τις ΗΠΑ σενάριο, προσπαθεί να απαντήσει με την πρόταση για γρήγορη ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ.

Ομως για τους Ευρωπαίους ηγέτες, η ιδέα μιας Αργεντινής μέσα στο κλαμπ τους δεν είναι ό,τι το καλύτερο. Φοβούνται το κόστος που θα απαιτήσει μια τέτοια επιχείρηση και οικονομικά και πολιτικά. Γι' αυτό διχάζονται και ταλαντεύονται. Οι πιο πιστοί φίλοι του Μπους, ο Μπλερ και ο Μπερλουσκόνι, υποστηρίζουν τη γρήγορη ένταξη της Τουρκίας. Αλλά η ατμομηχανή της ΕΕ, ο γαλλογερμανικός άξονας, έχει επιφυλάξεις. Προτιμάει να κερδίσει χρόνο, να δει πόσο σταθερή είναι η νέα κυβέρνηση στην Τουρκία και να επιβάλει ένα χρονοδιάγραμμα διαπραγματεύσεων με συνεχείς πιέσεις και δοκιμασίες για την τουρκική πλευρά.

Αυτές είναι οι πλάτες πάνω στις οποίες στηρίζεται η επιθετική διπλωματία του Σημίτη. Ευθυγραμμίζεται με την κεντρική επιλογή του Μπους και αξιοποιεί τους όρους και τα εμπόδια που βάζει η ΕΕ στην Τουρκία για να εξασφαλίσει ανταλλάγματα. Το σχέδιο Ανάν είναι καρπός αυτής της διαδικασίας και γι' αυτό περιέχει τόσες ρυθμίσεις που είναι ευνοϊκές για την ελληνική μεριά και τόσο δύσκολες για τον Ντενκτάς. Στην πραγματικότητα, το ελληνοκυπριακό κεφάλαιο αποκτάει τη δυνατότητα να ελέγχει ξανά ολόκληρο το νησί οικονομικά και σε μεγάλο βαθμό πολιτικά.

Ο ρόλος της αριστεράς δεν είναι να λέει ότι το σχέδιο του Ανάν δίνει λίγα, θέλουμε περισσότερα. Είναι απαράδεκτο να βγαίνουν οι ηγεσίες της αριστεράς και να λένε αυτά τα πράγματα. Να λέει το ΑΚΕΛ στην Κύπρο στον Κληρίδη πώς τολμάτε να παγώσετε τους εξοπλισμούς. Να στέλνει το ΚΚΕ ομιλητές στην πατριωτική κίνηση που οργανώνει ο Παπαθεμελής και ο Τσοβόλας μαζί με τους "ανένδοτους" δεσποτάδες της Κύπρου. Και ο ΣΥΝ να λέει συγχαρητήρια στον Σημίτη και τώρα "σκληρή διαπραγμάτευση", θέλουμε περισσότερα.

Απορρίπτουμε αυτή την διπλωματία του πολέμου και των διεκδικήσεων. Παλεύουμε για να κτίσουμε ένα κίνημα κατά του πολέμου που θα ενώσει τους λαούς. Είναι ρεαλιστική προοπτική να πούμε όχι στις διεκδικήσεις του Σημίτη, όχι στις φωνές των εθνικιστών που πλειοδοτούν απέναντι στον Σημίτη.

Απορρίπτουμε πρώτα απ' όλα τη βάση της διπλωματίας του Σημίτη, δηλαδή τη διευκόλυνση των πολεμικών σχεδίων του Μπους. Λέμε όχι στον πόλεμο, δεν θέλουμε "ανταλλάγματα" βουτηγμένα στο αίμα των παιδιών του Ιράκ. Και βέβαια δεν θέλουμε τη διαιώνιση των βάσεων στην Κύπρο που προβλέπει το σχέδιο Ανάν.

Απορρίπτουμε επίσης τις ψεύτικες υποσχέσεις για ευημερία μέσα από την ένταξη της Κύπρου και της Τουρκίας στην ΕΕ. Η Ελλάδα που έκλεισε 20 χρόνια ένταξης αντιμετωπίζει ακόμα πιέσεις για "διαρθρωτικές αλλαγές", δηλαδή περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις και περικοπές. Για την Τουρκία, η ΕΕ σημαίνει διαιώνιση των προγραμμάτων του ΔΝΤ, λιτότητα χωρίς τέλος. Οσο για την Κύπρο, που έχει στο νότο βιωτικό επίπεδο ανώτερο από Ελλάδα και Τουρκία και στο Βορρά μια μαύρη τρύπα, το οικονομικό μέλλον της ένταξης σημαίνει σε μικρογραφία τα ίδια που γνώρισε η Ανατολική Γερμανία τα τελευταία δέκα χρόνια.

Γι' αυτό δεν χωράει καμιά αυταπάτη ότι το σχέδιο Ανάν θα γίνει βήμα ειρηνικής προσέγγισης ελληνοκύπριων και τουρκοκύπριων. Στην ουσία είναι βήμα όξυνσης των ανταγωνισμών Ελλάδας, Τουρκίας, καθώς η Τουρκία θα πιέζεται συνεχώς να υποχωρεί, σήμερα στην Κύπρο, αύριο στη Χάγη για το Αιγαίο και αργά ή γρήγορα θα προκληθεί μια νέα κρίση σαν τα Ιμια με απρόβλεπτες συνέπειες. Και βέβαια, χάρη στα δύο ανταγωνιζόμενα καντόνια της Κύπρου όπως τη θέλει το σχέδιο Ανάν, τόσο η Αθήνα όσο και η Αγκυρα θα έχουν κάθε δυνατότητα να ξαναμεταφέρουν τη σύγκρουσή τους στο νησί όποτε το θεωρήσουν σκόπιμο.

Αυτό που χρειαζόμαστε είναι ένα κίνημα σαν της Φλωρεντίας, στην Ελλάδα την Τουρκία και στην Κύπρο. Αν η ηγεσία του ΑΚΕΛ αντί να λέει αυτά που λέει, έβγαινε και έλεγε ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι ελάτε να περικυκλώσουμε τις αγγλικές βάσεις στις 15 Φλεβάρη θα ενώνονταν ο κόσμος, θα δημιουργούνταν ένα κίνημα που θα επέβαλε δίκαιη λύση στην Κύπρο. Δεν θα το κάνει η ηγεσία του ΑΚΕΛ, του ΚΚΕ ή του ΣΥΝ, θα το κάνει το νέο αντικαπιταλιστικό κίνημα μαζί με τους συντρόφους μας σε Τουρκία και Κύπρο.

Οι Τουρκοκύπριοι είναι αδέρφια μας

«Λύση υπάρχει από τα κάτω, να παραχωρήσετε στους Τουρκοκύπριους όση αυτονομία θέλουν» υποστηρίζει ο Ντίνος Αγιομαμίτης από την Οργάνωση Εργατική Δημοκρατία της Κύπρου.

Οι χθεσινές εφημερίδες είχαν όλες ένα άρθρο με τίτλο "Ομαδικός τάφος στην Αλαμινό", ομαδικός τάφος τουρκοκυπρίων στην Αλαμινό, ένα χωριό στην επαρχία Λάρνακας στο νότο της Κύπρου. Εχουν βρει τα οστά που ανήκουν σε 16 τουρκοκύπριους. Πριν μερικές μέρες τα κανάλια επισκέφτηκαν τη βόρεια Κύπρο και μας μίλησαν για ομαδικούς τάφους στη Μουράταγα όπου όπως μας είπαν σκοτώθηκαν 84 τουρκοκύπριοι σε "ανταλλαγή πυρών με την Εθνοφρουρά". Βέβαια κανείς δημοσιογράφος δεν μπήκε στον κόπο να μας πει ότι ανάμεσα στους 84 δεν υπήρχε ούτε ένας άνδρας ανάμεσα στα 16 και τα 50 μόνο γυναικόπαιδα και γέροι, το πιο μικρό ένα παιδί έξι μηνών και ο μεγαλύτερος 95 χρονών γέρος.

Για πρώτη φορά ο ελληνοκυπριακός τύπος αναφέρεται σε ομαδικούς τάφους τουρκοκυπρίων. Αυτό πριν μερικά χρόνια ακόμα και μήνες ακουγόταν σαν αιρετικό. Η απάντηση ήταν μην τα ακούτε αυτά είναι τούρκικη προπαγάνδα. Ο λόγος που βγαίνουν σήμερα είναι ότι χρειάζεται να δικαιολογήσουν το σχέδιο Ανάν. Ο Κληρίδης είχε κερδίσει τις προηγούμενες εκλογές καβάλα στους S-300 και τώρα όλη η επίσημη ελληνοκυπριακή ηγεσία έχει αποδεχθεί το σχέδιο και πρέπει να το δικαιολογήσουν. Ετσι αναγκάζονται να παραδεχτούν ότι "και εμείς δεν είμασταν τόσο αθώες περιστερές..."

Το σχέδιο Ανάν είναι μια προσπάθεια να υπάρξει ένας συμβιβασμός για ένα κοινά αποδεκτό στάτους κβο στην Κύπρο. Στην πραγματικότητα μιλάμε για ένα σχέδιο που προσπαθεί να συμβιβάσει συμφέροντα τα οποία συγκρούονται εδώ και δεκαετίες, της ελληνικής, της τούρκικης, της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής άρχουσας τάξης. Και επειδή είναι ένα σχέδιο που προσπαθεί να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα είναι ένα σχέδιο που αναπαράγει τους ανταγωνισμούς, αναπαράγει τη σύγκρουση.

Είναι φοβερά πολύπλοκο στο να παίρνονται οποιεσδήποτε αποφάσεις και σε σχέση με τη διοίκηση και σε σχέση με πληθυσμούς, περιουσίες κλπ. Είναι ένα σχέδιο που σπρώχνει σε συγκρούσεις. Αλλά αυτό δεν είναι το πιο χοντρό πρόβλημα του σχεδίου. Το βασικό πρόβλημα είναι ότι προβλέπει πως ξανά, 40 με 50 χιλιάδες τουρκοκύπριοι θα γίνουν πρόσφυγες. Δεν έχουν προβληθεί στις οθόνες των τηλεοράσεων οι σκηνές με τουρκοκύπριους που ρωτήθηκαν για το τι λένε αν θα φύγουν από τα σπίτια τους. Δήλωσαν ξεκάθαρα ότι θα μας βγάλετε με πόλεμο, από 19χρονους που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε αυτά τα σπίτια.

Το 85% των ελληνοκυπρίων προσφύγων δηλώνουν ότι δεν θέλουν να γυρίσουν πίσω αν βρεθούν υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση ή τέλως πάντων υπό οποιαδήποτε αμφισβήτηση. Αυτός ο κόσμος έχει εγκατασταθεί σε νέα σπίτια έχει αρχίσει μια νέα ζωή, το μόνο νόημα που έχει μια τέτοια κίνηση είναι η αποκατάσταση της κυριαρχίας της ελληνοκυπριακής πλευράς σε ολόκληρο το νησί.

Το τρίτο πολύ σημαντικό στοιχείο του σχεδίου είναι ότι στο δημοψήφισμα που θα γίνει για την έγκρισή του συμπεριλαμβάνονται και οι Συνθήκες Εγγυήσεως και όσες συμφωνίες έχει υπογράψει η Κύπρος με την Ελλάδα και την Τουρκία. Που σημαίνει ότι οι βάσεις θα μείνουν, με δημοψήφισμα μάλιστα. Και όταν μιλάμε για βάσεις, δεν εννοούμε μόνο τη ναυτική και αεροπορική σε Δεκέλεια και Επισκοπή, αναφερόμαστε στο μεγαλύτερο σταθμό ραντάρ που έχουν στον κόσμο οι Αγγλοι, στο Τρώοδος.

Επίσης το σχέδιο ορίζει ότι το έδαφος της Κύπρου δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολεμικούς σκοπούς χωρίς την έγκριση της Ελλάδας και της Τουρκίας. Δηλαδή στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις που μετέχουν Ελλάδα και Τουρκία, πχ στο Ιράκ κάντε ό,τι θέλετε, όπως κάνατε και πριν.

Μπορεί να οδηγήσει αυτό το σχέδιο σε μια διευθέτηση; Και μπορεί αυτή να είναι βιώσιμη, δηλαδή να εξασφαλίσει την ειρήνη στην Κύπρο; Οι απολογητές του σχεδίου λένε ότι "μάθαμε από τα λάθη μας, δεν θα ξαναγίνουν αυτά που έγιναν παλιά, το '63 -'64".

Μπορεί κανείς να εμπιστευθεί αυτούς που ανέτρεψαν τον προηγούμενο κοινά αποδεκτό συμβιβασμό, τις Συμφωνίες της Ζυρίχης; Το 1963 ο υπουργός Εσωτερικών Γιωρκάτζης ήταν ο εμπνευστής του σχεδίου "Ακρίτας" που προέβλεπε την εξόντωση των τουρκοκύπριων αν δεν δεχτούν το σχέδιο του Μακάριου για την αναθεώρηση του Συντάγματος. Δεξί του χέρι ήταν ο Τάσος Παπαδόπουλος, σημερινός προεδρικός υποψήφιος που τον στηρίζει η Αριστερά.

Τότε προσπάθησαν να εξοντώσουν οικονομικά τους τουρκοκύπριους. Ενα στοιχείο μόνο για να δείτε πως λειτούργησε το "συνεταιρικό κράτος" της δεκαετίας του '60. Το 1963, οι τουρκοκύπριοι, το 20% του πληθυσμού έλεγχαν μόλις το 0,5% των εξαγωγών. Σήμερα ετοιμάζουν τα ίδια. Πριν ακόμα υπογράψουν σκέφτονται τι θα αλλάξουν, γιατί σκέφτονται ότι έχουν τη δύναμη. Το

Κύπρος: Συλλαλητήριο αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη

κατά κεφαλήν εισόδημα στο νότο είναι 15.000 ευρώ και 5.000 στο βορά.

Μπορεί η Ε.Ε. να εγγυηθεί ότι θα λειτουργήσει αυτή η συμφωνία; Οχι. Η Ε.Ε. συμμετείχε σε όλους τους βρόμικους πολέμους της δεκαετίας. Το "ειρηνευτικό" σχέδιο του Ανάν κατατέθηκε μπροστά στον πόλεμο στο Ιράκ. Είναι ένα σχέδιο που θέλει να επιτρέψει στην Ελλάδα και την Τουρκία να μπουν με την ψυχή τους σε αυτό τον πόλεμο, και στις σημαντικότερες βάσεις που θα τον εξυπηρετούν να λειτουργούν ανεμπόδιστα.

Δικαιολογημένα ο κόσμος νοιώθει ανήσυχος απέναντι σε αυτό το σχέδιο. Το 58% σε μια δημοσκόπηση απάντησε ότι με απασχολεί το ζήτημα της ασφάλειας. Το 24% απάντησε το ζήτημα του Συντάγματος. Μόνο το 8% απάντησε με απασχολεί το εδαφικό. Σε μια άλλη δημοσκόπηση το 75% ανησυχεί ότι στην προσπάθεια εφαρμογής αυτού του σχεδίου θα υπάρξουν ένοπλες συγκρούσεις.

Αυτός ο κόσμος δεν ανησυχεί για το σχέδιο γιατί είναι αντίθετος με τη συνύπαρξη με τους τουρκοκύπριους. Ανησυχεί γιατί καταλαβαίνει ότι αυτοί που διαπραγματεύονται τη συνύπαρξη είναι εξίσου επιθετικοί με τους ακραίους εθνικιστές. Οι εθνικιστές είναι ξετσίπωτοι που θέλουν μια ελληνική Κύπρο και τους τουρκοκύπριους να εξαφανιστούν. Οι άλλοι θέλουν το ίδιο πράγμα αλλά ελπίζουν να το περάσουν με οικονομικές και διπλωματικές διαδικασίες. Δεν μπορεί η ειλικρινής διάθεση του κόσμου για ειρήνη να εκβιάζεται για να εξυπηρετηθούν τα σχέδια των ΗΠΑ, της ΕΕ, του Σημίτη, του Κληρίδη ή του Ερντογάν και του Ντενκτάς.

Οι τουρκοκύπριοι κινητοποιούνται. Πριν λίγες μέρες έγινε ένα συλλαλητήριο με συνθήματα ειρήνη και ένταξη στην Ε.Ε. Οι αυταπάτες για την Ε.Ε. πατάνε πάνω στην προοπτική μονομερούς ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας και στο οικονομικό εμπάργκο που έχει επιβάλει η ελληνική πλευρά εδω και 28 χρόνια.

Λύση υπάρχει, αλλά από τα κάτω, αυτή που μπορούν να δώσουν οι απλοί άνθρωποι στις τρεις χώρες. Αυτή η λύση έχει σαν αφετηρία ότι όλες οι δυσλειτουργίες του σχεδίου προκύπτουν από την επιμονή της ελληνοκυπριακής πλευράς να εξασφαλίσει ένα ενιαίο κράτος που θα της δίνει τον έλεγχο σε όλο το νησί. Αν φύγει από τη μέση αυτή η φιλοδοξία φεύγουν τα προβλήματα που δημιουργούν τις προστριβές. Να παραχωρήσετε στους τουρκοκύπριους όση αυτονομία θέλουν. Σταματήστε το εμπάργκο, σταματήστε τους εξοπλισμούς.

Αυτά είναι αιτήματα που μπορούν να ενώσουν απέναντι στους εκβιασμούς της Ε.Ε., των ΗΠΑ, του Σημίτη, του Κληρίδη, του Ντενκτάς. Και υπάρχουν αυτά που μπορούμε να κάνουμε μαζί. Η πάλη ενάντια στον πόλεμο του Ιράκ είναι κάτι που ενώνει άμεσα τα αντιπολεμικά κινήματα σε Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρο. Κοινά είναι και τα μέτωπα ενάντια στις επιθέσεις της αγοράς, που άλλωστε είναι η κοινή πολιτική των κυβερνήσεων και στις τρεις χώρες.

Παλεύοντας ενάντια στον πόλεμο, τον εθνικισμό, ανοίγει η προοπτική για πραγματική ειρήνη, για την ανατροπή αυτών που δημιουργούν το πρόβλημα, τις άρχουσες τάξεις δηλαδή σε Ελλάδα, Τουρκία και Κύπρο.

ΙΡΑΚ
παράδοση αντίστασης στον ιμπεριαλισμό

Ενα από τα πιο γελοία επιχειρήματα του Μπους είναι ότι θέλει να αλλάξει καθεστώς στο Ιράκ επειδή ο Σαντάμ ηγείται ενός αυταρχικού καθεστώτος, το οποίο καταπιέζει τα δικαιώματα του ίδιου του λαού του Ιράκ. Η υποκρισία δεν εντοπίζεται μόνο στο ότι υπάρχουν ένα σωρό άλλα καταπιεστικά καθεστώτα στον κόσμο, φιλικά προς τις ΗΠΑ, για τα οποία ο Μπους δε λέει κουβέντα. Αλλά ότι ιδιαίτερα στο Ιράκ έγιναν πολλές προσπάθειες στο παρελθόν από τον ίδιο τον κόσμο να 'αλλάξει το καθεστώς', κι ήταν οι ίδιοι οι ιμπεριαλιστές, οι Αγγλοι στην αρχή και οι ΗΠΑ στη συνέχεια που πάντα υποστήριζαν τους βασιλιάδες, τους συντηρητικούς και τον ίδιο το Σαντάμ.

Η ίδια η δημιουργία του Ιράκ ήταν μια αυταρχική επιλογή από τους ιμπεριαλιστές. Μετά το τέλος του Α' Παγκόσμιου Πόλεμου, από τα συντρίμια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας χώρισαν τον αραβικό κόσμο σε κρατίδια, σφαίρες επιρροής των Αγγλων και των Γάλλων. Το Κιρκούκ, η Βαγδάτη και η Μοσούλη αποτελούσαν τρεις περιοχές που πήραν υπό την κατοχή τους οι Αγγλοι. Τις ένωσαν κάτω από έναν βασιλιά και τις ονόμασαν Ιράκ. Στη Μοσούλη και στο Κιρκούκ είχε ήδη εντοπιστεί πετρέλαιο.

Αυτό που είχαν στο μυαλό τους στην αρχή ήταν μια άμεση κατοχή του Ιράκ με βρετανό διοικητή. Αυτό που δεν τους άφησε ήταν η εξέγερση του κόσμου. Των Κούρδων, αρχικά, που απαιτούσαν δημιουργία ξεχωριστού κουρδικού κράτους -όπως τους είχαν υποσχεθεί. Αλλά κι ολόκληρου του λαού του Ιράκ που αντιστάθηκε. Για τέσσερις ολόκληρους μήνες δινόταν μάχη ενάντια στα σχέδια που μαγειρεύονταν στο Λονδίνο. Το κόστος σε ζωές και σε χρήματα ανάγκασε τους Αγγλους να αναζητήσουν 'αραβική λύση' στο πρόβλημα. Να φυτέψουν δηλαδή, το 1921, τον βασιλιά Φεϊζάλ που θα τους εξασφάλιζε τη συνεργασία των μεγάλων ιρακινών γαιοκτημόνων.

Η βρετανική επικυριαρχία στο Ιράκ είχε τη σφραγίδα της Κοινωνίας των Εθνών (πρόδρομου του σημερινού ΟΗΕ) και ήταν εγγυημένη για 25 χρόνια. Ομως κράτησε τελικά μόνο 10. Γιατί το 1931 ξέσπασε μια εξέγερση που ανάγκασε τους Αγγλους να κηρύξουν τυπικά το Ιράκ ανεξάρτητο κράτος.

Η καπιταλιστική ανάπτυξη του Ιράκ, γύρω από το πετρέλαιο αλλά και άλλους τομείς, δημιουργούσε τον πιθανό νεκροθάφτη των ιμπεριαλιστών και της ντόπιας άρχουσας τάξης. Γιατί, όταν ήρθε ο επόμενος γύρος ανατραχής, στα μέσα της δεκαετίας του '30, απέναντι στους Αγγλους δεν βρέθηκαν οι φυλές με επικεφαλής τους κληρικούς, αλλά η εργατική τάξη με τα συνδικάτα.

Μια προσπάθεια φιλοφασιστικού πραξικοπήματος τσακίστηκε, όταν οργανώθηκαν απεργίες στο λιμάνι της Βασόρας, στην καπνοβιομηχανία της Βαγδάτης και στις πετρελαιοπηγές του Κιρκούκ. Ολες αυτές οι μάχες είχαν σαν αποτέλεσμα μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η εργατική τάξη, η Αριστερά και τα συνδικάτα να βρίσκονται στην πρώτη θέση του αγώνα. Ενός αγώνα που ταυτόχρονα ήταν εθνικοαπελευθερωτικός, ενάντια στους Αγγλους αλλά και ενάντια στην ντόπια άρχουσα τάξη.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ιράκ (ΚΚΙ) αναδεικνύεται σε ηγετική δύναμη. Με χιλιάδες μέλη, ελέγχει τα περισσότερα από τα συνδικάτα που δημιουργούνται. Ηταν το πιο μαζικό Κομμουνιστικό Κόμμα ολόκληρου του αραβικού κόσμου.

Η εργατική τάξη, με το ΚΚΙ στην ηγεσία της έδωσε συγκλονιστικούς αγώνες εκείνη την περίοδο. Οι σιδηροδρομικοί λίγους μήνες μόλις αφότου συγκροτούν συνδικάτο, στις αρχές του 1945 κάνουν απεργία απαιτώντας αυξήσεις 30-50% από την εταιρία που βρίσκεται στα χέρια των Αγγλων. Η εργοδοσία έκοψε την παροχή νερού στις εργατικές κατοικίες για να τους αντιμετωπίσει, συνέλαβε την απεργιακή επιτροπή. Ομως τελικά κέρδισαν αυξήσεις 30%. Απεργίες στα τρένα ξαναξεσπάνε το 1946 και τρεις φορές το 1948. Οι λιμενεργάτες κερδίζουν αυξήσεις με απεργία το 1947. Ενώ οι εργαζόμενοι στις πετρελαιοπηγές του Κιρκούκ χωρίς να έχουν νομιμοποιημένο συνδικάτο απεργούν για 10 μέρες και κάνουν επιδεικτικά πορεία με 5000 κόσμο μέσα στην πόλη. 10 εργάτες έπεσαν νεκροί από την επέμβαση της αστυνομίας.

Ολη αυτή η πορεία των εργατικών αγώνων δυνάμωσε ακόμη περισσότερο την Αριστερά. Το ΚΚΙ κατάφερνε να ενώσει τους λαούς του Ιράκ. Στις απεργίες παλεύουν όλοι μαζί. Οι Σιίτες του Νότου, οι Κούρδοι του Βορρά και όλες οι άλλες φυλές. Η κορύφωση αυτών των μαχών έρχεται με την "Γουάθμπα", μια τεράστια εξέγερση. Οι βρετανοί ήθελαν να ανανεώσουν τη συνθήκη εξάρτησης του Ιράκ με χειρότερους όρους. Το ΚΚΙ έφτιαξε μια συμμαχία με όλη την υπόλοιπη Αριστερά και με όλα τα κόμματα που ήταν ενάντια στη βρετανική

παρουσία. Οι φοιτητές της Νομικής έκαναν την αρχή με μαζικές διαμαρτυρίες ενάντια στους άγγλους και οι απεργίες ήρθαν στη συνέχεια. Οσο η κατάσταση κλιμακωνόταν τα πιο μετριοπαθή κόμματα αποχωρούσαν. Το ΚΚΙ μαζί με άλλες δυνάμεις συνέχισαν απαιτώντας την ανατροπή της κυβέρνησης. Ο αγγλικός στρατός επιτέθηκε σε μια διαδήλωση σκοτώνοντας 300-400 ανθρώπους. Παρόλη την καταστολή η κυβέρνηση έπεσε και για το καλόπιασμα των μετριοπαθών κομμάτων επικεφαλής της νέας κυβέρνησης μπήκε ένας από τους ηγέτες της εξέγερσης του 1921.

Τη δεκαετία του '50 τα πράγματα φαίνονταν να αλλάζουν στον αραβικό κόσμο. Η βρετανική Αυτοκρατορία δείχνει σημάδια υποχώρησης, οι Αγγλοι έχουν ήδη αποχωρήσει από τις Ινδίες και η επανάσταση των "ελεύθερων αξιωματικών" στην Αίγυπτο, το 1952 δίνει ελπίδες ότι αυτό μπορεί να γίνει πραγματικότητα παντού. Ιδιαίτερα μετά την στρατιωτική ήττα των Αγγλων στο Σουέζ το 1956, οι ελπίδες αυτές παίρνουν πιο ριζοσπαστικό χαρακτήρα. Το 1957, στο Ιράκ δημιουργείται μια συμμαχία του ΚΚΙ, του Εθνικού Δημοκρατικού Κόμματος, του κόμματος Μπάαθ και των Νασερικών. Τον Ιούλη του 1958, μια ομάδα αξιωματικών που ονομάζεται κι αυτή 'Ελεύθεροι Αξιωματικοί' όπως και η οργάνωση του Νάσερ στην Αίγυπτο, ανατρέπει τον βασιλιά και τερματίζει την αγγλική κυριαρχία στο Ιράκ. Οι αξιωματικοί, με ηγέτη τον Αμπντέλ Καρίμ Κασέμ αναφέρονται στο μέτωπο της αντιπολίτευσης και το μέτωπο αναλαμβάνει να φτιάξει κυβέρνηση.

Η κατάσταση αποκτάει χαρακτήρα έκτακτης ανάγκης για τους ιμπεριαλιστές. Το Ιράκ ακολουθεί την Αίγυπτο και τη Συρία σε επιτυχημένα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα και είναι πολύ πιο σημαντική χώρα όσον αφορά το πετρέλαιο. Ο επικεφαλής της CIA εκείνη την εποχή έγραφε: *"Η πιο επικίνδυνη κατάσταση στον κόσμο σήμερα είναι στο Ιράκ. Οι κομμουνιστές είναι πολύ κοντά στην κατάληψη της εξουσίας".*

Οι δηλώσεις αυτές ήταν υπερβολικές, καθώς στην πραγματικότητα το ΚΚΙ δεν είχε προσανατολισμό να καταλάβει την εξουσία. Ενώ αποτελούσε την πιο πρωτοπόρα δύναμη του κινήματος, οι πολιτικές κατευθύνσεις που έρχονταν από τη Σοβιετική Ενωση και την Ευρώπη του διαφύλασαν μια θέση αριστερής κριτικής στην κυβέρνηση του Κασέμ.

Ο Κασέμ έκανε μεταρρυθμίσεις πολύ πιο ριζοσπαστικές από τον Νάσερ στην Αίγυπτο. Κυρίως όσον αφορά το αγροτικό ζήτημα που πραγματικά διέλυσε τη δύναμη των γαιοκτημόνων. Αλλα και σε άλλους τομείς οι μεταρρυθμίσεις ήταν ριζοσπαστικές. Αναγνωρίστηκαν τα ατομικά δικαιώματα ανεξαίρετα σε άνδρες και γυναίκες, δόθηκε αμνηστία στους πολιτικούς κρατούμενους, αναγνωρίστηκαν όλα τα συνδικάτα, μειώθηκε η τιμή των βασικών καταναλωτικών αγαθών, μειώθηκαν τα ενοίκια, οργανώθηκε πρόγραμμα κατοικίας και άρχισε η εθνικοποίηση των πετρελαίων που έφτασε το 99% το 1961. Παρόλες τις αντιφάσεις του το καθεστώς τρόμαζε τους ιμπεριαλιστές που ένιωθαν ότι έχαναν τον έλεγχο σε μία μία τις πρώην αποικίες τους. Και ήταν η CIA που έπαιξε κρίσιμο ρόλο για να ανατραπεί εκείνη η προσπάθεια. Εκμεταλλεύτηκε βέβαια τους ίδιους τους συμβιβασμούς του Κασέμ.

Δεν ήταν όλοι ικανοποιημένοι με τις μεταρρυθμίσεις του καθεστώτος. Πολλοί από την παλιά ή την ανερχόμενη άρχουσα τάξη φοβόντουσαν ότι το ΚΚΙ με τις πιέσεις του, σπρώχνει τον Κασέμ σε πολύ αριστερές λύσεις. Το Μπάαθ ήταν το κόμμα που έκφραζε όλη αυτή την αντίσταση στο ριζοσπαστισμό. Ο Κασέμ προσπαθούσε να ισορροπήσει ανάμεσα σε όλες αυτές τις δυνάμεις.

Στο Μπάαθ δεν έφταναν όλα αυτά. Δεν πίστεψαν ποτέ ότι ο Κασέμ θα τσακίσει το ΚΚΙ. Το 1963, με τη βοήθεια της CIA, των γειτονικών καθεστώτων που ήταν φιλικά στους ιμπεριαλιστές και με τα αγγλικά στρατεύματα που βρίσκονταν στο Κουβέιτ ανέτρεψαν τον Αμπντέλ Καρίμ Κασέμ και εγκαθίδρυσαν ένα σκληρό, συντηρητικό, αντικομμουνιστικό καθεστώς. Το ΚΚΙ μπήκε στην παρανομία, οι ηγέτες του στη φυλακή και ο μηχανισμός του άρχισε να διαλύεται. Τη λίστα με τα ονόματα των μελών του ΚΚΙ είχε φροντίσει να παράσχει η ίδια η CIA. Το Μπάαθ δεν είναι κόμμα φιλικό προς τις ΗΠΑ. Αντίθετα συνέχισε τις εθνικοποιήσεις. Ομως οι ΗΠΑ και το Μπάαθ χρησιμοποίησαν ο ένας τον άλλο για τους σκοπούς τους. Κοινός εχθρός και των δύο ήταν η Αριστερά του Ιράκ. Από το 1963 ως το 1968 γίνονται μια σειρά από πραξικοπήματα με αντιμαχόμενες ομάδες που παίρνουν την εξουσία. Η εξουσία του Μπάαθ σταθεροποιείται το 1968, όταν κεφάλι παίρνει η πιο συντηρητική πτέρυγα, που εξαπολύει ένα κύμα ολοκληρωτικής εξόντωσης των αριστερών. Ανάμεσα στην ηγεσία αυτής της πτέρυγας είναι και ο Σαντάμ Χουσεϊν. Από το 1970 μέχρι σήμερα κυβερνάει δικτατορικά το Ιράκ.

Το καθεστώς του Σαντάμ Χουσεϊν καταφέρνει να επιβιώσει μέσα στην ισορροπία του τρόμου, στη δεκαετία του '70 και με τακτικές συμμαχίες και με την ΕΣΣΔ και με τις ΗΠΑ να αναδειχτεί σε έναν αναπτυγμένο καπιταλισμό και σε μια ισχυρή τοπική δύναμη. Το Ιράκ δεν ήταν Τρίτος Κόσμος. Οι δείκτες παιδικής θνησιμότητας, συμμετοχής των γυναικών στην παραγωγή ήταν συγκρίσιμοι με τις ευρωπαϊκές χώρες.

Η αντίστροφη μέτρηση άρχισε τη δεκαετία του '80. Το 1979, είχε ήδη εμφανιστεί ένας μεγάλος κίνδυνος για τους ιμπεριαλιστές στην περιοχή. Η επανάσταση στο Ιράν ανέτρεψε τον υποστηριζόμενο από τις ΗΠΑ, Σάχη και αναδεικνύεται ένα καθεστώς που δηλώνει τελείως εχθρικό προς τους ιμπεριαλιστές.

Ο Σαντάμ μετατράπηκε τότε σε αγαπημένο παιδί των ΗΠΑ. Το Ιράκ εξοπλίστηκε μέχρι τα δόντια και εισέβαλε με υπόδειξη των ΗΠΑ στο Ιράν. Ο άδικος αυτός πόλεμος κράτησε 8 χρόνια και είχε 3 εκατομμύρια νεκρούς κι απ' τις δυο πλευρές.

Το Ιράκ ξεκίνησε τον πόλεμο με 15 εκ. δολάρια συναλλαγματικά αποθεματικά. Οταν τελείωσε, είχε 70 δισ. δολάρια χρέη προς τη Δύση, τη Σαουδική Αραβία και το Κουβέιτ. Οι ΗΠΑ με ένα σμπάρο είχαν δύο τριγώνια. Χτύπησαν το Ιράν, αλλά και το Ιράκ ταυτόχρονα που ήταν μια υπολογίσιμη τοπική δύναμη. Η υπερχρέωση της χώρας έσπρωξε τον Σαντάμ να εισβάλει στο Κουβέιτ για να επανακαταλάβει δυο κοιτάσματα που είχαν περάσει στον έλεγχο του Κουβέιτ στη διάρκεια του πολέμου. Δεν είχε ξεκάθαρο ακόμη και ο ίδιος αν οι ΗΠΑ θα τον στήριζαν σ' αυτή την προσπάθεια.

Οχι μόνο δεν το στήριξαν, αλλά με πρόσχημα πάλι τα 'ανθρώπινα δικαιώματα' του λαού του Κουβέιτ ξεκίνησαν τον πρώτο πόλεμο της Νέας Τάξης, στις αρχές του 1991. Ο στόχος των στρατηγών του πατέρα Μπους τότε ήταν 'να γυρίσουν το Ιράκ στη λίθινη εποχή'. Και σχεδόν το κατάφεραν. Ο πόλεμος και το εμπάργκο που συνεχίζεται μέχρι σήμερα διέλυσε τη χώρα. Πέθαναν εκατομμύρια άνθρωποι, σε μεγάλο βαθμό μικρά παιδιά.

Οι λαοί του Ιράκ δεν θέλουν καμιά "βοήθεια" από τους ιμπεριαλιστές που προκάλεσαν όλη αυτή την καταστροφή. Το όνομα Μπους και μόνο προκαλεί ανατριχίλα σε κάθε ιρακινό πολίτη. Αν είχε αφεθεί ελεύθερος ο απλός κόσμος στο Ιράκ, έχει μια τέτοια παράδοση ριζοσπαστικοποίησης που θα είχε σίγουρα κρεμάσει τον Σαντάμ Χουσεϊν και τη μειοψηφία που κυβερνάει το Ιράκ. Πρώτα όμως πρέπει όλοι μαζί να παλέψουμε ενάντια στην μειοψηφία που κυβερνάει τον πλανήτη, για να μπορέσει αυτός ο κόσμος του Ιράκ να ζήσει.

Νίκος Λούντος

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

μια αναμφισβήτητη επιτυχία

Η Φλωρεντία απέδειξε ότι η ενότητα του κινήματος πηγαίνει μαζί με τις μάχες για το ξεκαθάρισμα των ιδεών του. Η Μαρία Στύλλου θυμίζει τις επιλογές που οδήγησαν στην επιτυχία της Φλωρεντίας.

«Η Φλωρεντία ήταν ένα εντυπωσιακό γεγονός, που οφειλόταν στην ποσότητα και στην ποιότητα της συμμετοχής. 60 χιλιάδες κόσμου στις συζητήσεις (περιπου 3 χιλιάδες από τη Γαλλία, 1.500 από τη Γερμανία, 1.500 από την Ελλάδα, 1.500 από την Ισπανία, 1.500 από τη Βρετανία, 600 από την Ανατολική Ευρώπη) και σχεδόν ένα εκατομμύριο στους δρόμους. Ενας τεράστιος αριθμός νέων ανθρώπων έδειξαν την αποφασιστικότητά τους να αλλάξουν τον κόσμο. Η ποσότητα ξεπέρασε τις προσδοκίες των οργανωτών...

Η πολιτική καμπάνια που εξαπέλυσε ο Μπερλουσκόνι και κάποιες δεξιές εφημερίδες και κανάλια ενάντια στο Φόρουμ, η προσπάθεια να κλείσουν τα σύνορα και να φοβίσουν τους κάτοικους της Φλωρεντίας, η προσπάθεια να ποινικοποιήσουν το κίνημα των κινημάτων, ηττήθηκε από τις δυνάμεις του Φόρουμ και τους συμμάχους του».

Αυτή η εκτίμηση δεν είναι μόνο δική μας, αλλά είναι η επίσημη τοποθέτηση των οργανωτών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ που συνεδρίασαν στο Παρίσι στις 7 Δεκέμβρη για να προγραμματίσουν το επόμενο ΕΚΦ το Νοέμβρη του 2003 στο Παρίσι.

Η Φλωρεντία ήταν πραγματικά μια αναμφισβήτητη επιτυχία, που δεν ήρθε από τον ουρανό και που σηματοδοτεί έναν σταθμό στο αντικαπιταλιστικό κίνημα. Οταν έγινε το Σιάτλ πριν 3 χρόνια, θεωρήθηκε τεράστιο γεγονός ότι 50 χιλιάδες κόσμος διαδήλωσαν ενάντια στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Στη Φλωρεντία, 3 χρόνια αργότερα, χιλιάδες άτομα, με διαφορετικές πολιτικές και κοινωνικές προελεύσεις συζήτησαν για 3 ολόκληρες μέρες για το πώς μπορούμε να αλλάξουμε όχι μόνο τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά το καπιταλισμό συνολικά. Ηταν ένα Φόρουμ στα αριστερά του Πόρτο Αλέγκρε, που έγινε πέρσι στο τέλος Γενάρη. Εκεί τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Ευρώπης (που συμμετείχαν στον πόλεμο του Μπους στο Αφγανιστάν) είχαν ένα παράλληλο Φόρουμ κοινοβουλευτικών. Στη Φλωρεντία ήταν αναγκασμένοι εάν ήθελαν να συμμετέχουν, να συμμετέχουν σαν άτομα και να δέχονται τη σκληρή κριτική των ακτιβιστών που σε κάποιες περιπτώσεις κατέληξε σε γιουχάισμα απ' όλη την αίθουσα.

Οσοι φοβόντουσαν ότι το ΕΚΦ πάει πολύ αριστερά και αυτό θα σήμαινε διάσπαση, διαψεύστηκαν οικτρά.

Στη Φλωρεντία συμμετείχαν από κοινού ομιλητές από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, από οικολογικές κινήσεις, μαζί με οργανώσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς και δίκτυα αντικαπιταλιστών από διάφορες χώρες. Ηταν πολύ πλούσια σε συμμετοχή και πιο προχωρημένη πολιτικά η συζήτηση. Η προοπτική της επανάστασης υπήρχε σε όλες τις μεγάλες συζητήσεις, όχι μόνο από τους επαναστάτες μαρξιστές, αλλά και από κόμματα όπως η Κομμουνιστική Επανίδρυση που μέσα από την πίεση του νέου κινήματος έχει πάει πιο αριστερά.

Η διαδήλωση του ενός εκατομμυρίου ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ, μετέτρεψε τη Φλωρεντία σε ένα πανευρωπαϊκό πολιτικό γεγονός. Απ´ όλη την Ιταλία ξεκίνησαν τρένα με χιλιάδες κόσμου για να πάρουν μέρος στην πρώτη πανευρωπαϊκή μέρα αντίστασης ενάντια στον πόλεμο. Ετσι έφτασε μια πόλη με 400 χιλιάδες κατοίκους να πλημμυρίσει από κόσμο σε μια διαδήλωση που δεν είχε αρχή και τέλος. Σε ένα συλλαλητήριο που δεν περιορίστηκε μόνο στην πορεία, αλλά συμμετείχε όλη η πόλη με κόσμο στα μπαλκόνια που κρατούσε αυτοσχέδια πανό, και χιλιάδες στα πεζοδρόμια που χειροκροτούσαν και φώναζαν συνθήματα μαζί μας. Ηταν μια μέρα που έδειχνε ότι είμαστε η πλειοψηφία, ότι μπορούμε να σταματήσουμε αυτόν τον πόλεμο.

Η επιτυχία της Φλωρεντίας ήταν αποτέλεσμα μαχών που δόθηκαν την προηγούμενη περίοδο. Η μεγαλύτερη μάχη ήταν μετά τις 11 Σεπτέμβρη, όταν ο Μπους και οι συμμαχοί του έλπιζαν ότι το κίνημα αυτό θα σβήσει, ότι δεν θα μπορέσει να αντισταθεί στο μεγάλο σοκ των Δίδυμων Πύργων. Το ότι αυτό το κίνημα έγινε η καρδιά του νέου αντιπολεμικού κινήματος ενάντια στον πόλεμο στο Αφγανιστάν και τώρα ενάντια στο Ιράκ, ήταν αρκετά καθοριστικό για τη συνέχειά του.

Σ' αυτή τη μάχη πρωτοστάτησαν κάποιες κινήσεις. Στην Ιταλία αυτό το ρόλο τον έπαιξε το Ιταλικό Κοινωνικό Φόρουμ και η Κομμουνιστική Επανίδρυση, στη Βρετανία το Globalise Resistance και το SWP, στην Ελλάδα η Πρωτοβουλία ΓΕΝΟΒΑ 2001 και το ΣΕΚ.

Στην Ευρώπη και την Αμερική αμέσως μετά τις 11 Σεπτέμβρη,

διαμορφώθηκε ένα κλίμα που χρειαζόταν να σπάσει. Κόμματα και κινήσεις που αναφέρονταν στο αντικαπιταλιστικό κίνημα (έστω κι αν το ονομάζουν διαφορετικά) υπέκυψαν στην αντι-ισλαμική υστερία και στις πιέσεις της «αντι-τρομοκρατικής συμμαχίας». Στην Ελλάδα ο Συνασπισμός οργάνωσε συλλαλητήριο ενάντια στην τρομοκρατία στο Σύνταγμα με σύνθημα «ούτε Μπους ούτε Ταλιμπάν». Ακόμα κι όταν αναγκάστηκε να πάρει μέρος στα αντιπολεμικά συλλαλητήρια συνέχισε να φωνάζει αυτό το σύνθημα. Το ίδιο έγινε και στη Γαλλία. Οχι μόνο το Attac αλλά και η LCR (ενεργό κομμάτι του νέου κινήματος) είχε παγιδευτεί στις «ίσες αποστάσεις» ανάμεσα στον Μπους και τους ισλαμιστές.

Στις χώρες που δεν έγιναν διαδηλώσεις ενάντια στον πόλεμο, όπως η Γαλλία, το κίνημα πήγε πίσω. Οι αντιπολεμικές πρωτοβουλίες στη Βρετανία, στην Ιταλία, στην Ελλάδα έσπασαν αυτή την παγίδα.

Και πριν τις 11 Σεπτέμβρη, υπήρχαν μάχες που βοήθησαν την ανάπτυξη αυτού του κινήματος. Η μεγάλη διαδήλωση στην Πράγα στις 26 Σεπτέμβρη 2000 με 20 χιλιάδες κόσμου ενάντια στο ΔΝΤ και τη Διεθνή Τράπεζα, ήταν αυτή που σηματοδότησε ότι το Σιάτλ δεν ήταν ένα απομονωμένο φαινόμενο, αλλά μια νέα περίοδος που για πρώτη φορά μετά την ύφεση του '80 και των αρχών του '90, ένα νέο κίνημα μπαίνει ορμητικά στο προσκήνιο αμφισβητώντας το σύστημα.

Η Γένοβα, τον Ιούλη του 2001 ήταν ο μεγάλος σταθμός όπου τα συνδικάτα μαζί με τους ακτιβιστές αψήφισαν την τρομοκρατία του Μπερλουσκόνι και έκαναν τη μεγαλύτερη μέχρι τότε διαδήλωση με 300 χιλιάδες κόσμου. Ο ρόλος της Επανίδρυσης ήταν καθοριστικός στο να γίνει αυτή η διαδήλωση, πράγμα που καθόρισε τις εξελίξεις μέσα στην Ιταλία από 'κει και πέρα.

Αυτό που έχουμε να διδαχτούμε απ' όλη αυτή την περίοδο είναι ότι η εξέλιξη ενός κινήματος δεν είναι γραμμική. Υπήρχαν κρίσιμες στιγμές, όπως η καταστολή από το ιταλικό κράτος, η ιδεολογική επίθεση που ταύτιζε τους ακτιβιστές με την τρομοκρατία και πιο σημαντικό απ' όλα ο πόλεμος, που αποτελούν μεγάλη πρόκληση. Κάθε φορά η εξέλιξη εξαρτήθηκε από τα οργανωμένα κομμάτια που έδωσαν τις μάχες και βοήθησαν να προχωρήσει και όχι να πισωγυρίσει αυτό το κίνημα.

Κινήματα και κόμματα

Οι ευθύνες της αριστεράς για την εξέλιξη αυτού του νέου κινήματος είναι τεράστιες. Το κίνημα του '68 δεν χάθηκε γιατί η δυναμική του ήταν μικρότερη από σήμερα, αλλά γιατί διάφορα κόμματα της αριστεράς έβαλαν εμπόδια στην ανάπτυξή του. Το ΚΚ της Γαλλίας προτίμησε να συμφωνήσει με τον Ντεγκώλ στο να γίνουν εκλογές τον Ιούνη του '68 παρά να στηρίξει τις καταλήψεις των εργοστασίων. Το ΚΚ της Ιταλίας προχώρησε στον ιστορικό συμβιβασμό με την κυβέρνηση της Χριστιανοδημοκρατίας, ανοίγοντας έτσι το δρόμο στα αφεντικά και το κράτος να ενοχοποιήσουν τους πιο μαχητικούς εργάτες και να τους απολύσουν.

Αυτά είναι κάποια παραδείγματα από το σχετικά πρόσφατο παρελθόν που εξηγούν γιατί η στάση που κρατάει η αριστερά σε τέτοιες περιόδους δεν επιδρά μόνο στην ίδια αλλά και πάνω στην ανάπτυξη ή την υποχώρηση του κινήματος.

Στην Ελλάδα τα δυο κόμματα της παραδοσιακής αριστεράς, ΚΚΕ και ΣΥΝ, καθώς και μια σειρά μικρές ριζοσπαστικές οργανώσεις,

άργησαν πολύ να αναγνωρίσουν την εμφάνιση αυτού του κινήματος. Αυτή η στάση άλλαξε μετά τη Γένοβα, αλλά με πολλά προβλήματα.

Το ΚΚΕ και διάφορες άλλες ριζοσπαστικές οργανώσεις με σταλινική προέλευση, κάνουν κριτική ότι αυτό το κίνημα δεν έχει ξεκάθαρες απόψεις, ότι δεν έχει ξεκάθαρη προοπτική, ότι δεν βάζει σαφείς στόχους και γι' αυτό δεν συμμετέχουν.

«Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ χειραγωγείται από τη Σοσιαλδημοκρατία» έχει γράψει επανειλημμένα ο Ριζοσπάστης.

Αυτές οι αντιλήψεις έχουν τις ρίζες τους στη σταλινική προέλευση αυτών των κομμάτων, μια παράδοση που ταυτίζει το κίνημα με το κόμμα, που δεν καταλαβαίνει ότι κάθε καινούργιο κίνημα, όπου ένας καινούργιος κόσμος μπαίνει μαζικά στην πολιτική επηρεάζεται ταυτόχρονα από τις ιδέες του χτες μαζί με τις ιδέες του αύριο. Οποιος αγνοήσει αυτή τη διαδικασία και τους γρήγορους ρυθμούς των αλλαγών στις ιδέες, δεν μπορεί να καταλάβει ούτε το Σιάτλ, ούτε τη Γένοβα, ούτε τη Φλωρεντία. Το μόνο που του μένει είναι η αποχή, η καταγγελία και οι «συνομωτικές» εξηγήσεις. Αυτή είναι προς το παρόν η στάση της ηγεσίας του ΚΚΕ, παρόλο που δέχεται πιέσεις και από το εσωτερικό του να αλλάξει.

Η θέση του ΣΥΝ είναι διαφορετική. Αναγνωρίζει ότι υπάρχει αυτό το νέο κίνημα και συμμετέχει, όμως τα όρια που βλέπει να αναπτύσσεται είναι τα όρια μιας κλασικής κοινοβουλευτικής στρατηγικής.

Οι συνέπειες αυτής της αντιμετώπισης δεν κρίνονται μόνο στο μακρινό μέλλον, αλλά καθημερινά.

Οταν ξέσπασε ο πόλεμος στο Αφγανιστάν, ο ΣΥΝ απείχε από το αντιπολεμικό κίνημα. Οταν έγινε η πρώτη διαδήλωση ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ στην Αθήνα στις 26 Σεπτέμβρη, ο ΣΥΝ δεν συμμετείχε. Ακόμα και την απόφαση της συνέλευσης του ΕΚΦ στη Φλωρεντία για αντιπολεμικά συλλαλητήρια στις πρωτεύουσες της Ευρώπης, πράγμα που επικυρώθηκε και στην Κοπεγχάγη, ο ΣΥΝ την υποβαθμίζει.

Η στάση του σε όλα τα μεγάλα σταυροδρόμια του κινήματος είναι σημειωτόν προς τα πίσω. Η ηγεσία του ΣΥΝ, δια στόματος Κωνσταντόπουλου έδωσε συγχαρητήρια στον Σημίτη για την «επιτυχία» της Κοπεγχάγης όταν ξέρει πολύ καλά ότι η απόφαση για ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, διευκολύνει τον έλεγχο των ιμπεριαλιστών στην περιοχή και οξύνει τους ανταγωνισμούς ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία.

Δεν μπορεί να διακηρύσσει κάποιος ότι εκπροσωπεί το νέο κίνημα στην Ελλάδα και ταυτόχρονα να συμμαχεί μ' αυτούς που το κίνημα συγκρούεται.

Το ΣΕΚ εκτίμησε το Σιάτλ σαν το μεγάλο σταυροδρόμι και γι' αυτό έριξε όλες του τις δυνάμεις να προβάλει και να ενισχύσει αυτό το κίνημα. Πήρε την πρωτοβουλία να δημιουργηθεί ένα δίκτυο αντικαπιταλιστών σε όλη την Ελλάδα που συνδέθηκε με τα συνδικάτα, οργάνωσε αποστολή στην Πράγα, έφερε τον αέρα του νέου κινήματος στις Πανεργατικές ενάντια στο Ασφαλιστικό, οργάνωσε μαζική συμμετοχή στη Γένοβα, πρωτοστάτησε μετά τις 11 Σεπτέμβρη στο να βγουν οι πρώτες αντιπολεμικές διαδηλώσεις. Αυτό το αντικαπιταλιστικό δίκτυο, η ΓΕΝΟΒΑ 2001 συμμετείχε ενεργά στην ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ στη Φλωρεντία, όχι μόνο στις συζητήσεις, αλλά και στην απόφαση για Πανευρωπαϊκό συλλαλητήριο στις 15 Φλεβάρη.

Το βδομαδιάτικο ιταλικό περιοδικό Carta καλεί στη Φλωρεντία χρησιμοποιώντας την αφίσα μας!

Ενα επαναστατικό κόμμα δεν αντιμετωπίζει το δίλημμα ή το κόμμα ή το κίνημα. Μπορεί να εξασφαλίζει την ενότητα του κινήματος όπου συμμετέχουν όλες οι απόψεις και ταυτόχρονα να δίνει και μάχη μέσα σ' αυτό για να προχωρήσει. Η εμπειρία της Φλωρεντίας δείχνει ότι αυτές οι μάχες, που δίνονται και από άλλα αντικαπιταλιστικά δίκτυα ταυτόχρονα, έχουν αποτέλεσμα.

Μπροστά σ' αυτό το κίνημα υπάρχουν οι επόμενες προκλήσεις.

Η 15 Φλεβάρη, είναι κρίσιμη στη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού αντιπολεμικού κινήματος.

Η επιτυχία των κινητοποιήσεων στο εξάμηνο της ελληνικής προεδρίας της ΕΕ και η δυνατότητα να κινηθούν συντονισμένα συνδικάτα, κόμματα, κινήσεις και πρωτοβουλίες, για να έχουμε και στην Ελλάδα επανάληψη της Σεβίλλης. Εκεί τα συνδικάτα οργάνωσαν την καλύτερη «υποδοχή» στους 15 της ΕΕ με μια γενική απεργία και συλλαλητήριο που βάδιζαν μαζί οι απεργοί με τους αντικαπιταλιστές.

Στη Φλωρεντία άνοιξε μια μεγάλη συζήτηση για την προοπτική αυτού του κινήματος. Σε πολλές απ' αυτές τις συζητήσεις συμμετείχαν ομιλητές από τη ΓΕΝΟΒΑ, από το Globalise Resistance, από το Stop the War Coalition, μαζί με ομιλητές από το Attac, από την Κομμουνιστική Επανίδρυση, από τους Disobbedienti (η εξέλιξη των Tutte Bianchi)

Τα άρθρα που ακολουθούν στις επόμενες σελίδες αυτού του αφιερώματος είναι μια επιλογή απ' αυτές τις παρεμβάσεις.

Αντικαπιταλισμός
τι επιδιώκουμε και πώς το πετυχαίνουμε

ΤΖΟΝΑΘΑΝ ΝΗΛ

Ποιος είναι ο κόσμος που θέλουμε; Στις διαδηλώσεις μας φωνάζουμε -και θα συνεχίσουμε να φωνάζουμε- ότι "ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός". Το ίδιο το περιεχόμενο των συζητήσεων στη Φλωρεντία είναι ότι "μια άλλη Ευρώπη είναι εφικτή" μέσα σε ένα τέτοιο κόσμο. Αλλά τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Πέρσι στη διαδήλωση της Πρωτομαγιάς στο Λονδίνο κάποιοι κουβαλούσαν ένα προχειροφτιαγμένο πανό που έγινε το πιο αγαπημένο στις επόμενες διαδηλώσεις. Το πανό έγραφε: "Ανατρέψτε τον καπιταλισμό και αντικαταστήστε τον με κάτι ομορφότερο". Τι σημαίνει αυτό; Οτι είμαστε εκατομμύρια στο κίνημά μας που παλεύουμε μαζί γιατί ξέρουμε καλά ενάντια σε ποιούς είμαστε, αλλά συζητάμε για να ξεκαθαρίσουμε ποια μπορεί να είναι η εναλλακτική λύση.

Θα ξεκινήσω λέγοντας ότι η κοινωνία για την οποία παλεύουμε δεν έχει καμιά σχέση με δικτατορικά καθεστώτα όπως η Ρωσία, η Κίνα και τα άλλα κράτη του υποτιθέμενου υπαρκτού σοσιαλισμού. Ούτε θα μοιάζει με τις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες που ζούμε, σαν τη Βρετανία και την Ιταλία, όπου σου επιτρέπουν να ψηφίζεις δημοκρατικά μια μέρα, αλλα σου απαγορεύουν να κάνεις το ίδιο για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Είναι καλύτερα βέβαια να μπορείς να ψηφίζεις κάθε τέσσερα χρόνα από το να μην μπορείς να ψηφίζεις καθόλου. Αλλά αυτό που όλοι ξέρουμε είναι ότι ψηφίζουμε ανθρώπους που πετάνε στα σκουπίδια όλες τις υποσχέσεις που δίνουν και μετατρέπουν τις ελπίδες μας σε απογοήτευση.

Αυτό που θέλουμε είναι πραγματική δημοκρατία. Και η αιτία που δεν υπάρχει πραγματική δημοκρατία στις κοινοβουλευτικές χώρες είναι ότι εκτός από τη μέρα των εκλογών σε όλη την υπόλοιπη ζωή μας από τα δεκάξι μας μέχρι τα εξηνταπέντε ζούμε σε μια δικτατορία. Πηγαίνουμε στη δουλειά και εκεί έχουμε τη δικτατορία του αφεντικού που πρέπει να κάνουμε ό,τι μας λέει και αν δεν το κάνουμε η απάντηση του είναι "άκου Τζόναθαν, αν δεν σου αρέσει μπορείς να παραιτηθείς και να φύγεις". Αυτή είναι η θεμελιώδης πραγματικότητα της καθημερινής ζωής μας σαν εργαζόμενοι. Και αυτός ο καταναγκασμός δεν είναι μόνο στους χώρους δουλειάς. Πηγαίνεις σχολείο και ανακαλύπτεις ότι το δημοτικό είναι δικτατορία και το λύκειο είναι δικτατορία και το πανεπιστήμιο είναι δικτατορία. Και άρα, το πρώτο σημείο που θέλω να τονίσω και ξέρω ότι χιλιάδες συμφωνούν μαζί μου, είναι ότι ο κόσμος που θέλουμε να κτίσουμε θα είναι ένας δημοκρατικός κόσμος. Αυτό σημαίνει όχι μόνο ελεύθερες εκλογές, αλλά ένα κόσμο με δημοκρατία στο χώρο δουλειάς. Με λίγα λόγια ένα κόσμο όπου μπορούμε να εκλέγουμε τους διευθυντές, τους επικεφαλής μας στη δουλειά.

Ακόμα κι αυτό δεν αρκεί. Το ότι δεν αρκεί είναι μια εμπειρία που την έχουν όσοι έχουν δουλέψει σε συνεταιριστικές δουλειές. Στο τέλος κι αυτές καταλήγουν σε μικρές δικτατορίες επειδή είναι αναγκασμένες να υπακούσουν στην πειθαρχία της αγοράς. Και έτσι η αγορά γίνεται το πραγματικό αφεντικό σου. Επομένως το δεύτερο σημείο που χρειάζεται να ξεκαθαρίσουμε είναι ότι οι απλοί εργαζόμενοι πρέπει να πάρουν στα χέρια τους όλους τους χώρους της παραγωγής και να τους βάλουν να δουλέψουν για τις ανάγκες όλων μας. Οχι για τις ανάγκες μιας μειοψηφίας, όχι για τις ανάγκες του κράτους ή μιας δικτατορίας, αλλά για τις ανάγκες της συντριπτικής πλειοψηφίας. Να εκλέξουμε αντιπρόσωπους, από τα εργοστάσια, τα γιαπιά, τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τις γειτονιές. Οχι μεγαλοδικηγόρους, ούτε διεφθαρμένους πολιτικούς, αλλά απλούς εργαζόμενους που δουλεύουν δίπλα μας, που τους ξέρουμε και μπορούμε να τους κρίνουμε, καθαρίστριες, κλητήρες, δάσκαλους, νοσοκόμες. Και όλους αυτούς θα τους στείλουμε σε ένα μεγάλο στάδιο, όπου θα μαζεύονται κάθε βδομάδα από όλη τη χώρα για ν' αποφασίζουν τι θα κάνουμε για να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες μας και όχι τις ανάγκες του ανταγωνισμού της αγοράς, του κέρδους, της απληστείας των αφεντικών.

Σίγουρα θα έχουμε πολλές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις να κάνουμε σε τέτοιες συγκεντρώσεις. Θα υπάρχουν άνθρωποι που θα υποστηρίζουν π.χ. ότι χρειάζεται να δώσουμε προτεραιότητα στη φροντίδα των ηλικιωμένων, άλλοι θα λένε ότι πιο σημαντικό είναι να ενισχύσουμε τις πολιτιστικές δραστηριότητες κι άλλοι πάλι που θα λένε "το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε μετά την επανάσταση είναι να καταργήσουμε τις Δευτέρες"! Και θα κάνουμε αντιπαραθέσεις για όλα αυτά. Για το τι θα κάνουμε για να σώσουμε το περιβάλλον, για να βοηθήσουμε τους λαούς του Τρίτου Κόσμου να ξεφύγουν από τη φτώχεια. Δεν ξέρουμε κάθε φορά ποιο θα είναι το αποτέλεσμα μιας ψηφοφορίας. Αλλά θα ξέρουμε το σημαντικότερο. Οτι η ουσία είναι ποιοι θ' αποφασίζουν. Και θ' αποφασίζουν οι απλοί εργαζόμενοι. Θα υπάρχουν πράγματα που θα κάνουμε λάθη και θα χρειαστεί να τα ξανακάνουμε από την αρχή. Κι αυτό θα σημαίνει κι άλλες συζητήσεις.

Εχω δουλέψει και στις πέντε ηπείρους του πλανήτη και έχω μιλήσει με χιλιάδες εργαζόμενους ανθρώπους. Για ένα πράγμα είμαι σίγουρος. Οτι θέλουν ένα κόσμο ισότητας. Πάνω απ' όλα θέλουν ένα κόσμο χωρίς φόβο. Το φόβο του μικρού παιδιού που τρέμει όταν τον μαλώνει ο δάσκαλος. Το φόβο του ανθρώπου που δεν ξέρει αν θα μπορεί να πάει την άρρωστη μητέρα του σε νοσοκομείο. Του ανθρώπου που χάνει τη δουλειά του και φτάνει στο κατώφλι του σπιτιού του τρεμοντας πώς θα πει στα παιδιά του/της ότι δεν μπορεί πια να τους φέρνει όσα χρειάζονται. Το φόβο του νοικιού και του λογαριασμού του ηλεκτρικού, το φόβο της αστυνομίας, το φόβο που χρησιμοποιούν σαν το

μεγαλύτερο εργαλείο ελέγχου.

Οταν απαλλαγούμε από όλα αυτά, ο κόσμος θα συνεχίσει να μην είναι τέλειος, οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να είναι αντιμέτωποι με αρρώστιες και με το θάνατο και θα υπάρχουν πολλοί που θα υποφέρουν. Αλλά από τη στιγμή που θα οργανώνουμε την κοινωνία με βάση τις ανάγκες μας, από τη στιγμή που θ' απαλλαγούμε από το φόβο και το άγχος, από τη στιγμή που θα υπάρχει ισότητα, μπορούμε ν' αρχίσουμε να δημιουργούμε νέους ανθρώπους, τέτοιους που σήμερα είναι πολύ δύσκολο να φανταστούμε. Γιατί σήμερα είμαστε όλοι διαμορφωμένοι, "προγραμματισμένοι" από αυτά που επιβάλλει ο κόσμος που ζούμε. Σε ένα καινούργιο κόσμο, δυο πράγματα θα συμβούν: η ίδια η διαδικασία που θα περάσουμε για να πετύχουμε έναν άλλο κόσμο, θα μας μετατρέψει σε νέους ανθρώπους. Και εμείς θα μπορούμε να αναθρέψουμε παιδιά -δεν ξέρω πώς, με ποια μορφή οργάνωσης και τι μεθόδους- που θα έχουν αυτοπεποίθηση και θα μπορούν να εμπιστεύονται τον κόσμο που βλέπουν. Τέτοια άτομα θα μπορούν να γίνουν οι νέοι άνθρωποι.

Για να το πετύχουμε χρειαζόμαστε ένα κόσμο που θα είναι δημοκρατικός, ένα κόσμο με αλληλεγγύη. Ο δρόμος μας θα είναι μακρύς και δύσκολος, θα έχει επιτυχίες και πισωγυρίσματα και δεν μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι στο τέλος θα κερδίσουμε. Αλλά μετά τη μεγαλειώδη διαδήλωση στη Γένοβα είμαι σίγουρος για ένα πράγμα: ότι αυτός ο άλλος κόσμος είναι εφικτός!

ΠΑΝΟΣ ΓΚΑΡΓΚΑΝΑΣ

Σύντροφοι, το κίνημά μας σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπο με δυο ζητήματα: Τι είδους κόσμο χρειαζόμαστε και πώς θα φτάσουμε σ' αυτόν. Είναι εύκολο ν' απαντήσουμε στο πρώτο ερώτημα. Θέλουμε ένα κόσμο που δεν θα υπάρχει φτώχεια, ούτε πόλεμος, ρατσισμός, σεξισμός, διακρίσεις απέναντι σε ανθρώπους εξαιτίας της καταγωγής τους, του χρώματός τους, της γλώσσας που μιλούν. Αυτός είναι ο κόσμος που θέλουμε να φέρουμε.

Αλλά βέβαια όλοι γνωρίζουμε ότι είναι ευκολότερο ν' απαντήσουμε στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος απ' ό,τι στο δεύτερο. Πώς φτάνουμε από τη σημερινή κατάσταση που ο πόλεμος, ο ρατσισμός, ο σεξισμός κυριαρχούν στον κόσμο σε ένα μέλλον που όλα αυτά θα έχουν εξαλειφθεί. Χρειάζεται να είμαστε ξεκάθαροι. Θα το πετύχουμε μόνο με ένα κύμα εργατικών επαναστάσεων που θα ανατρέψουν τον καπιταλισμό και θα εγκαθιδρύσουν εργατικό έλεγχο στην κοινωνία.

Πρώτα απ' όλα εργατικό έλεγχο πάνω στην οικονομία. Γιατί αν θέλουμε να φτάσουμε σε μια κοινωνία όπου οι κρίσιμες αποφάσεις θα παίρνονται με γνώμονα τις ανθρώπινες ανάγκες και όχι το κέρδος, θα πρέπει να είναι οι απλοί άνθρωποι αυτοί που θ' αποφασίζουν, συλλογικά και δημοκρατικά, ότι τα λεφτά θα πηγαίνουν για σχολεία και νοσοκομεία και όχι για βόμβες, όχι για τις πολεμικές μηχανές, όχι για τα πράγματα στα οποία σπαταλιούνται σήμερα.

Ενα τέτοιο κύμα επαναστάσεων θα εξασφαλίσει ότι η δημοκρατία θα φτάσει σε εκείνο το τμήμα του κόσμου που ποτέ δεν έχει ακουμπήσει ως τώρα: την οικονομία. Θα είναι συνέχεια του προηγούμενου επαναστατικού κύματος που συντάραξε τον σύγχρονο κόσμο. Της επανάστασης του 1789 στη Γαλλία, όπου η δημοκρατία έφτασε σε ένα μέρος του πολιτικού συστήματος και αφαίρεσε το "θεϊκό" δικαίωμα των βασιλιάδων να κυβερνούν τους ανθρώπους. Είναι ώρα για ένα νέο επαναστατικό κύμα για να ξεφορτωθούμε και το "θεϊκό" δικαίωμα του χρήματος να κυβερνά τους ανθρώπους.

Γιατί να παίρνονται οι αποφάσεις από τους τραπεζίτες, τους μάνατζερ των πολυεθνικών, τους στρατηγούς και τους αστυνόμους; Ποιος τους

Στιγμιότυπα από τη Φλωρεντία...

έβαλε σ' αυτή τη θέση και τους έδωσε αυτό το αυθαίρετο δικαίωμα; Αν μιλάμε λοιπόν για αλλαγή, η καθοριστική αλλαγή θα είναι αυτή: να εξασφαλίσουμε ότι θα είναι οι απλοί άνθρωποι που θα μαζεύονται στους χώρους δουλειάς τους, στα γραφεία, στα εργοστάσια, στα λιμάνια, στους σταθμούς, στα γιαπιά και θα συζητούν όπως εμείς σήμερα, θα αποφασίζουν και θα εκλέγουν ανθρώπους που θα συντονίζουν με το διπλανό εργοστάσιο, τη διπλανή συνοικία, τη γειτονική πόλη, τη γειτονική χώρα, τον υπόλοιπο πλανήτη. Αυτό το είδος δημοκρατίας πρέπει να οικοδομήσουμε για να εξασφαλίσουμε ότι οι οικονομικές αποφάσεις πάνε στη σωστή κατεύθυνση, για τις ανάγκες κι όχι για τα κέρδη.

Αλλά, φυσικά, όταν βάζουμε αυτό το ζήτημα, το θέμα δηλαδή του ποιος παίρνει τέτοιες κρίσιμες αποφάσεις, μας λένε "πάλι μιλάτε για οικονομία, δεν είναι αυτό λίγο 'οικονομίστικο'; Θ' απαλλαγούμε από τον ρατσισμό, τον σεξισμό και όλα αυτά τα προβλήματα καταπίεσης με οικονομικές αλλαγές, με το πέρασμα του έλεγχου της παραγωγής στα χέρια των εργατών;".

Επομένως, το κίνημά μας πρέπει να απαντήσει σε αυτά τα προβλήματα. Και η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα είναι ναι. Αν το κίνημά μας φτάσει στο στάδιο να επιβάλλει τον εργατικό έλεγχο, αυτό θα σημάνει ότι ανοίγει ο δρόμο για ν' αλλάξουμε αυτά τα πράγματα. Θα υποστηρίξω ότι υπάρχουν δυο βασικοί λόγοι που μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή αν χρησιμοποιήσουμε την συλλογική δύναμη της εργατικής τάξης για να φέρουμε τη δημοκρατία στην οικονομία τότε θα πετύχουμε και όλες τις άλλες αλλαγές που θέλουμε.

Ο πρώτος είναι ότι από τη στιγμή που υπάρχει εργατικός έλεγχος στα εργοστάσια και τους χώρους δουλειάς αυτό θα επηρεάσει και όλους τους θεσμούς που σήμερα τρέφουν τις ρατσιστικές και σεξιστικές ιδέες. Πάρτε για παράδειγμα το ζήτημα των ΜΜΕ. Ποιος ελέγχει τα ΜΜΕ; Αν οι εργαζόμενοι στα ΜΜΕ πάρουν το έλεγχο δεν θα είναι ένα μεγάλο χτύπημα σε αυτούς τους μηχανισμούς που τροφοδοτούν την κοινωνία με αντιδραστικές ιδέες; Το ίδιο θα γίνει με κάθε μηχανισμό και θεσμό που υπάρχει σήμερα. Ο Τζόναθαν είπε στην ομιλία του οτι όλοι οι θεσμοί από τους οποίους περνάμε - το σχολείο, η δουλειά - είναι δικτατορικοί. Οταν οι άνθρωποι μπορούν συλλογικά και δημοκρατικά να έχουν το έλεγχο αυτών των θεσμών, τότε θα μπορούν ν' ανθίσουν νέες ιδέες σε κάθε πλευρά της ζωής μας.

Αλλά υπάρχει κι ένας δευτερος λόγος. Η αλλαγή για την οποία μιλάμε δεν θα έρθει ομαλά, παθητικά, μέσα από κάποια νομοθεσία που θα θεσπίσει το κοινοβούλιο. Το αν θα ελέγχει ο απλός κόσμος ή τα αφεντικά των πολυεθνικών δεν θα είναι αποτέλεσμα εκλογής της "σωστής" κυβέρνησης. Θα είναι το αποτέλεσμα της δράσης του κινήματος, θα έρθει όταν ο απλός κόσμος βρεθεί στα οδοφράγματα, στις καταλήψεις, στις διαδηλώσεις, με την ενεργή συμμετοχή των ίδιων των ανθρώπων. Γι' αυτό, όταν λέμε ότι με τον οικονομικό έλεγχο θα αλλάξουν και όλα τ' αλλα είναι επειδή οι άνθρωποι αλλάζοντας τη κοινωνία αλλάζουν και τους ίδιους τους εαυτούς τους. Το έχουμε δει. Ο καθένας και η καθεμιά που έχει κατέβει σε απεργία, σε διαδήλωση, σε κάθε είδους μαζική δράση, έχει δει τους ανθρώπους να μετασχηματίζονται. Ανθρωποι που μια προηγούμενη περίοδο μπορεί να φοβόντουσαν το αφεντικό, μετατρέπονται σε λιοντάρια όταν ειναι κομμάτι μιας απεργίας ή μιας διαδήλωσης. Ανθρωποι που προηγουμένως ήταν πρόθυμοι να βρουν αποδιοπομπαίους τράγους για τα κακά αυτής της κοινωνίας, αλλάζουν, ξεφορτώνονται τις λάθος ιδέες, κι αυτό το ξέρουν όλοι όσοι έχουν βρεθεί σε μια απεργιακή φρουρά. Και αυτή η διαδικασία πολλαπλασιάζεται χιλιάδες και εκατομμύρια φορές μέσα σε μια εργατική επανάσταση. Θα αλλάξει τον κόσμο όπως αλλάζει τους θεσμούς, θα αλλάξει εμάς όπως αλλάζει την κοινωνία.

Αρα, ο δρόμος μπροστά, ο δρόμος που πρέπει να προετοιμάσουμε το κίνημά μας για να εγκαθιδρύσουμε αυτό το νέο κόσμο, εξαρτάται από το αν έχουμε αυτή την προοπτική στους στόχους μας. Πρέπει να

συζητήσουμε ξανά και ξανά σε συγκεντρώσεις σαν κι αυτή ότι για να ξεφορτωθούμε τον καπιταλισμό και να φέρουμε αυτό τον λαμπρό και όμορφο νέο κόσμο που όλοι ονειρευόμαστε, πρέπει να προετοιμαστούμε για αυτό το κύμα των επαναστάσεων που θα ολοκληρώσει το έργο που άρχισαν 85 χρόνια πριν οι εργάτες της Ρωσίας όταν εγκαθίδρυσαν το πρώτο εργατικό κράτος στον κόσμο.

ΑΛΕΞ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Εδώ κτίζουμε το μέλλον. Το μέλλον του κόσμου, η δημοκρατία, η αυτοκυβέρνηση, όλα αυτά που είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές, θα προκύψουν από καταστάσεις σαν κι αυτή εδώ. Εχουν γίνει τεράστια άλματα. Ποιος θα τόλεγε, τρία χρόνια πριν, στις αρχές του Νοέμβρη 1999 πριν το Σιατλ, ότι τώρα, το 2002, σαράντα χιλιάδες άνθρωποι από την Ευρώπη κι όλο τον κόσμο θα μαζεύονταν στην Φλωρεντία για να συζητήσουν πώς θ' αλλάξουν τον κόσμο.

Είναι ένα μεγάλο επίτευγμα. Και θα βάλω το ερώτημα: πώς φτάσαμε ως εδώ; Εχει σημασία, γιατί το κίνημά μας έχει βγάλει μεγάλα διδάγματα και αυτά τα διδάγματα είναι κρίσιμα για το πώς θα φέρουμε το μέλλον που τόσο γλαφυρα περιέγραψαν οι ομιλητές.

Υπάρχουν τέσσερα βασικά διδάγματα στα οποία θέλω να αναφερθώ.

Το πρώτο είναι η δημοκρατία. Η ουσία αυτού του κινήματος είναι η δημοκρατία. Συζήτηση, αντιπαραθέσεις, δημοκρατία, αυτός είναι τρόπος για να οργανώσουμε το κίνημά μας, αλλά και για να δείξουμε το δικό μας όραμα για το πώς θέλουμε να είναι ο μελλοντικός νέος κόσμος, διαφορετικός από τους σημερινούς γραφειοκρατικούς μηχανισμούς, τον έλεγχο της πληροφόρησης από τους βαρώνους των ΜΜΕ, τη στέρηση του δικαιώματος της ψήφου από εκατομμύρια ανθρώπους.

Το δεύτερο ζήτημα που θέλω να θίξω είναι ο πόλεμος, ο πόλεμος του Μπους με την ενθουσιώδη υποστήριξη του Μπλερ και του Μπερλουσκόνι. Αυτός ο πόλεμος θα μπορούσε να καταστρέψει το κίνημά μας, να μας διαλύσει. Δεν το πέτυχε. Σε μια σειρά χώρες, ιδιαίτερα στην Ευρώπη, στη Βρετανία και την Ιταλία, το κίνημα δεν παρέλυσε μετά τις 11 Σεπτέμβρη. Αντίθετα. Το κίνημα δυνάμωσε εκρηκτικά. Πάτησε πάνω στη συλλογική αυτοπεποίθηση που γεννήθηκε στη Γένοβα για να δημιουργήσει μαζικές αντιπολεμικές διαδηλώσεις. Ενάμισυ εκατομμύριο άνθρωποι διαδήλωσαν στην Ιταλία ενάντια στον πόλεμο πριν μερικές βδομάδες, 400.000 στο Λονδίνο και αύριο θα έχουμε άλλη μια τέτοια μεγαλειώδη διαδήλωση στη Φλωρεντία.

Σίγουρα υπήρξαν διαφορές μέσα στο κίνημά μας. Ενώ δυναμώσαμε στις χώρες που δώσαμε μαχητική μαζική απάντηση στο θέμα του πολέμου, σε άλλες χώρες - κύρια στη Γαλλία, τη χώρα που ξεκίνησε το αντικαπιταλιστικό κίνημα στην Ευρώπη - το γεγονός ότι οι οργανώσεις του κινηματος δεν ανταποκρίθηκαν στον πόλεμο έχει δυστυχώς σαν αποτέλεσμα ότι το κίνημα έμεινε στάσιμο. Κι όμως και στη Γαλλία υπάρχει η ίδια ριζοσπαστικοποίηση που υπάρχει παντού, ο κόσμος έχει τις ίδιες ελπίδες. Αρκεί να ρίξουμε μια ματιά στα εκατομμύρια τις ψήφους που πήραν οι υποψήφιοι της επαναστατικής αριστεράς ή στις τεράστιες διαδηλώσεις ενάντια στον Λεπέν. Δυστυχώς, όμως, το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση στη Γαλλία απέφυγε να αντιμετωπίσει την πρόκληση του πολέμου, εξασθενίζοντας έτσι το κίνημα και στην ίδια τη χώρα, αλλά και όλους εμάς. Γι' αυτό χρειάζεται να γενικεύσουμε την εμπειρία του αντικαπιταλιστικού κινήματος από την Ιταλία, τη Βρετανία ή την Ελλάδα. Το αντικαπιταλιστικό κίνημα μπορεί ν' αναπτυχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο και να πάει μπροστά μόνο αν συνδέσει την πάλη ενάντια στον καπιταλισμό με την πάλη ενάντια στον πόλεμο, μόνο αν βαδίσει σε μια αντιπολεμική και αντιμπεριαλιστική κατεύθυνση.

Το τρίτο σημείο είναι το ζήτημα της τάξης. Το κίνημά μας έχει τόσο νεανικό ενθουσιασμό και τόση ευρηματικότητα στις μεθόδους που χρησιμοποιεί, που συχνά υπάρχει ο πειρασμός να τραβήξει διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στον εαυτό του και όλα τα προηγούμενα κινήματα στην ιστορία. Να αντιπαραθέσει "εμάς" που οργανώνουμε το αντικαπιταλιστικό κίνημα στο παραδοσιακό εργατικό κίνημα και κύρια τα συνδικάτα. Οτι εμείς είμαστε "τα πλήθη", το κίνημα των κινημάτων, καθοριστικά διαφορετικό από το κλασικό κίνημα της οργανωμένης εργατικής τάξης. Η υποχώρηση σε αυτό τον πειρασμό θα ήταν τρομακτικό λάθος. Αν θυμηθούμε τις μεγάλες στιγμές του κινήματός μας - το Σιατλ, τη Γένοβα, το Πόρτο Αλέγκρε, τη Βαρκελώνη, τη Σεβίλη, την αντιπολεμική διαδήλωση στο Λονδίνο, και τώρα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ στη Φλωρεντία - όλες αυτές οι επιτυχίες οφείλονται στη συνάντηση των αποκεντρωμένων δικτύων του αντικαπιταλιστικού κινήματος με την οργανωμένη εργατική τάξη. Το μέλλον του κινήματος εξαρτάται από τη μόνιμη σύνδεση αυτών των δυο πόλων. Οπως στο Σιατλ που διαδήλωσαν μαζί "οι φορτηγατζήδες και τα χελωνόπαιδα", πρέπει να κάνουμε αυτή τη σχέση μόνιμη, χτισμένη γύρω από μια σταθερή στρατηγική. Να συνδέσουμε τον απελευθερωτικό αέρα του κινήματος με τη συγκροτημένη δύναμη της εργατικής τάξης. Γιατί, όπως έλεγε και η μεγάλη επαναστάτρια Ρόζα Λούξεμπουργκ, οι αλυσσίδες του καπιταλισμού μπορούν να σπάσουν εκεί όπου χαλκεύονται, στα εργοστάσια, σε όλους τους χώρους δουλειάς.

Το τελευταίο ζήτημα που θέλω να επιμείνω είναι η επανάσταση. Η επανάσταση διαγράφτηκε από την πολιτική ατζέντα μετά την ήττα των κινημάτων της δεκαετίας του '60 και του '70 και την επέλαση της αντεπανάστασης τις δεκαετίες του '80 και του '90. Μας είπαν ότι η επανάσταση είναι παρελθόν, ότι η ιστορία τέλειωσε, ότι μπροστά μας έχουμε χιλιετίες καπιταλισμού. Από την ημερήσια διάταξη εξαφανίστηκε κάθε εναλλακτική λύση απέναντι στο υπάρχον σύστημα. Ε, λοιπόν τους λέμε ότι η επανάσταση είναι ξανά στην ημερήσια διάταξη. Οχι ότι θα έχουμε επανάσταση αύριο. Αυτό που εννοώ είναι ότι το είδος της δημοκρατίας που χαρακτηρίζει τα κινήματα, η αυτοοργάνωση, η αυτοχειραφέτηση, η οργάνωση και η κινητοποίηση από τα κάτω, αυτές είναι οι αρχές για να οργανώσουμε το νέο κόσμο. Τις ίδιες συλλογικές δομές που χρησιμοποιούμε για ν' αντισταθούμε στον καπιταλισμό, θα τις χρησιμοποιήσουμε για να βάλουμε την νέα απελευθερωμένη κοινωνία να λειτουργήσει. Ο σοσιαλισμός είναι η κοινωνία που οι άνθρωποι ορίζουν την ίδια τους τη ζωή. Εκεί που ζουν, εκεί που δουλεύουν, εκεί που σπουδάζουν. Εκεί θα βρεθούν μαζί για να συζητήσουν και να αποφασίσουν για τα μεγάλα ζητήματα του πλανήτη. Δεν είναι μόνο οι πόλεμοι, όπως του Μπους. Είναι η καθημερινή καταστροφή του περιβάλλοντος, η καταπίεση των μεταναστών και των προσφύγων, η καταπίεση των γυναικών και των ομοφυλόφιλων. Ενα σύνθημα που είδα στο Πόρτο Αλέγκρε σε ένα πανό του MST, του κινήματος των άκληρων αγροτών της Βραζιλίας, έγραφε: *"Ενας άλλος κόσμος είναι εφικτός, αλλά μόνο με το Σοσιαλισμό".*

Εξουσία, εργατική τάξη, τα πλήθη και αντιεξουσία

ΚΡΙΣ ΧΑΡΜΑΝ

Το ζήτημα του υποκειμένου της κοινωνικής αλλαγής έχει γίνει το κεντρικό ερώτημα στο αντικαπιταλιστικό κίνημα από τη Γένοβα και μετά. Στο διάστημα ανάμεσα στο Σιάτλ και τη Γένοβα το κίνημα σε μεγάλο βαθμό πίστευε ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο χωρίς να αντιμετωπίσει το κράτος. Αλλά στη Γένοβα το κίνημα ήρθε αντιμέτωπο με το βάρβαρο πρόσωπο του κράτους. Λίγο μετά τη Γένοβα, στο Αφγανιστάν είδαμε τις πανίσχυρες στρατιωτικά ιμπεριαλιστικές δυνάμεις να κονιορτοποιούν την πιο φτωχή χώρα του κόσμου. Η Ναόμι Κλάιν γράφει στο βιβλίο της No Logo ότι το κράτος είναι σαν ένα μεγάλος ογκόλιθος που μπορούμε να τον παρακάμψουμε. Μετά τη Γένοβα, μετά το Αφγανιστάν και με τον πόλεμο στο Ιράκ μπροστά μας είναι φανερό ότι το "προσπέρασμα" δεν είναι λύση.

Το ερώτημα είναι πώς το κατορθώνουμε αυτό. Δυο απαντήσεις έχουν κυριαρχήσει μέσα στο κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση στη διάρκεια της τελευταίας χρονιάς.

Η πρώτη είναι η αντίληψη της πλειοψηφίας της αριστεράς στη διάρκεια του 20ου αιώνα, ότι δηλαδή η εργατική τάξη που αναπτύσεται μέσα στον καπιταλισμό είναι η δύναμη που μπορεί να τον αντιπαλέψει και τελικά να τον ανατρέψει.

Η δεύτερη αντίληψη είναι πολύ διαδεδομένη ανάμεσα σε νέους ανθρώπους στην ιταλική αριστερά, στην ισπανική και αλλού. Το κεντρικό σημείο της είναι ότι η εργατική τάξη εξαφανίζεται και αυτό που την αντικαθιστά είναι όλοι αυτοί που καταπιέζονται στην σημερινή κοινωνία, η έννοια του "πλήθους" (multitude). Τη θεωρητική διατύπωση

αυτής της άποψης την κάνουν ο Νέγκρι και ο Χαρντ στο βιβλίο τους "Empire" (Αυτοκρατορία) αλλά παρόμοιες απόψεις εκφράζονται από πολλούς άλλους.

Για παράδειγμα από πολλούς θεωρητικούς του λεγόμενου "τρίτου δρόμου" όπως ο Αντονι Γκίντενς (ένας βρετανός διανοούμενος που έχει δώσει θεωρητική κάλυψη στον Τόνι Μπλερ). Αυτές οι απόψεις υποστηρίζουν ότι στη σύγχρονη κοινωνία τα 2/3 είναι ικανοποιημένα και το 1/3 υποφέρει. Βέβαια ο Τόνι Νέγκρι και ο Γκίντενς έχουν πολύ διαφορετικές απόψεις για το τι πρέπει να γίνει ώστε να μην είναι έτσι ο κόσμος, αλλά παρόλα αυτά μοιράζονται την ίδια εκτίμηση για την εξαφάνιση της εργατικής τάξης.

Αυτό που κάνει ο Νέγκρι και οι υπόλοιποι για να υποστηρίξουν ότι η εργατική τάξη εξαφανίζεται είναι να ταυτίζουν την έννοια της εργατικής τάξης με τους "παραδοσιακούς" βιομηχανικούς εργάτες.

Ο Τ. Νέγκρι υποστηρίζει ότι τουλάχιστον στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες αυτό που αναδύεται είναι ένας νέος τομέας υπηρεσιών στον οποίο απασχολούνται αυτοί που αποκαλεί "εργαζόμενους στην πληροφορία" (informational workers) που ασχολούνται σε διαδικασίες που έχουν να κάνουν με την πληροφορική.

Και μετά ισχυρίζεται ότι αυτοί οι νέοι εργαζόμενοι που αντικαθιστούν την παλιά εργατική τάξη δεν είναι "δεμένοι" σε ένα συγκεκριμένο χώρο, μετακινούνται πολύ γρήγορα από δουλιά σε δουλιά, από τόπο σε τόπο εργασίας, δεν υποκείκενται στην παλιά μορφή της εργασιακής πειθαρχίας με την οποία μπορούσε να ελεγχθεί ολόκληρη η παραγωγική διαδικασία και ο ρυθμός της.

Αυτό που λέει είναι ότι όλο αυτό το πλήθος πέφτει θύμα της εκμετάλλευσης από το σύστημα κυρίως στον ελεύθερο χρόνο του, ότι η εξέγερση λοιπόν είναι πανταχού και πάντα παρούσα, ότι δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο μέρος που οι εργαζόμενοι μπορούν συλλογικά να παλέψουν ενάντια στο σύστημα.

Αυτό που υποστηρίζω είναι ότι τέτοιες απόψεις είναι πολύ επιφανειακές και δεν παίρνουν υπόψη τις εξελίξεις στον καπιταλισμό τα τελευταία 20 χρόνια. Το Κομμουνιστικό Μανιφέστο των Μαρξ και Ενγκελς μας βοηθάει να καταλάβουμε το σύγχρονο κόσμο πολύ περισσότερο από την "Αυτοκρατορία" του Νέγκρι.

Για να κατανοήσουμε τις εξελίξεις είναι πολύ βοηθητική μια μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας, όσο ειρωνικό και αν φαίνεται αυτό, που δημοσιεύτηκε το 1998. Αν κοιτάξουμε τους αριθμούς βλέπουμε ότι το 1995 σε όλο το κόσμο υπήρχαν 800 εκατομμύρια μισθωτοί. Αν αφαιρέσουμε διευθυντές κλπ που τυπικά μόνο είναι μισθωτοί έχουμε έναν αριθμό 750 εκατομμυρίων ανθρώπων που ζουν πουλώντας μόνο την εργατική τους δύναμη. Αν υπολογίσουμε δίπλα σε αυτόν τον αριθμό και τα εξαρτώμενα μέλη, παιδιά που δεν δουλεύουν, συνταξιούχους που δεν εργάζονται κλπ καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το 1/3 της ανθρωπότητας ζει πουλώντας την εργατική του δύναμη και μόνο αυτήν. Αυτή δεν είναι η εικόνα μια εργατικής τάξης που έχει ήδη εξαφανιστεί ή βρίσκεται σε διαδικασία εξαφάνισης.

Πρέπει να πάρουμε επίσης υπόψη ότι από το 1/3 του παγκόσμιου πληθυσμού που είναι αγρότες, περίπου οι μισοί αναγκάζονται να δουλέψουν πουλώντας την εργατική τους δύναμη. Για παράδειγμα στην Κίνα κάθε χρόνο 150 εκατομμύρια αγρότες πάνε στις πόλεις για να βρουν δουλειά.

Επειδή δεν έχουμε χρόνο θα επικεντρωθώ στο τι συμβαίνει στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικά χώρες, και πρώτα από όλα στο μύθο της εξαφάνισης της βιομηχανικής εργατικής τάξης. Τα τελευταία 25 χρόνια παρά την οικονομική κρίση και ύφεση υπάρχει μόνο μια μικρή μείωση των θέσεων εργασίας στη βιομηχανία σε αυτές τις χώρες.

Χοντρικά το 1950 υπήρχαν 90 εκατομμύρια βιομηχανικοί εργάτες στον ανεπτυγμένο οικονομικά κόσμο. Το 1970 αυτός ο αριθμός είχε φτάσει τα 120 εκατομμύρια. Το 1998 είχε πέσει στα 112 εκατομμύρια, δηλαδή μείωση 8 εκατομμύρια. Αρα στη δεκαετία του '90 υπήρχαν πολλοί περισσότεροι βιομηχανικοί εργάτες απ' ότι το '50, τη δεκαετία του '30, το 1917 ή το 1905 χρόνια μεγάλων αγώνων της εργατικής τάξης.

Σε κάποιες χώρες πράγματι η μείωση ήταν πολύ μεγάλη, για παράδειγμα στη Βρετανία τα τελευταία 25 χρόνια χάθηκαν οι μισές θέσεις εργασίας στη βιομηχανία. Ομως, η Βρετανία είναι η εξαίρεση όχι ο κανόνας. Στην Ιαπωνία ο αριθμός των βιομηχανικών εργατών αυξανόταν μέχρι την πρόσφατη κρίση, και στις ΗΠΑ σήμερα υπάρχουν περισσότεροι βιομηχανικοί εργάτες από οποιαδήποτε στιγμή στην ιστορία της. Μπορεί κάποιοι να ξεχνάνε την ύπαρξη αυτών των εργατών αλλά πάντως όχι οι καπιταλιστές που την νιώθουν πολύ καλά όταν αυτοί οι εργάτες κατεβαίνουν σε απεργία.

Είναι αλήθεια ότι αυτά τα χρόνια έχει σημειωθεί μια μεγάλη μεγένθυση του τομέα των υπηρεσιών που στηρίχθηκε στην συσσώρευση κεφαλαίου πάνω στη βιομηχανική εργατική τάξη. Η πραγματικότητα της εργασίας στον τομέα των υπηρεσιών είναι πολύ διαφορετική απ' αυτή που ζωγραφίζουν ο Χαρντ και ο Νέγκρι ή απ' αυτή των θεωρητικών του "τρίτου δρόμου".

Στη Βρετανία για παράδειγμα, το 40% των απασχολούμενων στον τομέα των υπηρεσιών είναι χειρώνακτες εργάτες. Εκεί συμπεριλαμβάνονται παραδοσιακά τμήματα της εργατικής τάξης, όπως οι λιμενεργάτες, οι σιδηροδρομικοί, οι εργάτες που μαζεύουν τα σκουπίδια κλπ.

Και η πλειοψηφία των εργαζόμενων στις υπηρεσίες κάνουν ρουτινιάρικες, επαναληπτικές δουλιές που στις περισσότερες περιπτώσεις δεν διακρίνονται και πολύ από το είδος της εργασίας των βιομηχανικών εργατών. Το ίδιο ισχύει και για τα συστήματα αμοιβής τους -σύνδεση με την παραγωγικότητα, δουλιά με το κομμάτι- υφίστανται τις ίδιες πιέσεις της εργασιακής πειθαρχίας από τον κυνικό διευθυντή, τον καταπιεστικό προϊστάμενο κλπ.

Ποιά είναι η σημασία αυτών των διαπιστώσεων; Στη μαρξιστική θεωρία η έννοια της εργατικής τάξης παίζει κεντρικό ρόλο. Ολη η διαδικασία συσσώρευσης του κεφάλαιου προϋποθέτει την ύπαρξη μιας εργατικής τάξης που θα ζει πουλώντας την εργατική της δύναμη παίρνοντας ένα μισθό, δηλαδή την εκμετάλλευση των εργατών.

Σε περίοδους οικονομικής κρίσης, όπως η σημερινή, η εκμετάλλευση εντείνεται ακόμα περισσότερο, καθώς η εργατική τάξη δέχεται τεράστιες πιέσεις να δουλέψει ακόμα πιο σκληρά απ' ό,τι στο παρελθόν. Ομως μια άλλη συνέπεια είναι ότι επειδή η εργατική τάξη βρίσκεται τοποθετημένη στην καρδιά της παραγωγικής διαδικασίας, έχει τη δυνατότητα να παλέψει συλλογικά ενάντια στο υπάρχον σύστημα.

Υπάρχουν περίοδοι που αυτή η ικανότητα για συλλογική δράση φαίνεται να έχει εξαφανιστεί. Ιδιαίτερα μετά από ήττες σε αγώνες, που οι εργάτες απογοητεύονται και αναζητούν ατομικές λύσεις στα προβλήματά τους. Ομως μετά από κάθε τέτοια ήττα, η εργατική τάξη ανασυντίθεται, συσσωρεύει καινούργιες δυνάμεις.

Για παράδειγμα στην Ιταλία μετά την ήττα της το 1922, όταν οι φασίστες ανέβηκαν στην εξουσία, η εργατική τάξη πέρασε μια μακρά περίοδο σιωπής μέχρι το ξέσπασμα του 1943, όταν αποδείχτηκε ότι είχε δημιουργηθεί μια νέα συνείδηση. Και πάλι όταν αυτό το κύμα αγώνων ηττήθηκε στις αρχές τις δεκαετίας του '50 και για χρόνια κυριάρχησε η χριστιανοδημοκρατία, οι διεργασίες μέσα στην εργατική τάξη

συνεχίστηκαν, και οδήγησαν στο ξέσπασμα των φανταστικών αγώνων στα τέλη της δεκαετίας του '60. Και αυτοί οι αγώνες ηττήθηκαν και σήμερα είμαστε στην αρχή μιας νέας ανάκαμψης της εργατικής τάξης.

Θα ήταν τραγωδία αν ιδέες σαν αυτές του Χαρντ και του Νέγκρι εμπόδιζαν το νέο αντικαπιταλιστικό κίνημα να κατανοήσει τη δύναμη της σύνδεσης με την εργατική τάξη, της μοναδικής τάξης στην κοινωνία που είναι ικανή να υλοποιήσει την ανατροπή του καπιταλισμού.

Διαδήλωση των συνδκάτων στην Αργεντινή

ΝΤΑΝΙΕΛ ΜΠΕΝΣΑΪΝΤ

Στην περασμένη δεκαετία ακόμα και για την επαναστατική αριστερά το ζήτημα ήταν η αντίσταση και όχι η εξουσία. Στο επίπεδο της περιγραφής υπάρχουν πολλά πράγματα που έχουν αλλάξει. Είμαστε μάρτυρες της επέκτασης της μισθωτής εργασίας αλλά και της μεταμόρφωσής της. Για παράδειγμα έχουμε τη μαζική είσοδο των γυναικών στο εργατικό δυναμικό. Και τη διαδικασία που περιέγραφε ο Μαξ Βέμπερ ως "την αυξανόμενη πολυπλοκότητα" της παραγωγικής διαδικασίας.

Το άλλο γεγονός που πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι ότι η πολιτική ήττα της εργατικής τάξης την προηγούμενη 20ετία οδήγησε σε κάμψη της ταξικής συνείδησης. Δεν πρόκειται για ένα μη-αντιστρεπτό γεγονός. Αλλά πρέπει να παίρνουμε και αυτό τον παράγοντα υπόψη. Και εδώ μπαίνει το ζήτημα της πολιτικής ευθύνης. Να δούμε για παράδειγμα τι ρόλο έπαιξαν σε αυτό το επίπεδο οι "κεντροαριστερές" κυβερνήσεις.

Ενας σύντροφος είπε ότι η έννοια του "πλήθους" είναι μια χρήσιμη μεταφορά. Πιστεύω αντίθετα ότι με την αντικατάσταση της έννοιας της τάξης με την έννοια του πλήθους αυτό που κερδίζουμε σε λογοτεχνικό στυλ το χάνουμε σε αναλυτική ουσία. Στην πραγματικότητα μια τέτοια ανάλυση, που κάνουν ο Νέγκρι και ο Χαρντ, είναι θεωρητικά συγχυσμένη, κοινωνιολογικά αστήρικτη και στρατηγικά κενή.

Είναι πράγματι σωστή η επισήμανση για την αύξηση του ρόλου που παίζει το διανοητικό στοιχείο στην εργασιακή διαδικασία, ιδιαίτερα στον τομέα των νέων τεχνολογιών. Αλλά πρέπει να έχουμε κατά νου τις πραγματικές διαστάσεις αυτού του φαινομένου. Ας πάρουμε τον τομέα των τηλεπικοινωνιών στις ΗΠΑ, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας της χώρας, θα χρειαστεί μια 10ετία για να φτάσουν οι εργαζόμενοι σε αυτό το τομέα να αποτελούν το 2,4% του συνολικού εργατικού δυναμικού!

Είναι χαρακτηριστική της άποψης του Νέγκρι και του Χάρντ η εκτίμηση για το αμερικάνικο κεφάλαιο. Ούτε λίγο ούτε πολύ λένε ότι εκεί οι εργάτες είναι πιο μπροστά από τους συναδέλφους τους στην Ευρώπη, γιατί γέννησαν νέες μορφές οργάνωσης της παραγωγής που υιοθέτησαν οι καπιταλιστές. Είναι μια πραγματικά απίστευτη άποψη.

Υποτίθεται ότι η έννοια του πλήθους μας απαλλάσει από μια μυθική θεώρηση της εργατικής τάξης, σαν μιας μονολιθικής και αδιαφοροποίητης κατηγορίας. Ομως η αντικατάσταση μιας λέξης με μια άλλη δεν μας απαλλάσει αυτόματα από το πρόβλημα της ανάλυσης για το τι είναι εργατική τάξη σήμερα, πώς κινείται.

Προφανώς υπάρχουν διαφοροποιήσεις μέσα στο προλεταριάτο. Αλλά το πραγματικό ζήτημα που θέτουν αυτές οι διαφορές είναι με ποια στρατηγική τις υπερβαίνουμε πως ενώνεται το προλεταριάτο στη δράση του.

Μπορεί το ρεύμα που επηρεάζεται από τις ιδέες του Νέγκρι να ισχυρίζεται ότι θέλει να ενώσει τους άνεργους και αυτούς με σταθερή απασχόληση, ότι μέσα στο πλήθος δεν υπάρχουν τείχη που να χωρίζουν αυτές τις κατηγορίες. Αλλά νομίζω ότι η ανάλυσή τους υψώνει ακριβώς τέτοια τείχη. Η έμφαση είναι σε αυτούς χωρίς μόνιμη απασχόληση κλπ. Δεν νομίζω ότι οι κούριερ για παράδειγμα είναι πιο δυνατό κομμάτι από τους εργάτες της βιομηχανίας.

Ο Νέγκρι προτείνει σαν στρατηγική προοπτική δυο πράγματα. Το ένα είναι η "αντίσταση" και το άλλο το "αποτράβηγμα" από τις δομές της εξουσίας. Αν σκεφτούμε τί έγινε στην γερμανική επανάσταση του 1918, στον ισπανικό εμφύλιο του 1936 και πολλές άλλες τέτοιες επαναστάσεις, κατανοούμε ότι κάποιος μπορεί να μιλάει για "αντι-εξουσία" αλλά η πραγματική εξουσία δεν μας ξεχνάει ποτέ.

Ο εχθρός που έχουμε απέναντί μας είναι πιο πλούσιος, πιο ισχυρός και οπλισμένος από ποτέ. Αλλά ταυτόχρονα αναδύεται μπροστά μας μια νέα γενιά ακτιβιστών που δεν κουβαλάει το βάρος των ηττών από τα λάθη του παρελθόντος. Είναι θαυμάσια αυτή η εξέλιξη, αλλά πρέπει να μάθει από αυτά τα λάθη για να μην τα επαναλάβει σήμερα.

Δεν υπάρχει ειρήνη χωρίς δικαιοσύνη

ΣΟΥΖΑΝ ΤΖΟΡΤΖ

Ο κόσμος σ' αυτή την αίθουσα είναι ενάντια στον πόλεμο που ετοιμάζουν στο Ιράκ. Θα προσπαθήσω να εντάξω αυτόν τον πόλεμο σε μια πιο γενική διαδικασία γιατί δεν είναι μόνο το Ιράκ. Είμαστε σε μια περίοδο όπου η στρατηγική του πιο μεγάλου και ισχυρού έθνους του κόσμου, της υπερ-δύναμης αλλάζει. Από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο υπήρχαν δύο λέξεις που χαρακτήριζαν την πολιτική ασφάλειας. Οι δυο λέξεις ήταν συνέχεια και αποτροπή. Κι αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι η Σοβιετική Ενωση ήταν ακόμη ζωντανή και ότι όλες οι δυνάμεις ήταν αναγκασμένες να κρατούν ισορροπίες.

Αυτή η κατάσταση δεν αρκεί για τον Τζορτζ Μπους. Μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου, με την αρχή της δεκαετίας του '90 ένα υπερσυντηρητικό, ακροδεξιό τμήμα του αμερικάνικου κατεστημένου διαμορφώνει την εξωτερική πολιτική. Ολοι αυτοί οι άνθρωποι είχαν για καιρό θέσεις σε ερευνητικά κέντρα, τώρα όμως κατέχουν θέσεις εξουσίας μέσα στην κυβέρνηση του Μπους. Ετσι η σημερινή στρατηγική των ΗΠΑ είναι πιο επιθετική και δεν υπάρχει καμιά πρόθεση να αλλάξει. Στόχος τους είναι ο πλανητικός ιμπεριαλισμός.

Το Ιράκ θεωρείται στρατηγικό σημείο, το χρειάζονται σαν βάση για ολόκληρη τη Μέση Ανατολή. Είναι το πετρέλαιο, αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Ενας σύμβουλος του Μπους είπε ότι κάθε φορά που οι ΗΠΑ είχαν προβλήματα αυτό ήταν αποτέλεσμα της μείωσης προμηθειών πετρελαίου, άρα έχει σημασία το πετρέλαιο. Αλλά δεν είναι το μόνο. Μετά τις 11 Σεπτέμβρη δημιουργήθηκαν διάφορες ευκαιρίες για τον Μπους να εφαρμόσει αυτή την πολιτική. Ενα στοιχείο που μπόρεσε κάπως να φρενάρει την ανάπτυξη των ιδεών αυτών ήταν το κόστος. Τα χρήματα που απαιτούν οι στρατηγοί δεν είναι τόσο εύκολο να βρεθούν από τον αμερικάνικο προϋπολογισμό.

Αυτή ήταν μια επιλογή που δεν μπορούσε να την κάνει ο Μπους όσο δεν έλεγχε την Γερουσία. Μετά τις τελευταίες εκλογές για τη Γερουσία ελέγχει όλο το πολιτικό σκηνικό. Γι' αυτό νομίζω κινούμαστε προς την κατεύθυνση ενίσχυσης αυτής της στρατηγικής. Και μετά το Ιράκ θα συνεχιστεί η πολιτική επέκτασης της κυριαρχίας των ΗΠΑ στον πλανήτη. Πρέπει να δούμε ποια θα είναι η απάντηση της Ευρώπης. Τι πρέπει να γίνει; Να αρχίσει ένας ανταγωνισμός για τους εξοπλισμούς ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Ευρώπη; Η η Ευρώπη να μην ξοδεύει για τίποτα άλλο πέρα από κοινωνικές ανάγκες; Αυτά είναι τα τρομακτικά διλήμματα που ανοίγει η επιθετική στρατηγική του Μπους.

Κάποιοι Παλαιστίνιοι πριν από λίγο μου εξηγούσαν πως τα κοιτάσματα πετρελαίου του Ιράκ, είναι από γεωλογικής άποψης πολύ κοντά στην επιφάνεια του εδάφους. Αρκεί να γίνει μια μικρή εκσκαφή για να έχεις αναθυμιάσεις. Κάτι που θα μπορούσε να προκαλέσει πυρκαγιές και καταστροφές. Κάποιος είχε πει ότι 'αν πέσω εγώ, ο πλανήτης θα πέσει μαζί μου'. Αν πυρπολήσουμε τις πετρελαιοπηγές του Ιράκ ανοίγει μια προοπτική που φέρνει πολύ κοντά τη χρήση των πυρηνικών όπλων. Χρειάζεται να δώσουμε αποφασιστικές και έξυπνες απαντήσεις μπροστά σε μια τόσο επικίνδυνη κατάσταση.

ΑΛΕΞ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Συμφωνώ με τη Σούζαν Τζορτζ και θεωρώ ότι πρέπει να είμαστε σαφείς. Μετά τη νίκη του Μπους στις πρόσφατες εκλογές, ο πόλεμος στο Ιράκ είναι μια βεβαιότητα. Η κυβέρνηση Μπους πήρε συγκατάθεση για να επιτεθεί. Συμφωνώ επίσης ότι είμαστε σε μια επικίνδυνη στιγμή. Υπάρχει περίπτωση να χρησιμοποιηθούν όπλα μαζικής καταστροφής. Υπάρχουν σύμμαχοι των ΗΠΑ, όπως το Πακιστάν και το Ισραήλ που είναι πολύ ισχυρά εξοπλισμένοι, ακόμη και με πυρηνικά. Η κυβέρνηση Μπους ήταν για καιρό πιστή στην πολιτική ισχυρών εξοπλισμών και τώρα είναι διατεθειμένη να χρησιμοποιήσει ακόμη και πυρηνικά στους πολέμους που θέλει να κάνει. Είμαστε λοιπόν σε μια πολύ άσχημη στιγμή για την ανθρωπότητα.

Είναι ο τέταρτος σε σειρά ιμπεριαλιστικός πόλεμος των ΗΠΑ μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης. Μετά την πτώση του τείχους οι ΗΠΑ θέλησαν να δημιουργήσουν μια Νέα Τάξη Πραγμάτων. Ξεκίνησαν με τον πόλεμο εναντίον του Ιράκ το '91. Μετά ήταν ο πόλεμος στη Γιουγκοσλαβία και πέρυσι ο πόλεμος στο Αφγανιστάν. Ενας πόλεμος που έγινε για να "απελευθερώσει" τον Αφγανικό λαό από μια

κυβέρνηση ισλαμιστών πολέμαρχων. Και δεν μου φαίνεται ότι πέτυχε κάτι τέτοιο. Τώρα θέλουν ξανά έναν πόλεμο στο Ιράκ.

Αυτός ο πόλεμος δεν είναι απλά μια τρέλα της κυβέρνησης Μπους. Αν και υπάρχουν τρελοί μέσα σ' αυτή την κυβέρνηση. Υπήρχαν σύμβουλοι του Μπους που πρότειναν να ενταχθεί η Σαουδική Αραβία στον άξονα του κακού. Και πρότειναν να βομβαρδιστούν οι ιερές πόλεις των μουσουλμάνων Μέκκα και Μεδίνα. Αλλά η κυβέρνηση Μπους ακολουθεί μια πολιτική που έχει τη δική της λογική. Θέλει να ελέγξει συγκεκριμένες περιοχές, ως ιμπεριαλιστική υπερδύναμη. Ονομάζουν τον 21ο αιώνα, αμερικανικό αιώνα.

Ομως ξέρουν ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο εύκολα γι' αυτούς. Παρόλη την ασύγκριτα ισχυρότερη πολεμική τους μηχανή, έχουν να αντιμετωπίσουν ανταγωνιστές. Εχουν για παράδειγμα ως οικονομικό ανταγωνιστή την Ευρωπαϊκή Ενωση. Από την άλλη έχουν να αντιμετωπίσουν και δυνάμει ανταγωνιστές σε επίπεδο κυριαρχίας. Υπάρχουν δυνάμεις που μπορεί να βάλουν σε κίνδυνο την αμερικανική κυριαρχία. Η Κίνα κυρίως. Οι ΗΠΑ υπολογίζουν ότι αν η Κίνα συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό την κούρσα οικονομική ανάπτυξης θα φτάσει να έχει τις δυνατότητες να αποκτήσει στρατιωτική ισχύ που θα ανταγωνίζεται τις ΗΠΑ. Σ' ένα πρόσφατο εσωτερικό κείμενο που αναφερόταν σ' αυτούς που οι ΗΠΑ θεωρούν ως "κράτη-παρίες", προσθέσαν και την Κίνα σαν έναν επικίνδυνο εχθρό των ΗΠΑ.

Η κυβέρνηση Μπους έχει σχέδια για επιβολή μιας στρατιωτικής κυβέρνησης στο Ιράκ. Είτε κάνουν αυτό είτε προσπαθήσουν κάτι σαν την αρρωστημένη κυβέρνηση - μαριονέτα του Χαμίντ Καρζάι που έχουν επιβάλει στο Αφγανιστάν, ο στόχος των ΗΠΑ είναι να ελέγξουν το πετρέλαιο του Ιράκ σαν πιο αξιόπιστη πηγή ενέργειας. Και να αποκτήσουν μια καλύτερη θέση ανάμεσα στις άλλες δυνάμεις που κι αυτές χρειάζονται το πετρέλαιο.

Ενας δημοσιογράφος διατύπωσε πολύ σωστά ότι *"Αυτός θα είναι ένας πόλεμος για τη διατήρηση του αμερικανικού μοντέλου του καπιταλισμού της ελεύθερης αγοράς".* Θα είναι ένας πόλεμος με τον οποίο οι ΗΠΑ θα προσπαθήσουν να αντιμετωπίσουν την τεράστια οικονομική φούσκα που τους δημιουργεί τέτοια καταστροφικά προβλήματα και τους φέρνει στα όρια της απόγνωσης.

Πρόκειται λοιπόν για έναν σχεδιασμένο πόλεμο που φέρνει στο προσκήνιο όλα όσα το κίνημα μας είναι εναντίον. Σαν κίνημα, πρέπει εκτός να από το να παλεύουμε τον παγκοσμιοποιημένο καπιταλισμό και τον νεοφιλελευθερισμό, να μάθουμε να παλεύουμε και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταλάβουμε ότι ο καπιταλισμός δεν είναι ένα σύστημα που λειτουργεί μόνο μέσα από τις αγορές, τις πολυεθνικές και το κεφάλαιο. Η ανάπτυξή του περνάει μέσα από τη γεωπολιτική, την κρατική στρατηγική, τους στρατιωτικούς ανταγωνισμούς και τον πόλεμο.

Λονδίνο, 28 Σεπτέμβρη

Με αυτά δοσμένα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα της Ευρώπης. Η Ευρώπη στη σημερινή παγκόσμια αστάθεια είναι ένας οικονομικός ανταγωνιστής αλλά γεωπολιτικός υπήκοος των ΗΠΑ. Ο Ζμπίγνιου Ζμπρζεζίνσκι, πρώην σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας του Προέδρου των ΗΠΑ, το είπε πιο ξεκάθαρα: *"Η Ευρώπη είναι υποτελής των ΗΠΑ".* Και ο Τόνι Μπλερ έχει αναθέσει στον εαυτό του το ρόλο του αρχιυποτελή. Οι άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις κρατάνε τις αποστάσεις τους από την κυβέρνηση Μπους. Υπάρχουν διαμάχες για τη στάση που πρέπει να κρατήσει η Ευρώπη στον πόλεμο του Μπους.

Πρέπει να έχουμε ξεκάθαρο τι βρίσκεται πίσω απ' αυτές τις διαμάχες. Η Γαλλία έχει μεγάλα οικονομικά συμφέροντα στο Ιράκ. Και ο Σιράκ δίνει μάχη ώστε αυτά τα συμφέροντα να διασφαλιστούν σε ένα μετά-Σαντάμ Ιράκ μετά τον πόλεμο. Δεν πρέπει να παρασυρθούμε. Φυσικά, ο Μπλερ και ο Μπερλουσκόνι αντιπροσωπεύουν τις χειρότερες φωνές μέσα στην ηγεσία της Ευρώπης. Αλλά δεν μπορούμε να έχουμε αυταπάτες και για τους άλλους Ευρωπαίους ηγέτες. Δεν μπορούμε να βασιστούμε στον Σιράκ, τον μεγάλο απατεώνα που έκλεψε τις γαλλικές προεδρικές εκλογές με τη βοήθεια του Ζαν-Μαρί Λεπέν. Δεν μπορούμε να πιστέψουμε τον Σρέντερ, που κέρδισε τις εκλογές στη Γερμανία δηλώνοντας αντίθεση στον πόλεμο, αλλά είχε στηρίξει με ενθουσιασμό τον νατοϊκό βομβαρδισμό της Γιουγκοσλαβίας το 1999.

Δεν μπορούμε να βασιστούμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Σ' αυτή την πραγματική συμμορία ληστών και δολοφόνων. Ποιοι είναι όλοι αυτοί; Ο Μπους, ο Μπλερ, ο Σιράκ και μετά; Ο Πούτιν, ο χασάπης της Τσετσενίας. Ο άνθρωπος που δηλητηρίασε τον ίδιο του το λαό, ονομάζοντάς το 'πόλεμο κατά της τρομοκρατίας'. Ολο το κινέζικο καθεστώς που έσφαξε τους διαδηλωτές για τη δημοκρατία στην πλατεία της Τιέν-Αν-Μεν.

Υπάρχουν άνθρωποι, πολύ σεβαστοί, ο Γουόλντεν Μπέλο, για παράδειγμα, που αντιμετωπίζουν με πολύ ενθουσιασμό τη διαμάχη ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Ευρώπη και υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Ενωση μπορεί να αποτελέσει αντίβαρο στην ισχύ των ΗΠΑ. Πρέπει να κοιτάξουμε πιο προσεκτικά αυτή την ιδέα. Εξαρτάται τι εννοεί κανείς. Υπάρχουν πολλοί στην ηγεσία της ΕΕ που θέλουν η ΕΕ να μετατραπεί σε υπερδύναμη. Ο Πασκάλ Λαμί, επίτροπος Εμπορίου της ΕΕ είναι ο βασικός που πιέζει να εφαρμοστεί η νεοφιλελεύθερη ατζέντα στην Ευρώπη. Είναι και κορυφαίος εκφραστής της άποψης η Ευρώπη να αναλάβει να επιβάλει την στρατηγική της Ουάσιγκτον σε όλο τον κόσμο. Δηλώνει ότι θέλει να κάνει την Ευρώπη υπερδύναμη.

Δε νομίζω ότι έχουμε ο,τιδήποτε να κάνουμε μ' αυτόν τον στόχο. Το να έχουμε μια ευρωπαϊκή ιμπεριαλιστική δύναμη, ανταγωνιστή των ΗΠΑ θα κάνει τον κόσμο χειρότερο. Το πρόβλημα στον κόσμο δεν είναι οι ΗΠΑ αυτές καθαυτές. Αλλά το σύστημα το οποίο οι ΗΠΑ σαν κυρίαρχη δύναμη του κόσμου στηρίζουν στρατιωτικά και πολιτικά. Αυτό που βλέπουμε σαν αντίβαρο είναι η Ευρώπη σαν κίνημα.

Το κίνημα που χτίζουμε σήμερα εδώ το οποίο είναι κομμάτι ενός παγκόσμιου κινήματος ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, το μιλιταρισμό και τον πόλεμο. Είμαστε στην Φλωρεντία, σ' αυτή τη φοβερή συνέλευση του κινήματος ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση. Κι αυτό το κίνημα δεν είναι μόνο εναντία σε κάθε μία ξεχωριστή αδικία. Στόχος του είναι να ενώνει την οργή ενάντια σε όλες τις αδικίες, σε κάθε καταπίεση, σε κάθε ανισότητα απ' τις οποίες υποφέρουν οι άνθρωποι. Υπάρχουν συνδέσεις ανάμεσα σε όλα αυτά τα θέματα. Είναι μια μεγάλη κατάκτηση του κινήματός μας. Η γενίκευση, η σύνδεση.

Καταλάβαμε τι σημαίνει κρατική βία μέσα στο ίδιο το κράτος στη Γένοβα. Τώρα προχωράμε να καταλάβουμε τι σημαίνει κρατική βία έξω από τα όρια ενός κράτους, στον πόλεμο. Το ίδιο σύστημα που γεννάει την παγκόσμια φτώχεια, γεννάει τους πολέμους που θέλουμε να αντιμετωπίσουμε. Πρέπει να κάνουμε πιο πολλά βήματα προς αυτή τη σύνδεση. Στη Βρετανία, για παράδειγμα η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο, ένα σημαντικό κίνημα μέσα στη χώρα, κινητοποίησε 400.000 ανθρώπους για να διαδηλώσουν ενάντια στον Μπους, τον Μπλερ και τον πόλεμό τους τον περασμένο Σεπτέμβρη. Υπήρχαν μεγάλες διαδηλώσεις ενάντια στον πόλεμο και εδώ στην Ιταλία. Τα αντικαπιταλιστικά δίκτυα ήταν κεντρικά στο χτίσιμο του αντιπολεμικού κινήματος. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να επεκτείνουμε και να γενικεύσουμε σε ολόκληρη την Ευρώπη.

ΜΑΡΙΑ ΣΤΥΛΛΟΥ

Αυτές τις μέρες είναι η επέτειος της Ρώσικης Επανάστασης. Της επανάστασης που σταμάτησε τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Αναφερόμαστε σ' αυτή την παράδοση. Χτίζουμε πάνω σ' αυτή την παράδοση. Γιατί έτσι μπορούμε να ξεφορτωθούμε αυτό το σύστημα που έφερε και τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τα δέκα τελευταία χρόνια έχει φέρει μια σειρά πολέμους. Ειδικά τα δέκα τελευταία χρόνια, κάθε κίνηση του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και της Ευρωπαϊκής Ενωσης έφερε καινούργιους πολέμους. Γι' αυτό είμαστε εδώ. Κι έχουμε διανύσει ένα μεγάλο δρόμο. Αυτά τα δέκα χρόνια μας έχουν δώσει πολλές εμπειρίες. Στην αρχή της δεκαετίας ήταν ο πρώτος πόλεμος κατά του Ιράκ. Μετά οι βομβαρδισμοί της Γιουγκοσλαβίας, ενάντια στους οποίους υπήρχε ένα τεράστιο κίνημα στην Ελλάδα. Πέρσι ήταν το Αφγανιστάν.

Και τωρα για πρώτη φορά πριν ξεκινήσει ένας πόλεμος, αυτός στο Ιράκ, έχουν ξεσπάσει τόσες αντιδράσεις. Είμαστε όλοι μαζί, τα συνδικάτα έχουν πάρει αποφάσεις ενάντια στον πόλεμο, σε πολλές πόλεις της Ελλάδας έγιναν διαδηλώσεις. Η περιοχή της Ελλάδας έχει πολύ μεγάλη σημασία για τον πόλεμο του Μπους. Θα χρησιμοποιήσουν τις νατοϊκές βάσεις που υπάρχουν στην Κρήτη, στην Τουρκία και στην Κύπρο για να βομβαρδίσουν το Ιράκ. "Κλείστε το ΝΑΤΟ και τις βάσεις - ανοίξτε τα σύνορα" είναι το σύνθημα που φωνάζουμε στην Ελλάδα.

Είμαστε μόνο στην αρχή, γιατί ο ιμπεριαλισμός δεν είναι ένα ατύχημα. Ο ιμπεριαλισμός είναι αυτό που περιέγραψαν τόσο καλά ο Λένιν και ο Μπουχάριν πριν από 100 χρόνια. Ελεγαν ότι κάθε σύνορο που σπάει το κεφάλαιο, κάθε παγκοσμιοποίηση σημαίνει νέους πολέμους, νέους επεκτατισμούς, νέες σφαγές, νέα δυστυχία. Αυτό είναι που γίνεται τα τελευταία δέκα χρόνια, μετά την κατάρρευση της σοβιετικης αυτοκρατορίας. Το ΝΑΤΟ κινείται προς την Ανατολή και κάθε κίνηση προς την Ανατολή, κάθε μάχη για την κυριαρχία και τα πετρέλαια σήμανε πόλεμο. Γι' αυτό πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι ότι πολεμάμε τον ιμπεριαλισμό, όχι μόνο έναν πόλεμο. Αλλά ξεκινάμε να παλεύουμε τον ιμπεριαλισμό, ξεκινώντας από τη μάχη να σταματήσουμε τον πόλεμο στο Ιράκ.

Ξεκινάμε από μια καλύτερη βάση από αυτήν που ξεκινούσαν οι σύντροφοί μας το 1914. Τότε οι διεθνιστές που ήθελαν να σταματήσουν τον πόλεμο ξεκινούσαν από μια πολύ μικρή συνάντηση στο

Τσίμερβαλντ. Λίγοι άνθρωποι που τα έβαζαν με ένα παντοδύναμο σύστημα. Σήμερα είμαστε πολλοί περισσότεροι σε όλες τις χώρες. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να σταματήσουμε τον πόλεμο από το να χτίσουμε αντιπολεμικό κίνημα σε όλες τις χώρες. Είναι πολύ σημαντικό που είμαστε σήμερα εδώ όλοι μαζί και αύριο θα είμαστε όλοι μαζί στη διαδήλωση. Αλλά δεν αρκεί να περιμένουμε πότε θα γίνουμε περισσότεροι. Πρέπει να αποφασίσουμε τα επόμενα βήματα, να πάρουμε πρωτοβουλίες. Παντού. Κι εκεί που η Αριστερά διστάζει. Πρέπει να πάρουμε αντιπολεμικές πρωτοβουλίες και να έχουμε ένα δυνατό κίνημα στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ιταλία, την Ελλάδα, την Τουρκία, παντού.

Στην Ελλάδα η κυβέρνηση λέει ότι δεν δίνει αυξήσεις στους μισθούς, περικόπτει τις συντάξεις γιατί δίνει λεφτά για εξοπλισμούς, θέλοντας να αναδειχτεί σε ρυθμιστή της περιοχής. Ολοι μας πρέπει να απαιτήσουμε "Λεφτά για τις ανάγκες μας, όχι για βόμβες". Είναι κι αυτό ένα σύνθημα που φωνάζουμε στην Ελλάδα. Πρέπει να γυρίσουμε τον πόλεμο εναντίον των κυβερνήσεών μας. Να απαιτήσουμε χρήματα για καλύτερες ζωές. Σήμερα ξεκινάμε ένα μεγάλο Τσίμερβαλντ. Πρέπει γυρνώντας στις χώρες μας να το μεταφέρουμε στα εργοστάσια, στους χώρους δουλειάς, στα σχολεία, στα Πανεπιστήμια. Και να βάλουμε μια ημερομηνία στα μέσα του Φλεβάρη που θα είναι η δική μας μέρα. Το δικό μας διεθνές γεγονός. Και θα τους νικήσουμε.

Αθήνα 26 Σεπτέμβρη, συλλαλητήριο κατά του πολέμου στο Ιράκ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΗΦΑΚΑΚΗΣ

Το παράδειγμα του πολέμου στο Βιετνάμ είναι πολύ χρήσιμο. Είναι η τελευταία φορά που ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός ηττήθηκε. Η εικόνα σήμερα είναι ακόμη καλύτερη. Στο Βιετνάμ ο πόλεμος είχε ξεκινήσει απ' το '63 και πέρασαν 4-5 χρόνια για να πάρουν μπρος τα πράγματα. Σήμερα όλος ο κόσμος είναι ξεσηκωμένος ενάντια στον πόλεμο του Μπους. Είναι το καλύτερο μήνυμα όταν μισό εκατομμύριο διαδηλωτές βγαίνουν στους δρόμους του Λονδίνου, όταν 200.000 βγαίνουν στους δρόμους της Ουάσιγκτον, όταν εκατομμύρια βγαίνουν στους δρόμους της Ιταλίας.

Αν συνδεθεί αυτή η αντιπολεμική διάθεση με τους αγώνες του εργατικού κινήματος, καμιά πολεμική μηχανή του Μπους δεν θα μπορεί να μας σταματήσει. Το είδαμε το 1999, οι εργαζόμενοι στα τρένα στη Θεσσαλονίκη έκαναν απεργία και δεν επιτρέψανε στα στρατεύματα του ΝΑΤΟ να μεταφέρουν τανκς και να κάνουν χερσαία εισβολή στο Κόσοβο. Ο πόλεμος έγινε, όμως θα ήταν ακόμη πιο βάρβαρος αν είχαν περάσει χερσαίες δυνάμεις. Γι' αυτό η δύναμη του εργατικού κινήματος με τις απεργίες του τότε είχε πολύ κρίσιμο ρόλο. Αυτό χρειάζεται να κάνουμε και σήμερα. Πλάι στις τεράστιες διαδηλώσεις των εκατοντάδων χιλιαδων, να χτίσουμε ένα μεγάλο κίνημα που θα μπορεί να κάνει απεργίες, να μπορεί να κλείνει τα Πανεπιστήμια και να μην αφήνει καμιά κυβέρνηση να εμπλακεί σ' αυτόν τον βρόμικο πόλεμο. Μ' αυτόν τον τρόπο μπορούμε να τους σταματήσουμε.

ΛΙΝΤΣΕΪ ΤΖΕΡΜΑΝ

Το βασικό ερώτημα είναι τι μπορούμε να κάνουμε για να σταματήσουμε τον πόλεμο. Και νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε πάρα πολλά πράγματα. Το πρώτο που πρέπει να θυμόμαστε είναι ότι είμαστε η πλειοψηφία. Ο κόσμος που είναι ενάντια στον πόλεμο, στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο αποτελεί την πλειοψηφία. Και δρούμε προς όφελος της πλειοψηφίας. Ο μόνος τρόπος να τον σταματήσουμε είναι με μαζική κινητοποίηση από τα κάτω. Αυτό είναι αυτό που υποστηρίζει η Stop the War Coalition στη Βρετανία. Και σ' αυτή την κατεύθυνση κινείται το κίνημα συνολικά. Γι' αυτό οργανώνουμε τη διαδήλωση το Σάββατο 9 Νοέμβρη εδώ στη Φλωρεντία. Θέλουμε όλοι να βγουν στο δρόμο και να φωνάξουν.

Κι όχι μόνο αυτό. Οπου και να βρισκόμαστε πρέπει να οργανώνουμε κατά του πολέμου. Στη Βρετανία οι φοιτητές κατέλαβαν διάφορες σχολές την περασμένη εβδομάδα ενάντια στον πόλεμο. Υπάρχει μια ολόκληρη γενιά νέων ανθρώπων που σιχαίνεται οτιδήποτε έχει να κάνει με το μιλιταρισμό και τον πόλεμο. Τα ίδια μπορούμε να κάνουμε μέσα στα συνδικάτα. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την τεράστια δύναμη που έχουν τα συνδικάτα, τη δύναμη της απεργίας.

Χρειάζεται να αντισταθούμε και στην προπαγάνδα που κατευθύνεται από τα πάνω ενάντια στους μουσουλμάνους και στον κόσμο της Μέσης Ανατολής. Οταν βλέπουμε ρεπορτάζ από επιθέσεις αυτοκτονίας, βλέπουμε μόνο την τελευταία σκηνή. Πρέπει να κοιτάξουμε το γιατί υπάρχουν άνθρωποι που φτάνουν μέχρι εκεί. Οι άνθρωποι φτάνουν σε επιθέσεις αυτοκτονίας γιατί αυτό που συμβαίνει στην Παλαιστίνη, αυτό που συμβαίνει στην Τσετσενία είναι τόσο φριχτό που δεν σου αφήνει πολλές φορές ελπίδα.

Οι άνθρωποι νιώθουν ότι δεν έχουν άλλο μέσο να αντιμετωπίσουν τα τανκς και τα F16 από μια επίθεση αυτοκτονίας. Η δικιά μας δουλειά είναι να εξηγούμε γιατί το κάνουν. Η φτώχεια φέρνει απόγνωση. Πρέπει να εξηγούμε ότι αυτά που κάνουν οι ΗΠΑ και η Βρετανία είναι που προκαλούν τη βία. Αν δεν ήταν τα συμφέροντα των πολυεθνικών, αν δεν ήταν οι επεμβάσεις των Μεγάλων Δυνάμεων δεν θα υπήρχε αυτή η εξαθλίωση στο Ιράκ. Η πολιτική των ΗΠΑ και της Βρετανίας είναι που έχει προκαλέσει ένα εκατομμύριο νεκρούς στο Ιράκ την τελευταία δεκαετία. Σ' αυτές τις μειοψηφίες πρέπει να αντισταθούμε. Και αυτό πρέπει να το θυμόμαστε. Είναι οι λίγοι. Είμαστε οι πολλοί.

Πρέπει το κίνημά μας να μην αυτοπεριορίζεται. Αυτοί που είμαστε σ' αυτή την αίθουσα πρέπει να πάμε στους χώρους δουλειάς. Πρέπει να πείσουμε όλους τους εργαζόμενους, ακόμη κι αυτούς που είναι μπερδεμένοι με το ζήτημα του πολέμου. Ωστε όταν ξεκινήσει ο πόλεμος να μπορούμε όλοι να βγούμε στο δρόμο, να σταματήσουν οι δουλειές, να οργανωθούν απεργίες και να φανεί ξεκάθαρα ότι είμαστε η πλειοψηφία που μπορεί να σταματήσει τον πόλεμο.

Φλωρεντία. Το πανό του Globalise Resistance γράφει «ένας κόσμος χωρίς όπλα είναι εφικτός».

Μετανάστες και Ευρώπη-Φρούριο

ΣΤΕΛΛΑ ΑΛΦΙΕΡΗ

Πρέπει να σταματήσουμε να βλέπουμε με στενά όρια τον οικονομικό μετανάστη τον "ξένο" που έρχεται στη χώρα μας. Η υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του μετανάστη είναι και υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων όλων μας. Η κατάσταση που επικρατεί στην Ε.Ε. και στη χώρα μας δεν είναι καθόλου ικανοποιητική. Αυτό που πρέπει να δούμε είναι πώς θα οργανωθούμε για να αντιμετωπίσουμε αυτή την κατάσταση πρώτα στο επίπεδο της τοπικής κοινωνίας, μετά σε κρατικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Και νομίζω αυτή την προσπάθεια κάνουμε εδώ στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ. Να ορίσουμε δηλαδή ποιες θα είναι οι πολιτικές απέναντι στον οικονομικό μετανάστη και πρόσφυγα. Είναι τραγικό σήμερα να βλέπουμε τον οικονομικό μετανάστη σαν απειλή που για να μπει στη χώρα χρειάζονται ειδικές ρυθμίσεις, για να εργαστεί στη χώρα χρειάζονται ειδικές ρυθμίσεις, αλλά για να φύγει από τη χώρα δεν χρειάζεται τίποτα, αρκεί η απόφαση ενός υπουργού. Πού πάει αυτός ο κόσμος όταν φεύγει από την Ελλάδα και πρέπει να γυρίσει; Τα ΜΜΕ δεν προβάλουν τις εικόνες φρίκης από το Αιγαίο, το Αιγαίο σήμερα ξεβράζει ανθρώπινα πτώματα. Δεν νομίζω ότι η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να αισθάνεται περήφανη γι' αυτό.

Είναι μια εικόνα φρίκης που την έχουμε βιώσει, αλλά κρύβεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εξω από το σταθμό του μετρό στον Πειραιά συναντάς συχνά ένα αυτοκίνητο όπου ο αστυνομικός πολλές φορές με στολή πολλές φορές με πολιτικά κοιτάζει το πρόσωπό σου και αν είσαι Αραβας Τούρκος Παλαιστίνιος σε συλλαμβάνει και σε οδηγεί κάπου. Νομίζω λοιπόν ότι σε αυτές τις λογικές πρέπει να πούμε όχι.

Θέλω να μιλήσω σε δυο επίπεδα. Στο πρώτο, το κρατικό επίπεδο στην ίδια κατεύθυνση κινείται όλη η Ευρώπη τους ίδιους νόμους έχει η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γαλλία και όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Οι θεσμοί και οι νόμοι δεν μας επιτρέπουν να σεβαστούμε την αξιοπρέπεια του οικονομικού μετανάστη και του πρόσφυγα. Ποιά είναι τα κριτήρια που υπαγορεύουν αυτή τη συμπεριφορά; Είναι πολιτικά τα κριτήρια. Αρα εμείς οι σκεπτόμενοι διαφορετικά, που σεβόμαστε ο ένας τον άλλον μπορούμε να επιβάλλουμε άλλα κριτήρια. Αυτά που λένε ότι σεβόμαστε τον οικονομικό μετανάστη, σεβόμαστε τον πρόσφυγα τον θεωρούμε ότι είναι ένας από εμάς. Δεν υπάρχει διαφορά. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι το χρώμα, η θρησκεία η φυλή είναι πράγματα που συνδέουν τους ανθρώπους και όχι πράγματα που τους απομακρύνουν. Αυτό είναι που πρέπει να απασχολήσει το κίνημά μας.

Στη χώρα μας πέρα από τα αρνητικά υπάρχουν και πολλά θετικά. Το κίνημα, και η Πρωτοβουλία Γένοβα στην οποία ανήκω ερχόμενη εδώ στο Κοινωνικό Φόρουμ έγραφε στις πικέτες της ανοιχτά σύνορα για τους πρόσφυγες. Αυτό δεν είναι ένα τυχαίο αίτημα, δεν είναι μια τυχαία επιγραφή αυτό έγινε μέσα από τους κοινούς αγώνες που κάναμε με τους 'απλούς' πολίτες. Θα σας αναφέρω μερικά γεγονότα.

Θα έχετε ακούσει το θέμα του καραβιού που έφτασε στη Ζάκυνθο. Ολες οι τοπικές αρχές, όλη η τοπική κοινωνία είπε όχι στον αποκλεισμό των προσφύγων που ήθελε η κυβέρνηση Σημίτη και επέβαλαν το δικό τους νόμο ανθρωπιάς. Προσέγγισαν το πλοίο που ήταν γεμάτο με μετανάστες γυναίκες και παιδιά, τους οδήγησαν στο νοσοκομείο τους έδωσαν φαγητό. Σήμερα αρκετοί από αυτούς ζουν στο νησί. Κάτι ανάλογο έγινε με Αφγανούς στην Πάτρα κάτι ανάλογο έγινε και στην Κρήτη.

Εγώ θα σας μεταφέρω και μια άλλη εικόνα από την Κρήτη. Εκεί συνυπάρχουν οι ντόπιοι με Αλβανούς, Πολωνούς κλπ. Υπήρχε έλλειψη κόσμου στα χωριά, πήγανε αυτοί οι άνθρωποι και τώρα ακούς εκεί τις πιο διαφορετικές γλώσσες.

Το ζήτημα είναι τι μπορούμε να κάνουμε. Να αλλάξει η πολιτική σχετικά με τους μετανάστες και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ μπορεί να παίξει ρόλο σ' αυτό. Ο πρώτος στόχος είναι να καταργηθούν οι νόμοι που δημιουργούν εμπόδια στην προσέγγιση των λαών. Δεύτερος στόχος ο πολίτης που φεύγει από τη χώρα του χωρίς διαβατήριο δεν φεύγει επειδή έτσι του αρέσει, φεύγει πιεσμένος από τον πόλεμο και τη φτώχια. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ πρέπει να απαιτήσει ότι οι πολίτες χωρίς χαρτιά μπορούν να τα αποκτήσουν στη χώρα που ζουν.

Ενα άλλο σημαντικό ζήτημα είναι η ένταξη των πολιτών στην κοινωνία που ζουν. Θεωρώ ότι σήμερα ο ρατσισμός, η ξενοφοβία ξεκινάει πολλές φορές από τις τοπικές αρχές. Σε κάθε γειτονιά υπάρχουν ναρκωτικά, φτώχια, ανεργία. Ποιος πρέπει να απολογηθεί γι' αυτά τα φαινόμενα; Ο οικονομικός μετανάστης ή οι πολιτικοί που εφαρμόζουν αυτές τις πολιτικές; Αρα λοιπόν οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να δώσουν μια βαρύτητα αλλαγής της νοοτροπίας και των πρακτικών που μέχρι σήμερα υπάρχουν.

Τελειώνοντας θέλω να επισημάνω τα εξής. Δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε τον οικονομικό μετανάστη και τον πρόσφυγα σαν κάτι ξεχωριστό, είναι ίδιοι με μας. Ο καταιγισμός που υφίστανται σήμερα στα ατομικά, πολιτικά τους δικαιώματα δεν είναι κάτι ιδιαίτερο, αύριο θα είναι και η δική μας σειρά.

Η Στέλλα Αλφιέρη συμμετείχε στη συζήτηση για τον ρατσισμό στη Φλωρεντία

Ομοφυλόφιλοι

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΑΞΙΔΗΣ

Προέρχομαι από μια ομάδα ομοφυλόφιλων από την Ελλάδα, την Πρωτοβουλία Ομοφυλόφιλων Ενάντια στην Καταπίεση. Η ομάδα μας είναι κομμάτι ενός ευρύτερου αντικαπιταλιστικού δικτύου, της Πρωτοβουλίας ΓΕΝΟΒΑ 2001 που κινητοποιήθηκε πέρσι το καλοκαίρι για τη διαδήλωση ενάντια στους G8.

Πιστεύω πως υπάρχει μια νέα γενιά ομοφυλόφιλων αγωνιστών που αρχίζει να βγαίνει προς τα έξω και να συνδέει τον αγώνα ενάντια στην καταπίεση με τον αγώνα κατά του καπιταλισμού. Ολοι ξέρουμε ότι υπάρχει η καταπίεση και τη σιχαινόμαστε, θέλουμε να παλέψουμε ενάντιά της. Υπάρχει όμως ένα μεγάλο ερώτημα: πώς; Για ν' απαντήσουμε σ' αυτό το ερώτημα, είναι χρήσιμο ν' απαντήσουμε πρώτα σ' ένα άλλο: το γιατί αυτό το σύστημα μας καταπιέζει.

Μια πολύ δημοφιλής απάντηση στη δεκαετία του '80 και τις αρχές του ΄90 ήταν ότι για την καταπίεση φταίει η πατριαρχία, οι συντηρητικές ιδέες που έχουν οι άνθρωποι γύρω μας.

Αυτή η απάντηση όμως δεν μπορεί να εξηγήσει, γιατί σε διάφορες στιγμές της ιστορίας των κινημάτων, ομοφυλόφιλοι, άντρες και γυναίκες, πάλεψαν πλάι πλάι με το υπόλοιπο εργατικό κίνημα, δέχτηκαν την ομοφυλοφιλία σαν κάτι φυσιολογικό. Υπάρχουν τέτοια παραδείγματα, οι ομοφυλόφιλοι στήριξαν την απεργία των ανθρακωρύχων στη Βρετανία κι αυτοί με τη σειρά τους τους ομοφυλόφιλους. 'Η ακόμα η συμμετοχή των ομοφυλόφιλων στο κίνημα κατά του πολέμου στο Βιετνάμ, τη δεκαετία του '60.

Η απάντηση στο γιατί καταπιεζόμαστε βρίσκεται αλλού. Βρίσκεται στο πώς λειτουργεί αυτό το κοινωνικό σύστημα. Ποιος κερδίζει από την καταπίεση; Υπάρχει μια κοινωνική τάξη που κερδίζει: οι καπιταλιστές. Αυτή η τάξη βγάζει απίστευτα κέρδη από την καταπίεση των γυναικών και των ομοφυλόφιλων. Χρησιμοποιεί το θεσμό της οικογένειας και κυρίως τις γυναίκες, για να κάνουν απλήρωτη δουλειά, δουλειά που θα μπορούσε να βρίσκεται στην ευθύνη της κοινωνίας συνολικά. Το μεγάλωμα των παιδιών, η εκπαίδευσή τους, η φροντίδα των ηλικιωμένων, ή ακόμα και το πλύσιμο, το μαγείρεμα.

Και όχι μόνο αυτό. Η οικογένεια είναι εκεί που θα πάει κανείς να κρυφτεί από έναν άκαρδο κόσμο, από μια αλλοτριωμένη δουλειά. Μπορεί η δουλειά σου να είναι εξοντωτική και να μην ελέγχεις τίποτα, μας λένε οι καπιταλιστές, αλλά υπάρχει κάπου που μπορείς να ελέγχεις τα πάντα, η οικογένεια.

Δεν είναι μόνο ο θεσμός της οικογένειας που αναπαράγει τη σεξουαλική καταπίεση. Η κυρίαρχη ιδεολογία είναι ενάντιά μας και για έναν ακόμη λόγο. Εχουν ανάγκη να διασπάσουν τα κινήματα των «από κάτω». Φανταστείτε πόσο πολύ θα συνέφερε τον Μπους και τον Μπλερ αν εμείς δεν αποφασίζαμε να πάρουμε μέρος στο αντιπολεμικό συλλαλητήριο που ακολουθεί. Φανταστείτε πόσο θα συνέφερε τα αφεντικά όλου του κόσμου να είμαστε απομονωμένοι από τα υπόλοιπα κινήματα.

Ποιος δεν έχει να κερδίσει τίποτα από την καταπίεσή μας; Είναι η τάξη των εργαζόμενων. Ενας επαναστάτης έκανε την εξής παρομοίωση για να το εξηγήσει αυτό. Υπάρχει ένα απαίσιο, παμπάλαιο και βρόμικο τρένο. Μέσα σ' αυτό κάποιοι κάθονται κοντά στο παράθυρο και κάποιοι όχι. Και υπάρχει η ιδέα ότι αυτός που κάθεται κοντά στο παράθυρο είναι ο προνομιούχος. Στην πραγματικότητα κανείς δεν είναι προνομιούχος, και οι δύο καταπιέζονται και το πρόβλημα δεν είναι ποιος κάθεται κοντά στο παράθυρο, το πρόβλημα είναι ότι κανείς τους δεν ελέγχει πού ακριβώς τους πηγαίνει αυτό το τρένο. Το πρόβλημα είναι ο καπιταλισμός και όχι αυτός που μοιάζει να υποφέρει λιγότερο.

Χρειάζεται να πάρουμε μέρος ανοιχτά και περήφανα σ' αυτό το «κίνημα των κινημάτων», το αντικαπιταλιστικό κίνημα. Η σημερινή διαδήλωση είναι ένα τεράστιο βήμα μπροστά. Για δεκαετίες ολόκληρες έμοιαζε πως δεν μπορούμε να παλέψουμε πλάι σε κανέναν. Οι ομοφυλόφιλοι μαζεύονταν σε σκοτεινά δωμάτια, μιλούσαν μεταξύ τους, για το «προσωπικό» τους πρόβλημα.

Αλλά δεν ήταν πάντα έτσι. Το κίνημα των ομοφυλόφιλων ξεπήδησε μέσα από την εξέγερση του Στόουνγολ το 1969 και δέθηκε στενά με το αντιπολεμικό και αντικαπιταλιστικό κίνημα εκείνης της εποχής. Το σλόγκαν ήταν *«δεν είμαστε εμείς άρρωστοι, άρρωστο είναι το σύστημα που μας αποκαλεί άρρωστους»*. Η επίδραση του κινήματος ήταν παγκόσμια. Η ηγεσία της αριστεράς τότε, η ηγεσία εκείνου του κινήματος, συμβιβάστηκε, δεν έφτασε τις εξεγέρσεις μέχρι τέλους, δεν αμφισβήτησε την κυριαρχία του καπιταλισμού και κατά συνέπεια, ηττήθηκε. Αυτός είναι ο λόγος που και το κίνημα των ομοφυλόφιλων απομονώθηκε.

Αυτό που χρειάζεται να κάνουμε τωρα, είναι να μην αφήσουμε να χάσει το κίνημα που ξεκίνησε από το Σιάτλ και ήρθε στην Ευρώπη με την Πράγα και τη Γένοβα. Να μην επιτρέψουμε να συμβιβαστεί μ' αυτό το σύστημα, να το πάμε ένα βήμα παρακάτω, να παλέψουμε για την επανάσταση, για την κατάργηση αυτού του συστήματος που μας καταπιέζει όλους.

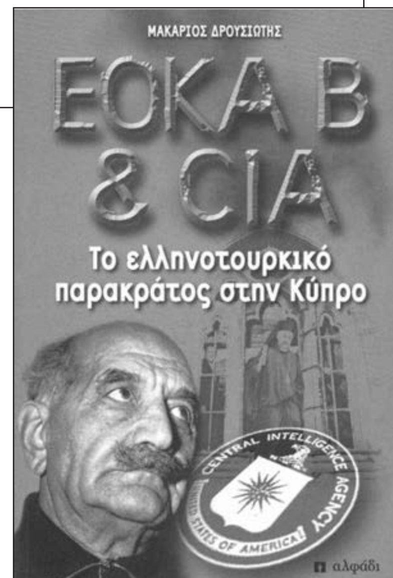

Μάντσεστερ, 31 Οκτώβρη, μέρα αντιπολεμικής δράσης, το πανό των ομοφυλόφιλων.

Ο Ελληνικός Αττίλας

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗΣ
"ΕΟΚΑ Β ΚΑΙ CIA -ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟ ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ"
ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΑΛΦΑΔΙ" σελ. 464 τιμη 23,50 ευρώ

Με τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό τα κανάλια και οι εφημερίδες έχουν ξαφνικά θυμηθεί τους τουρκοκύπριους. Εκεί που μερικά χρόνια πριν τους αγνοούσαν, τώρα "ξέρουν" ακριβώς τι θέλουν, να μπουν στην Ε.Ε. και να φύγει ο Ντενκτάς που υποτίθεται είναι το μοναδικό εμπόδιο για την κοινή ειρηνική συμβίωση των δυο κοινοτήτων. Παρά τη μεγάλη υποκρισία που κρύβουν οι περισσότερες απ' αυτές τις προσπάθειες, αναγκαστικά βγαίνουν στην επιφάνεια και πτυχές της ιστορίας του "κυπριακού" που είχε θάψει η ελληνική πλευρά τα προηγούμενα τριάντα χρόνια: ότι εγκλήματα δεν διέπραξε μόνο ο "Αττίλας" αλλά και οι "ελληναράδες"σε βάρος των τουρκοκύπριων.

Από αυτή την άποψη τα βιβλία του κύπριου δημοσιογράφου Μακάριου Δρουσιώτη είναι πολύτιμα. Στο νέο του βιβλίο ***"ΕΟΚΑ Β' και CIA το ελληνοτουρκικό παρακράτος στην Κύπρο"*** βάζει όπως και στο προηγούμενο βιβλίο του "***ΕΟΚΑ-Η σκοτεινή όψη***" στο στόχαστρό του τον Γρίβα και τους "εθνικόφρονες" που οργάνωσαν τελικά το πραξικόπημα του 1974 με τη στήριξη της χούντας. Ανάμεσα στο 1960 και το 1974 από την Κύπρο "παρέλασαν" οι περισσότεροι πρωτεργάτες του πραξικοπήματος του 1967, από τον Παπαδόπουλο και τον Ιωαννίδη μέχρι τον χασάπη του Πολυτεχνείου Ντερτιλή, τον αρχιβασανιστή Θεοφιλογιαννάκο και άλλα λιγότερο γνωστά σήμερα "ονόματα".

Αυτές οι σχέσεις με το "εθνικό κέντρο" πάνε χρόνια πίσω, στις αρχές της δεκαετίας του '50. Από τους βασικούς συνεργάτες του Γρίβα ήταν για παράδειγμα ο Γεώργιος Στράτος που είχε διατελέσει υπουργός Στρατιωτικών από το Γενάρη μέχρι το Νοέμβρη του 1948, στο αποκορύφωμα δηλαδή του εμφύλιου καθώς και μια σειρά απόστρατοι αξιωματικοί μέλη της "Χ" στην κατοχή, που ήταν ταυτόχρονα και δοσίλογοι και πράκτορες των άγγλων.

Μετά το 1955 και την ίδρυση της ΕΟΚΑ *"ο συνεργάτης του Γρίβα Ανδρέας Αζίνας...συνδέθηκε με τον υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας Ευάγγελο Αβέρωφ, ο οποίος του πρόσφερε κάθε δυνατή διευκόλυνση για την αποστολή οπλισμού στην Κύπρο. Ο Αβέρωφ αλληλογραφούσε με τον Γρίβα, ενώ η διακίνηση των μηνυμάτων της ΕΟΚΑ από και προς την Αθήνα γινόταν με τον διπλωματικό σάκο του ελληνικού προξενείου στη Λευκωσία. Για την αποστολή του οπλισμού στην Κύπρο, ο Αζίνας συνεργαζόταν με τον αρχηγό του ΙΔΕΑ και διευθυντή της ελληνικής ΚΥΠ Αλέξανδρο Νάτσινα, καθώς και με το διεθυντή της αστυνομίας Αθηνών-Πειραιώς Θεόδωρο Ρακιντζή. Η βοήθεια της ελληνικής ΚΥΠ για τον εξοπλισμό της ΕΟΚΑ υποδηλώνει ότι οι αμερικάνικες υπηρεσίες ευνοούσαν την ένοπλη δράση της"* (σελ.44)

Ο Δρουσιώτης χαρακτηρίζει το κυπριακό κράτος που δημιουργήθηκε με τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου *"ελληνοτουρκικό προτεκτοράτο"* (σελ. 51). Η σύγκρουση για το ποιο από τα δυο κράτη θα αποκτήσει τον έλεγχο στο νησί, συνεχίζεται και εντείνεται.

"Ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, υπουργός Εργασίας στη μεταβατική κυβέρνηση, δημιούργησε με τη συνεργασία της ελληνικής ΚΥΠ (ΚΥΠ/Ε) μια ανεπίσημη υπηρεσία πληροφοριών (παραΚΥΠ) με αποστολή την αντικομμουνιστική προπαγάνδα και αντικατασκοπεία. Με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας δημιουργήθηκε και η επίσημη Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών Κύπρου (ΚΥΠ/Κ). Η ίδρυση της ΚΥΠ/Κ έγινε με τη βοήθεια και την υποστήριξη του μετέπειτα δικτάτορα Γεωργίου Παπαδόπουλου, ο οποίος ήρθε στην Κύπρο το 1960 επικεφαλής πολυμελούς ομάδας αξιωματικών" (σελ. 53-54). Ο μηχανισμός του Γιωρκάτζη μαζί με τις ένοπλες ομάδες του Σαμψών -του μετέπειτα "προέδρου" του πραξικοπήματος του 1974- αλλά και του Β. Λυσαρίδη, ήταν που ρίχτηκαν με λύσα στις τουρκοκυπριακές γειτονιές τον Δεκέμβρη του 1963 όταν ο Μακάριος προχώρησε στην αναθεώρηση των "13 σημείων" του Συντάγματος.

Η "Οργάνωση" που επικεφαλής της ήταν ο Γιωρκάτζης, και υπαρχηγοί ο Τάσος Παπαδόπουλος (σημερινός προεδρικός υποψήφιος στην Κύπρο) και ο Γλάυκος Κληρίδης (σελ. 60) είχε την πλήρη στήριξη της ΕΛΔΥΚ. Και το 1963 με τη μεσολάβηση του Παπαδόπουλου που ήταν στέλεχος της ΚΥΠ εφοδιάστηκε με όπλα. Οταν ξέσπασαν οι συγκρούσεις του 1963-64 περιόρισε τους τουρκοκύπριους σε θύλακες. Ο Δρουσιώτης περιγράφει αυτό το κεφάλαιο σαν *"η αποσκίρτηση των τουρκοκύπριων"* αλλά αναφέρει ότι *"υπήρξαν διακοπές νερού και ηλεκτρικής ενέργειας με αποτέλεσμα την δημιουργία σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων. Τα μέτρα αυτά είχαν σαν αποτέλεσμα τη συσπείρωση του πληθυσμού γύρω από την ΤΜΤ"* (σελ. 67).

Το ελληνικό κράτος έχτιζε την παρουσία του στην Κύπρο, το ίδιο έκανε και το τουρκικό, χρησιμοποιώντας παρόμοιες μεθόδους και μηχανισμούς. Η τούρκικη ΚΥΠ οργάνωσε και εξόπλισε την ΤΜΤ, όπως η ελληνική την ΕΟΚΑ. Αλλά διαβάζοντας το βιβλίο καταλαβαίνει κανείς ότι πολιτικά, την πρωτοβουλία κινήσεων στο νησί από το 1960 μέχρι το 1974 την είχε η ελληνική πλευρά. Οι καυγάδες και οι αντιπαραθέσεις

ανάμεσα στις ελληνικές κυβερνήσεις και τον Μακάριο ή τον Γρίβα είχαν σαν δεδομένο κοινό σημείο την πλήρη εξουδετέρωση των τουρκοκύπριων. Οι διαφωνίες ήταν για τους ρυθμούς, τις μεθοδεύσεις και το ποιος θα είχε το πάνω χέρι.

Αυτή η επισήμανση έχει σημασία για να αντιληφθούμε δυο αδυναμίες του βιβλίου του Δρουσιώτη. Η πρώτη είναι η ίδια η χρήση της λέξης "παρακράτος". Ο υπουργός Εξωτερικών, ο διοικητής της ΚΥΠ, ο αρχηγός της Αστυνομίας δεν είναι "παρακράτος". Είναι η καρδιά του κράτους. Το γεγονός ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις του '50 στράφηκαν ενάντια στη Βρετανία, που είχε σώσει την άρχουσα τάξη στην Ελλάδα το 1944 και στον Εμφύλιο, δεν είναι αποτέλεσμα κάποιων μηχανοραφιών της CIA. Η ελληνική άρχουσα τάξη συγκρούστηκε εκείνα τα χρόνια με την τουρκική πάνω στο έδαφος της Κύπρου, διεκδικώντας τον έλεγχο του νησιού και την πρωτοκαθεδρία στην νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ, του κύριου στηρίγματος των ΗΠΑ στην περιοχή.

Η δεύτερη αδυναμία είναι η παρουσίαση του ρόλου του Μακάριου. Παρουσιάζεται σαν το μόνιμο θύμα, που τον "έριξαν" οι ελληνικές κυβερνήσεις ενώ ήταν και ο στόχος των μηχανοραφιών της χούντας. Διαβάζοντας όμως προσεκτικά το βιβλίο καταλαβαίνει κανείς ότι ο Μακάριος παρά τη φρασεολογία του, δεν αμφισβήτησε ποτέ το ρόλο των Αμερικάνων, ούτε συγκρούστηκε για λόγους αρχής με τη χούντα. Αρκεί η ανάγνωση των επιστολών του προς τον δικτάτορα Παπαδόπουλο.

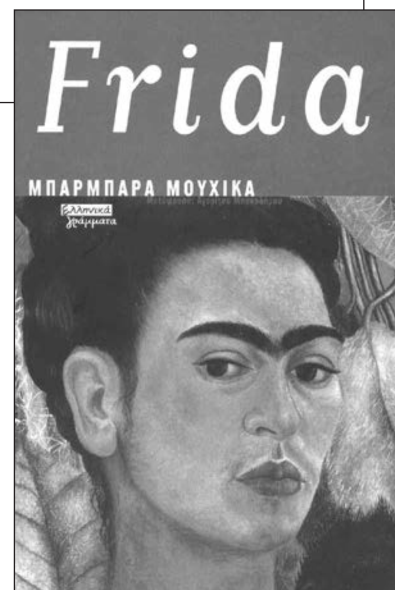
Λείπει δηλαδή η αναφορά στο πραγματικό πολιτικό πλαίσιο που καθόρισε τις εξελίξεις: την προσπάθεια του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού να μην επιτρέψει την αύξηση της ρώσικης επιρροής στην Κύπρο, την σύγκρουση ανάμεσα στις άρχουσες τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας και την πολιτική του Μακάριου που προσπαθούσε να εκμεταλλευτεί όλους αυτούς τους παράγοντες για να εξασφαλίσει τα μέγιστα δυνατά οφέλη για την ελληνοκυπριακή αστική τάξη.

Παρόλα αυτά το βιβλίο του Δρουσιώτη είναι πολύτιμο. Λέει πράγματα που πριν μερικά χρόνια τα έβρισκε κανείς μόνο σε έντυπα όπως αυτό το περιοδικό. Αποκαλύπτει με συντριπτικό τρόπο τη βρομιά των "υπέρμαχων της ένωσης" και των "δικαίων του ελληνισμού" που χώρισαν με αίμα τις δυο κοινότητες στην Κύπρο.

Λέανδρος Μπόλαρης

Τέχνη και επανάσταση

ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ ΜΟΥΧΙΚΑ
"FRIDA"
ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ" σελ. 460 τιμη 19,50 ευρώ

Κυκλοφόρησε πρόσφατα η βιογραφία της πολυσυζητημένης μεξικανής επαναστάτριας ζωγράφου Φρίντα Κάλο, συντρόφου του Ντιέγκο Ριβέρα. Η βιογραφία είναι περισσότερο μυθιστορηματική και λιγότερο ρεαλιστική. *«Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι δημιούργημα της φαντασίας»* γράφει η Μπάρμπαρα Μουχίκα συγγραφέας του βιβλίου, στο σημείωμά της στο τέλος του βιβλίου. *«Παρόλο που κάποια γεγονότα της ιστορίας του Μεξικού και της ζωής της Φρίντα αποτελούν το γενικό πλαίσιο πολλά περιστατικά και χαρακτήρες που παρουσιάζονται εδώ αποτελούν δικά μου εφευρήματα».* Αφηγητής της βιογραφίας της Φρίντα είναι η μικρότερη αδερφή της Κριστίνα. Η Κριστίνα είναι το αντίθετο της αδελφής της, ήπιων τόνων άνθρωπος που δεν έχει ιδιαίτερη σχέση με την πολιτική και ζει μέσα από τις περιγραφές της αδελφής της τις σχέσεις της Φρίντα με όλους τους μεγάλους καλλιτέχνες και πολιτικούς. Τον Τρότσκι, τον Αντρέ Μπρετόν, και φυσικά το μήλο της Εριδος των δύο αδελφών, τον Ντιέγκο Ριβέρα.

Η Φρίντα μεγάλωσε στα χρόνια που το Μεξικό ήταν κάτω από την εξουσία του δικτάτορα Πορφίριο Ντίας. Αμερικάνικες, γαλλικές και βρετανικές εταιρείες με τη στήριξη του δικτάτορα ανέλαβαν να «εκσυγχρονίσουν» τη χώρα φτιάχνοντας σιδηροδρομικές γραμμές, ορυχεία χρυσού και γεωτρήσεις εξόρυξης πετρελαίου. Την ίδια στιγμή οι γαιοκτήμονες άρπαζαν τη γη από τους ινδιάνους. *«Εκείνοι που εκμεταλλεύτηκαν το Μεξικό, εκείνοι που ήρθαν και έφυγαν, ή έμειναν και έστειλαν τα λεφτά τους στις ελβετικές, τις αμερικάνικες, ή τις αγγλικές τράπεζες, ενώ οι άνθρωποι μας δούλευαν σαν σκυλιά στα ορυχεία και τα χωράφια, για να χορταίνουν αυτοί ουίσκι».*

Αν αυτή είναι η εικόνα της κοινωνίας μέσα στην οποία μεγάλωσε η Φρίντα, οι προσωπικές τις εμπειρίες σημαδεύτηκαν από αρρώστιες και ατυχήματα. Γεγονός είναι πως άντεξε πολλά βάσανα, από νωρίς. Στα έξι της αρρώστησε από πολυομελίτιδα με αποτέλεσμα το ένα της πόδι να ατροφήσει. Ενα δυστύχημα με λεωφορείο, ήρθε στα 18 της να προσθέσει κι άλλες πληγές: η Φρίντα βρέθηκε γυμνή ανάμεσα στα σίδερα που είχαν διαπεράσει τα πόδια, τη σπονδυλική στήλη και τη λεκάνη της.

Η δυσαρέσκεια από τη φτώχεια ανάγκασε τον Ντίας να κάνει εκλογές τον 1910. Τις έχασε από τον Μαδέρο που υποσχέθηκε μεταρρυθμίσεις που δεν μπόρεσε να εκπληρώσει. Λίγα χρόνια αργότερα (1913-1917) ξεκίνησε η επανάσταση στο Μεξικό με ηγέτες τον Ζαπάτα και τον Πάντσο Βίλλα που κέρδισε την υποστήριξη του κόσμου ζητώντας

τη διανομή της γης στους αγρότες. *«Θυμάμαι την εποχή που ήμουν παιδί, με τη νέα επαναστατική κυβέρνηση καθετί μεξικάνικο ήταν καλό, κάθε τι ξένο κακό. Στη ζωγραφική, τη γλυπτική, την αρχιτεκτονική, τη μουσική, στο χορό, σε κάθε τομέα της κουλτούρας μας γεννήθηκε μια πρωτοφανής εκτίμηση για το μεξικάνικο παρελθόν μας».* Ο Ντιέγκο Ριβέρα ήταν αυτός που μαζί με άλλους ζωγράφους ανέλαβαν να καλύψουν τους τοίχους των δημόσιων κτιρίων με λαϊκά θέματα. Η Φρίντα ήταν τότε μικρή αλλά η ίδια και η οικογένειά της τάχθηκαν στο πλευρό της επανάστασης. Οταν ήταν φοιτήτρια γνώρισε τον Ντιέγκο Ριβέρα και πολύ αργότερα παντρεύτηκαν. Εκτός από την τέχνη, τους ένωνε και το πάθος τους για μια κοινωνία *«όπου θα κυβερνούν οι χωρικοί και οι εργάτες».* Ο γάμος τους ήταν επεισοδιακός. *«Εμφανίστηκαν στο δικαστήριο και έκαναν το γάμο μπροστά σε δικαστή. Πολύ επαναστατικό στιλ. Πιστοί στις κομμουνιστικές, αντιεκκλησιαστικές αρχές τους...»,* περιγράφει στο βιβλίο της η Μουχίκα. «Η Φρίντα δεν φόρεσε καν νυφικό, ήταν πολύ μπουρζουάδικο. Μετέτρεψε την όλη τελετή σε πολιτική δήλωση και έδειξε την αλληλεγγύη της στο λαό. Δανείστηκε ρούχα από την υπηρέτρια... Φούστα, μπλούζα κι ένα rebozo - ένα είδος σάλι που φοράνε οι φτωχές στο Μεξικό... και, για επιπλέον εντύπωση, κάπνιζε κατά τη διάρκεια της τελετής».

Το 1930 ο Ντιέγκο και η Φρίντα πηγαίνουν στο Σαν Φραντσίσκο. Η επαναστατική φλόγα που απλωνόταν στη διάρκεια των χρόνων του '30 σε όλο τον κόσμο, έκανε να φουντώσει παντού το ενδιαφέρον για τα έργα τους.. Ο Ριβέρα ζωγράφιζε στα κτίρια των Ροκφέλερ και των Φορντ τεράστιες τοιχογραφίες, θεωρώντας ότι υπονομεύει τον καπιταλισμό εκ των έσω: *«Μια άλλη φορά ήταν καλεσμένοι σε μια εκδήλωση στο Καλλιτεχνικό Ινστιτούτο»,* αναφέρει η αδελφή της στο βιβλίο. *«Υπήρχε μια σειρά υποδοχής και η Φρίντα στεκόταν δίπλα στον Ντιέγκο, φορώντας ένα μεταξωτό Τεχουάνα και δαχτυλίδια σε κάθε δάχτυλο. Οι κοσμικές κυρίες περνούσαν από τη σειρά για να χαιρετήσουν και της έλεγαν πράγματα όπως: «Ω! Μου αρέσει πάρα πολύ η δουλειά του άντρα σας!» Και η Φρίντα απαντούσε με άνεση: «Σας ευχαριστώ πολύ. Αντε γαμήσου!».* Η απέχθεια της Φρίντα απέναντι στο κατεστημένα πρότυπα της γυναίκας είναι διάχυτη σε όλο το βιβλίο. Από την εμφάνισή της, μέχρι το μίσος της για την Καθολική Εκκλησία και τα γυναικεία σεξουαλικά πρότυπα της εποχής. Η Φρίντα δίνει την καθημερινή της μάχη μέσα από τον τρόπο ζωής και μέσα από τους καμβάδες της. Στο πατρικό της Φρίντα, την Κάσα Ασούλ, που σήμερα είναι μουσείο, έφτασε το 1937 ο Λέον Τρότσκι και βρήκε καταφύγιο κυνηγημένος από τον Στάλιν.

Την ίδια εποχή επισκέφτηκε το Μεξικό και ο Αντρέ Μπρετόν. *«Τον πήγαν παντού κι εκείνος είπε ότι οι πίνακες της Φρίντα ήταν το απαύγασμα του σουρεαλισμού»,* συνεχίζει η Μουχίκα. Η Κάλο σίγουρα δεν ασπαζόταν τον χαρακτηρισμό σουρεαλίστρια. *«Ζωγραφίζω τη δική μου πραγματικότητα»,* έλεγε. Το πρόσωπο και το σώμα της έγιναν φετίχ στα έργα της. Τα πορτρέτα της με τα σμιχτά φρύδια, το διαπεραστικό βλέμμα, τα κατακόκκινα χείλη εναλλάσσονται με θέματα που σοκάρουν, ξεπερνώντας κάθε όριο. Εκείνη την περίοδο το κυρίαρχο ρεύμα στην μεξικάνικη ζωγραφική ήταν ο μουραλισμός που είχε σαν στόχο να μεταφέρει με απλό τρόπο επαναστατικά μηνύματα στο λαό. Οι καλλιτέχνες των μουράλες, έδιναν ταυτόχρονα με τη μάχη για μια επαναστατική τέχνη, τη μάχη για μια επαναστατική κοινωνία προσπαθώντας να αποτυπώσουν στα έργα τους τη ζωή των απλών ανθρώπων, των απλών εργατών και αγροτών.

Το βιβλίο της Μπάρμπαρα Μουχίκα ξεχνά να κάνει τις συνδέσεις ανάμεσα στην κοινωνική κατάσταση και το χαρακτήρα του Ντιέγκο και της Φρίντα. Για τη συγγραφέα, η Φρίντα δεν ήταν παρά μόνο μία εγωίστρια που της άρεσε η επίδειξη και ο Ντιέγκο ήταν ένας γυναικάς, το ίδιο και ο Τρότσκι που στη διάρκεια της παραμονής του στο Μεξικό είχε ερωτικές σχέσεις με τη Φρίντα.

Ομως και ο Ντιέγκο Ριβέρα και η Φρίντα Κάλο μέχρι το τέλος της ζωής τους παρέμειναν πιστοί στην επανάσταση έστω και με πολλές αυταπάτες για το ρόλο του Στάλιν. Ακόμα και λίγο πριν το θάνατό της, η Φρίντα σχεδόν παράλυτη συμμετείχε σε μια διαδήλωση αλληλεγγύης στους εργάτες της Γουατεμάλας που αντιστέκονταν στο πραξικόπημα της CIA.

Στο βιβλίο της Μπάρμπαρα Μουχίκα δεν μπορεί κανείς να δει ποια είναι η σχέση του καλλιτέχνη με την εποχή του. Η ζωή των δύο ζωγράφων περιγράφεται με πολύ συναισθηματικά κριτήρια, γεμάτη αντιφάσεις, που αν και έχουν ενδιαφέρον απέχουν πολύ από τη βιογραφία.

Κατερίνα Θωίδου